CHRISTINA
TSAKONA
19.11.2026 22:08

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	
«Ενίσχυση των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, ρυθμίσεις για τις δομές και τους φορείς διαχείρισής τους και λοιπές διατάξεις»	
Επισπεύδον Υπουργείο	**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ (ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ)**
Στοιχεία επικοινωνίας	α) Ευθύμιος Ανδριανός, Νομικός Σύμβουλος του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, 2103332689 β) Ερασμία Νάκα, Νομική Σύμβουλος του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, 2103332574 γ) Πέτρος Κωνσταντίνος Ευαγγελάτος, Νομικός Σύμβουλος του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, 2103332188 δ) Ζαχαρίας Μάριος Τρούλης, Νομικός Σύμβουλος του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, 2103332244 ε) Γεωργία Κορμά, Νομικός Συνεργάτης Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, email: gkorma@mou.gr στ) Εύα Δημητριάδη, Νομική Σύμβουλος Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, 2102124355, edimitriadi@hq.minagric.gr ζ) Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής - Διεύθυνση Θαλασσίων Συγκοινωνιών, dths@hcg.gr, 2131371581, 2131371166

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	
Εκπαίδευση - Πολιτισμός (νομοθέτηση επί θεμάτων Υπουργείων Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Πολιτισμού)	
Εθνική άμυνα – Εξωτερική πολιτική (νομοθέτηση επί θεμάτων Υπουργείων Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών)	
Οικονομική/ δημοσιονομική/ φορολογική πολιτική (νομοθέτηση επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών)	X
Κοινωνική πολιτική (νομοθέτηση επί θεμάτων Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Υγείας και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας)	X
Δημόσια διοίκηση – Δημόσια τάξη – Δικαιοσύνη (νομοθέτηση επί θεμάτων Υπουργείων Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Προστασίας του Πολίτη, Δικαιοσύνης και Μετανάστευσης και Ασύλου)	

Ανάπτυξη – Επενδυτική δραστηριότητα (νομοθέτηση επί θεμάτων Υπουργείων Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Τουρισμού και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας)	**X**

Α. Αιτιολογική έκθεση

Α.1 Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης
Α.1.1 Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση; Ποιες συνέπειες προκαλούνται ή πρόκειται να προκληθούν, εάν δεν ρυθμιστεί το ζήτημα;
Το παρόν σχέδιο νόμου αντιμετωπίζει χρηματοδοτικά, οργανωτικά και διαχειριστικά ζητήματα τα οποία σχετίζονται με την υλοποίηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων και τη λειτουργία των αρμόδιων υπηρεσιών και φορέων. Παράλληλα, αντιμετωπίζει ειδικότερα ζητήματα στελέχωσης δημόσιων υπηρεσιών, φορολογικής μεταχείρισης, πολεοδομικών ρυθμίσεων και αξιοποίησης βιομάζας. Ειδικότερα: Στο **Κεφάλαιο Β΄** του Μέρους Α΄ αντιμετωπίζονται θέματα σχετικά με τις ειδικές υπηρεσίες του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ), όπως: • Η ανάγκη ειδικής νομοθετικής θεμελίωσης της δυνατότητας κάλυψης συγκεκριμένων μη επιλέξιμων δαπανών από το εθνικό σκέλος του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ) ή μέσω της αύξησης της εθνικής συμμετοχής στα Προγράμματα Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ). Χωρίς τη ρύθμιση, παραμένουν χρηματοδοτικές εκκρεμότητες που μπορούν να καθυστερήσουν την υλοποίηση δράσεων και την καταβολή πληρωμών στους δικαιούχους. • Ζητήματα συγκρότησης των επιτροπών αξιολόγησης και ενστάσεων για την απόσπαση προσωπικού στην Κεντρική Υπηρεσία της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ Α.Ε.), καθώς και συγκρότησης, οργάνωσης, στελέχωσης και λειτουργίας των Κοινών Γραμματειών των Προγραμμάτων INTERREG. Η μη αντιμετώπισή τους δυσχεραίνει την έγκαιρη κάλυψη των αναγκών στελέχωσης και την αποτελεσματική υποστήριξη των προγραμμάτων. • Η ανάγκη ενιαίας διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης έργων των υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και της Ειδικής Υπηρεσίας Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» (ΕΥΔ ΤεΒο). Χωρίς την αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων της και της δυνατότητας ορισμού της ως υπόλογου διαχειριστή έργων διατηρείται ο κατακερματισμός των ενεργειών υλοποίησης και πληρωμής των έργων. • Το ζήτημα της ομαλής υλοποίησης, χρηματοδότησης και ολοκλήρωσης συγκεκριμένων κατηγοριών έργων, που δεν υπάγονται ρητά στο πεδίο εφαρμογής του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 5264/2025 (Α΄ 239), και που είναι δυνατό να συνεχίσουν ή να μεταφέρουν τη χρηματοδότησή τους σε Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ 2021-2027. Η μη ρύθμιση του εν λόγω ζητήματος μπορεί να προκαλέσει προβλήματα στην ολοκλήρωση

και χρηματοδότηση μιας σειράς σημαντικότατων για το κοινωνικό σύνολο έργων, τα οποία προέρχονται, από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο του ΕΣΠΑ και από άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία και να οδηγήσει σε απώλεια ευρωπαϊκών κονδυλίων.

Στο **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄** αντιμετωπίζονται θέματα του ΑΠΔΕ και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ), όπως:

- Ζητήματα που αφορούν τη διενέργεια πληρωμών έργων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ) από τις Επιτελικές Δομές, τους Ειδικούς Λογαριασμούς και τους Οργανισμούς Πληρωμών. Η μη επίλυση των ζητημάτων αυτών μπορεί να προκαλέσει καθυστερήσεις στην εκτέλεση των πληρωμών και στην υλοποίηση των έργων του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ).
- Ανάγκες αποσαφήνισης του κανονιστικού πλαισίου που διέπει το Μητρώο Δικαιούχων Έμμεσων Πληρωμών του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, με σκοπό τον σαφέστερο προσδιορισμό του πεδίου εφαρμογής του και την ενιαία εφαρμογή των σχετικών διατάξεων από τους αρμόδιους φορείς. Η μη θέσπιση της ρύθμισης ενέχει κίνδυνο αποκλινουσών ερμηνειών και ανομοιόμορφης εφαρμογής του πλαισίου, καθώς και δυσχέρειας στην πληρότητα και την αποτελεσματικότητα της παρακολούθησης των πληρωμών προς τους τελικούς δικαιούχους.
- Η ανάγκη δυνατότητας υπερδέσμευσης στα Ειδικά Προγράμματα του ΕΠΑ κατά τη διάρκεια υλοποίησής τους, για την αντιμετώπιση αναγκών που μπορεί να προκύψουν κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων.
- Ζητήματα υπερωριακής απασχόλησης και επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης της Διεύθυνσης Διαχείρισης του Υποπρογράμματος του Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κρίσιμα για την άσκηση των καθηκόντων των Υπηρεσιών αυτών.
- Η ανάγκη ύπαρξης επαρκούς χρόνου για την ομαλή υλοποίηση κομβικών έργων του Ειδικού Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2025, πέραν της ισχύουσας προθεσμίας της 31ης.12.2028, με την επέκταση του χρόνου για την ολοκλήρωση των έργων.
- Η ανάγκη ορισμού του τρόπου έγκρισης υπερδέσμευσης για τα Ειδικά Προγράμματα του ΕΠΑ της εκάστοτε τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και της επέκτασης της δυνατότητας καθορισμού επιλέξιμων λειτουργικών δαπανών σε φορείς του δημοσίου τομέα και όχι μόνο στις εταιρείες του δημοσίου. Η μη αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών συνεπάγεται αδυναμία κάλυψης συγκεκριμένων λειτουργικών αναγκών συγκεκριμένων φορέων, όπως οι περιφέρειες.
- Η ανάγκη επιτάχυνσης της ωρίμανσης και της διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών και της παρακολούθησης της εκτέλεσης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.Ε.ΣΥ.Π.) μέσω της χρηματοδότησης από το ΕΠΑ των δαπανών της Ε.Ε.ΣΥ.Π. για την άσκηση των παραπάνω αρμοδιοτήτων με στόχο την ταχύτερη απορρόφηση των ενωσιακών πόρων. Παράλληλα, αποσαφηνίζεται η επιλεξιμότητα του ΦΠΑ, που αντιστοιχεί στις ως άνω δαπάνες αλλά και στις δαπάνες της Ε.Ε.ΣΥ.Π. για έργα που χρηματοδοτούνται από το ΕΠΑ, ανεξάρτητα

αν είναι ανακτήσιμος ή όχι. Η μη ρύθμιση του ανωτέρω ζητήματος δημιουργεί αβεβαιότητα αναφορικά με την επιλεξιμότητα ή μη των εν λόγω δαπανών.

- Η ανάγκη εξασφάλισης της συνέχισης των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, σε ορισμένες περιπτώσεις, μέσω της χρηματοδότησής τους από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.

Στο **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄** αντιμετωπίζονται ζητήματα σχετικά με την Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΕΥΔΑΜ), όπως:

- Η ανάγκη ενίσχυσης των αρμοδιοτήτων του Αυτοτελούς Τμήματος Παρατηρητηρίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΔΑΜ), που ασκεί τον ρόλο του Εθνικού Παρατηρητηρίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, και των παραρτημάτων του. Παράλληλα, ρυθμίζονται η άντληση και διάθεση των αναγκαίων δεδομένων, η δημοσίευση των δεδομένων παρακολούθησης και των παραγόμενων δεικτών, καθώς και η αρμοδιότητα του Διοικητή της ΕΥΔΑΜ να εξειδικεύει τα επιμέρους θέματα οργάνωσης και λειτουργίας. Η μη αντιμετώπιση των ζητημάτων αυτών δυσχεραίνει τη συνεργασία του Αυτοτελούς Τμήματος Παρατηρητηρίου της ΕΥΔΑΜ με τους τοπικούς φορείς, που θα αναλάβουν τον ρόλο των Παραρτημάτων του στις περιοχές ΔΑΜ.
- Η ανάγκη διασφάλισης της επαρκούς στελέχωσης και της διοικητικής συνέχειας της ΕΥΔΑΜ, μέσω της ρύθμισης της διαδικασίας πλήρωσης κενωμένων θέσεων και της παράτασης των αποσπάσεων του προσωπικού της. Χωρίς τις ρυθμίσεις αυτές, δημιουργείται κίνδυνος για την έγκαιρη και ομαλή απορρόφηση των διαθέσιμων ευρωπαϊκών και εθνικών πόρων, που τελούν υπό τη διαχείρισή της στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027, του ΕΠΑ 2021-2025 και του ΕΠΑ 2026-2030.

Στο **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄** αντιμετωπίζονται η ανάγκη ενιαίας και συνεπούς ονομασίας του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα, καθώς και η ανάγκη ρύθμισης της επιλεξιμότητας του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και τυχόν άλλων ποσών απαραίτητων για τον λειτουργικό χαρακτήρα των έργων του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και του Ταμείου Εκσυγχρονισμού για τη χρηματοδότησή τους από τους εθνικούς πόρους του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΑΠΔΕ και του ορισμού ότι τα ποσά αυτά αναγράφονται στην απόφαση ένταξης του έργου, ώστε να αποτραπεί αδυναμία ένταξης των έργων των δύο ταμείων στο ΑΠΔΕ, με το σύνολο του αναγκαίου, για τον λειτουργικό τους χαρακτήρα, προϋπολογισμού.

Στο **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄**, ρυθμίζονται λοιπά ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, όπως:

- Η ανάγκη επέκτασης της απαλλαγής από την εισφορά του ν. 128/1975 (Α΄ 178), και στα κεφάλαια που προέρχονται από εθνικούς πόρους οποιασδήποτε προέλευσης (όπως Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, Κρατικός Προϋπολογισμός), καθώς και από πόρους Ευρωπαϊκών ή Διεθνών Πολυμερών Οργανισμών. Η μη αντιμετώπιση του ζητήματος, διατηρεί την υφιστάμενη ανισότητα στη μεταχείριση των Τελικών Αποδεκτών των χρηματοδοτικών εργαλείων της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.Α.Τ. Α.Ε.), ανάλογα με την προέλευση των κεφαλαίων και οδηγεί σε ανομοιογένεια

των κριτηρίων εφαρμογής σύνθετων χρηματοδοτικών εργαλείων, που συνδυάζουν ενωσιακούς και εθνικούς πόρους.

- Η ανάγκη ρύθμισης της δυνατότητας των φυσικών και νομικών προσώπων που έχουν ιδιοκτησία στην εδαφική περιοχή της Ακρινής του Δήμου Κοζάνης να συμμετέχουν ως μέλη στην «Ενεργειακή Κοινότητα Περιορισμένης Ευθύνης Κατοίκων Ακρινής», ανεξαρτήτως της συμμετοχής τους και σε άλλη Ενεργειακή Κοινότητα καθώς και η ανάγκη ρύθμισης της διαδικασίας για την απόδοση στα μέλη του καθαρού ποσού που θα προκύπτει από τα έσοδα πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας Φωτοβολταϊκού Σταθμού ισχύος παραγωγής που αναλογεί σε τριάντα πέντε μεγαβάτ (35MW) από τη μονοπρόσωπη ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας». Η μη ρύθμιση των συγκεκριμένων ζητημάτων δυσχεραίνει την υλοποίηση της δέσμευσης της εταιρείας καθώς και τη δυνατότητα απόδοσης σε όλους τους δικαιούχους μέσω της οικείας Ενεργειακής Κοινότητας.
- Η ανάγκη παροχής παράτασης των συμβάσεων προσωπικού ορισμένου χρόνου στις αρμόδιες υπηρεσίες της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Χωρίς τη ρύθμιση, δημιουργείται κίνδυνος λειτουργικών κενών και καθυστερήσεων στην υλοποίηση των προγραμμάτων και έργων που υποστηρίζουν οι υπηρεσίες αυτές.

Στο **ΜΕΡΟΣ Β΄** αντιμετωπίζονται επιπλέον:

• Η ανάγκη ειδικής αντιμετώπισης των προστίμων για συγκεκριμένες αυθαίρετες κατασκευές, αλλαγές χρήσης ή προσθήκες σε οικισμούς του τέως Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας, οι οποίες είχαν συντελεστεί έως την ολοκλήρωση της κατασκευής των οικισμών. Χωρίς τη ρύθμιση, τα σχετικά πρόστιμα εξακολουθούν να βαρύνουν τους υπόχρεους, παρά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των συγκεκριμένων περιπτώσεων. Η διαγραφή τους προβλέπεται υπό τις ειδικότερες προϋποθέσεις της διάταξης.

• Η ανάγκη ένταξης των εγκαταστάσεων παραγωγής βιοαερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας μέσω αναερόβιας χώνευσης ζωικών και γεωργικών αποβλήτων στο πλαίσιο των πολεοδομικών παρεκκλίσεων για εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τη γεωργική και κτηνοτροφική δραστηριότητα, καθώς και αποσαφήνισης της εφαρμογής της ρύθμισης σε ήδη κατασκευασμένα κτίρια. Η μη αντιμετώπιση του ζητήματος διατηρεί περιορισμούς και αβεβαιότητες ως προς την εφαρμογή του σχετικού πλαισίου.

• Η ανάγκη προσαρμογής των κριτηρίων αειφορίας βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας ως προς τις κατηγορίες δασών και δασικών εκτάσεων που καταλαμβάνουν, σε συνάρτηση με το ενωσιακό πλαίσιο. Η μη αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής τους διατηρεί αβεβαιότητα ως προς τις πρώτες ύλες που μπορούν να χρησιμοποιούνται με τήρηση των σχετικών κριτηρίων.

• Η ανάγκη παράτασης των συμβάσεων προσωπικού ορισμένου χρόνου στις υπηρεσίες αποκατάστασης φυσικών καταστροφών και κρατικής αρωγής του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Χωρίς τη ρύθμιση, δημιουργείται κίνδυνος διακοπής της διοικητικής και επιχειρησιακής συνέχειας των υπηρεσιών και καθυστερήσεων στην εξυπηρέτηση των πληγέντων.

• Η ανάγκη πρόνοιας, ώστε στο πλαίσιο του Προγράμματος Επισιτιστικής Βοήθειας και Υλικής Στέρησης, κατά την εφαρμογή του συστήματος χορήγησης και εξαργύρωσης κουπονιών ή δελτίων σε ηλεκτρονική ή άλλη μορφή (vouchers) έναντι τροφίμων και/ή ειδών βασικής υλικής βοήθειας από τους ωφελούμενους επισιτιστικής βοήθειας να αρθούν διοικητικά εμπόδια της πρόσβασης των ωφελούμενων στα είδη αυτά. Η εμφάνιση του voucher και η εξαργύρωσή του έναντι τροφίμων στο ταμείο εκάστου παρόχου πρέπει να καταστεί απρόσκοπτη με απλουστευμένο, διοικητικά, τρόπο. Ωστόσο, εξακολουθούν να ανακύπτουν πρακτικά ζητήματα ως προς την υποχρέωση προσκόμισης φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για την είσπραξη των σχετικών ποσών, γεγονός που μπορεί να καθυστερεί ή να δυσχεραίνει την έγκαιρη αποζημίωση των παρόχων και, κατ' επέκταση, την απρόσκοπτη λειτουργία του συστήματος παροχής επισιτιστικής βοήθειας. Η προτεινόμενη ρύθμιση απλουστεύει το σύνολο της διοικητικής διαδικασίας για την υλοποίηση του προγράμματος ώστε να διατηρείται, συνεχής και χωρίς διοικητικές (ξένες προς τους ωφελούμενους) διαδικαστικές για την πληρωμή διατυπώσεις, ώστε να ικανοποιηθεί και η σχετική απαίτηση της άρσης όλων των εμποδίων πρόσβασης σε τρόφιμα και είδη βασικής υλικής βοήθειας σε κάθε στάδιο υλοποίησης και εφαρμογής του συστήματος έμμεσης διανομής, σύμφωνα με τα άρθρα 18 επ. του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 (L 231), που προβλέπει το σύστημα έμμεσης διανομής. Επισημαίνεται, ότι σε κάθε περίπτωση οι πάροχοι που συμμετέχουν στο πρόγραμμα είναι υποχρεωμένοι να προσκομίζουν τα αναγκαία στοιχεία απόδειξης φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητάς τους κατά τον χρόνο συμπερίληψής τους στο πρόγραμμα επισιτιστικής βοήθειας, καθώς και να προβαίνουν σε τακτική επικαιροποίηση αυτών, ως προϋπόθεση παραμονής τους στο πρόγραμμα αυτό. • Η έλλειψη ενιαίου και θεσμοθετημένου ψηφιακού μηχανισμού για την καταγραφή και την παρακολούθηση των Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης (Ο.Ε.Π.), των επιχειρήσεων και των ομάδων επιχειρήσεων που υπάγονται στο σύστημα ελέγχου της βιολογικής παραγωγής, καθώς και για την υποστήριξη της πιστοποίησης και των επίσημων ελέγχων, την αξιολόγηση κινδύνου και την ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα της βιολογικής παραγωγής.
Α.1.2 Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση;
• **Άρθρα 3 και 7** Οι ρυθμίσεις αφορούν: - ως προς την περ. ιη), την ΕΑΤ ΑΕ, τους Ενδιάμεσους Χρηματοδοτικούς Οργανισμούς (Ε.Χ.Ο.), που συμμετέχουν στην υλοποίηση της δράσης και τους αρμόδιους φορείς διαχείρισης και χρηματοδότησης της δράσης της Ανακαίνισης Κατοικίας. - ως προς την περ. ιθ), τους δικαιούχους κρατικών ενισχύσεων — πολύ μικρές, μικρές, μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις — των οικείων Προσκλήσεων των Περιφερειακών Προγραμμάτων και των Προγραμμάτων «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 και «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» 2021-2027, τις οικείες Διαχειριστικές Αρχές, τους Ενδιάμεσους Φορείς Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ), τις αρμόδιες Γενικές Γραμματείες και Διευθύνσεις και τους φορείς διαχείρισης και χρηματοδότησης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

- ως προς την περ. κ), τους 27.913 καταρτιζόμενους/ωφελουμένους της Πράξης με MIS 6006939, οι οποίοι δικαιούνται αποζημίωσης πρακτικής άσκησης, το Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) ως δικαιούχο της Πράξης, την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή», το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την αύξηση της εθνικής συμμετοχής και τη χρηματοδότηση από το ΑΠΔΕ.

- **Άρθρα 4 έως 8**

Οι ρυθμίσεις αφορούν:
τη ΜΟΔ Α.Ε. και το προσωπικό που συμμετέχει στη διαδικασία αξιολόγησης, τη Διαχειριστική Αρχή και τις Κοινές Γραμματείες των Προγραμμάτων INTERREG, τις υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και την Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος που είναι δικαιούχοι πράξεων, τους δήμους, τις δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης - αποχέτευσης (ΔΕΥΑ), τους φορείς διαχείρισης και υλοποίησης των Προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021-2027 και του ΕΠΑ και τις Διαχειριστικές Αρχές.

- **Άρθρα 9 έως 17**

Αφορούν τη Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, την ΕΥΔΑΜ, τους φορείς χρηματοδότησης του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ), τις υπηρεσίες διαχείρισης, τους ενδιάμεσους ή άλλους φορείς που εκτελούν καθήκοντα ταμείου χαρτοφυλακίου ή ειδικού ταμείου και έχουν αρμοδιότητα διαχείρισης εθνικών, επιχειρησιακών ή άλλων προγραμμάτων του ΠΔΕ, τους φορείς υλοποίησης έργων ΑΠΔΕ, τις Διοικητικές και Οικονομικές Υπηρεσίες τους, και τους δικαιούχους έργων επιχειρηματικότητας και έμμεσα τους ωφελούμενους από τα χρηματοδοτούμενα έργα και την κοινωνία στο σύνολο της.

- **Άρθρο 18**

Αφορά την Ε.Ε.ΣΥ.Π. και τους Φορείς Πολιτικής.

- **Άρθρο 19**

Αφορά τη Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, τους φορείς χρηματοδότησης του ΑΠΔΕ, τις υπηρεσίες διαχείρισης των Προγραμμάτων, την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, τις Ειδικές Υπηρεσίες του ΕΣΠΑ, τις Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων ΕΣΠΑ, τους ενδιάμεσους ή άλλους φορείς που εκτελούν καθήκοντα ταμείου χαρτοφυλακίου ή ειδικού ταμείου και έχουν αρμοδιότητα διαχείρισης εθνικών, επιχειρησιακών ή άλλων προγραμμάτων του ΑΠΔΕ, τους φορείς υλοποίησης έργων ΑΠΔΕ, τις Διοικητικές και Οικονομικές Υπηρεσίες τους, και τους δικαιούχους έργων επιχειρηματικότητας. Σε έμμεσο βαθμό αφορούν τους ωφελούμενους από τα χρηματοδοτούμενα έργα και την κοινωνία στο σύνολο της.

- **Άρθρα 20, 21 και 23**

Αφορούν την ΕΥΔΑΜ, τα στελέχη που υπηρετούν σε αυτή, τους τοπικούς φορείς και το σύνολο του πληθυσμού των λιγνιτικών περιοχών ΔΑΜ.

- **Άρθρο 22**

Αφορά τον Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, το Εθνικό Παρατηρητήριο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και τα Παραρτήματά του (Επιμελητήρια, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας και Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου).

- **Άρθρο 24**

Αφορά το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, την Ειδική Υπηρεσία Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου και Ταμείου Εκσυγχρονισμού, Αρχές Διαχείρισης, Αρχές Ελέγχου, Φορείς που συμμετέχουν στην επιλογή των δράσεων του Ταμείου, Δικαιούχους, Δυνητικούς Δικαιούχους και Φορείς Υλοποίησης, Πολίτες και Επιχειρήσεις που ενδέχεται να ωφεληθούν από τα μέτρα του Ταμείου.

- **Άρθρο 25**

Αφορά τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου (ΚΚΤ) και του Ταμείου Εκσυγχρονισμού (ΤΕ), τους δικαιούχους - φορείς υλοποίησης, τους φορείς χρηματοδότησης, τις Υπηρεσίες του ΑΠΔΕ.

- **Άρθρο 26**

Αφορά τους Τελικούς Αποδέκτες χρηματοδοτικών εργαλείων της Ε.Α.Τ. Α.Ε, την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Α.Ε, ως διαχειρίστρια των χρηματοδοτικών εργαλείων και τα συνεργαζόμενα πιστωτικά ιδρύματα, που συμμετέχουν στη συνεπένδυση.

- **Άρθρο 27**

Αφορά τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατέχουν ιδιοκτησία στην εδαφική περιοχή της Ακρινής του Δήμου Κοζάνης και εν γένει τους κατοίκους του οικισμού της Ακρινής.

- **Άρθρο 28**

Αφορά άμεσα στην Α.Α.Δ.Ε.

- **Άρθρο 29**

Αφορά τις επιχειρήσεις που υπέχουν υποχρέωση δημοσίευσης των ετήσιων οικονομικών τους καταστάσεων στο Γ.Ε.Μ.Η., καθώς και στον κλάδο των λογιστών-φοροτεχνικών που είναι επιφορτισμένοι με την κατάρτιση και την υποβολή των σχετικών καταστάσεων.

- **Άρθρο 30**

Αφορά οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον για τη διαγραφή προστίμων αυθαίρετων κατασκευών, αλλαγών χρήσεων ή προσθηκών σε οικισμούς κατοικιών του τέως Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας.

- **Άρθρο 31**

Αφορά σε όσους σχετίζονται με τις εγκαταστάσεις παραγωγής βιοαερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της αναερόβιας χώνευσης ζωικών και γεωργικών αποβλήτων.

- **Άρθρο 32**

Αφορά όσους σχετίζονται με τη δασική βιομάζα.

- **Άρθρο 33**

Αφορά τη Γενική Γραμματεία Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

- **Άρθρο 34**

Αφορά στους ωφελούμενους Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος που είναι και ωφελούμενοι παροχής επισιτιστικής βοήθειας και τους παρόχους των τροφίμων και/ή της βασικής υλικής βοήθειας καθώς και τη Διεύθυνση Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

- **Άρθρο 35**

Αφορά τους Ο.Ε.Π., τις επιχειρήσεις και ομάδες επιχειρήσεων που υπάγονται στο σύστημα ελέγχου βιολογικής παραγωγής, τις Διευθύνσεις Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και τον Ελληνικό Γεωργικό Οργανισμό - ΔΗΜΗΤΡΑ.

- **Άρθρο 36**

Αφορά το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και την Α.Α.Δ.Ε. ως Οργανισμό Πληρωμών, τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τη Γενική Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου και τους δικαιούχους των παρεμβάσεων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης των οποίων τα αιτήματα πληρωμής θα εξεταστούν.

- **Άρθρο 37**

Αφορά πρωτίστως τους κατοίκους της Περιφερειακής Ενότητας Χίου, τους οικονομικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, τους επισκέπτες και εν γένει τους ταξιδιώτες που επιθυμούν να μεταβούν ή να αναχωρήσουν από Χίο.

- **Άρθρο 38**

Αφορά τις ναυτιλιακές επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες θαλασσίων ενδομεταφορών.

Α.2 Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης
Α.2.1 Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;
Άρθρο 4: παρ. 2 άρθρου 37 ν. 4314/2014 (Α΄ 265) **Άρθρο 6:** παρ. 6 άρθρου 21 ν. 4914/2022 (Α΄ 61) **Άρθρο 7:** παρ. 3 άρθρου 66 ν. 4914/2022 **Άρθρο 8:** παρ. 2 άρθρου 82 ν. 5264/2025 (Α΄ 239) **Άρθρο 9:** παρ. 13 άρθρου 60 ν. 4914/2022 **Άρθρο 10:** παρ. 2 άρθρου 21 ν. 5140/2024 (Α΄ 154) **Άρθρο 11:** άρθρο 25 ν. 5140/2024 **Άρθρο 14:** άρθρο 39Α ν. 5264/2025 **Άρθρο 15:** παρ. 10 άρθρου 42 ν. 5264/2025 **Άρθρο 16:** παρ. 3 άρθρου 44 ν. 5264/2025 **Άρθρο 17:** παρ. 24 άρθρου 45 ν. 5264/2025 **Άρθρο 18:** άρθρο 5Β ν. 3986/2011 (Α΄ 152) **Άρθρο 19:** άρθρο 40 ν. 5294/2026 (Α΄ 58) **Άρθρα 20:** παρ. 6 άρθρου 10 ν. 4872/2021 (Α΄ 247) **Άρθρο 21:** άρθρο 12Α ν. 4872/2021 **Άρθρο 23:** περ. α) παρ. 3 άρθρου 11 ν. 4872/2021

Άρθρο 26: παρ. 2 άρθρου έβδομου ν. 3912/2011 (Α΄ 17) **Άρθρο 28:** παρ. 3 άρθρου 24 ν. 4778/2021 (Α΄ 26) **Άρθρο 31**: παρ. 1 άρθρου 252 Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α΄ 88) **Άρθρο 32**: περ. α) παρ. 3 άρθρου 32Ζ ν. 3468/2006 (Α΄ 129) **Άρθρο 33**: άρθρο 36 ν. 4765/2021 (Α΄ 6) **Άρθρο 34**: παρ. 2 άρθρου 80 ν. 5336/2026 (Α΄ 153)

Α.2.2 Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας	
i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις τροποποιούν κατά κύριο λόγο διατάξεις τυπικών νόμων ή θεσπίζουν ειδικές ρυθμίσεις για χρηματοδοτήσεις, φορολογικές απαλλαγές, αρμοδιότητες και προσωπικό, οι οποίες δεν μπορούν να εισαχθούν με κανονιστικές πράξεις χωρίς κατάλληλη νομοθετική εξουσιοδότηση.
ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Η αλλαγή διοικητικής πρακτικής ή ερμηνείας δεν επαρκεί για τη μεταβολή ρητών νομοθετικών προϋποθέσεων, προθεσμιών και αρμοδιοτήτων ούτε για τη θέσπιση απαλλαγών, παρεκκλίσεων και νέων δυνατοτήτων χρηματοδότησης.
iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Η ενίσχυση των διαθέσιμων πόρων μπορεί να υποστηρίξει την εφαρμογή των ρυθμίσεων, αλλά δεν αίρει τα υφιστάμενα νομικά εμπόδια. Δεν υποκαθιστά την απαιτούμενη μεταβολή των κανόνων χρηματοδότησης, των φορολογικών επιβαρύνσεων, των αρμοδιοτήτων και των διαδικασιών ούτε επιτρέπει, αφ' εαυτής, την παράταση συμβάσεων ή αποσπάσεων.

Α.3 Συναφείς πρακτικές
Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές άλλων χωρών της Ε.Ε. ή του Ο.Ο.Σ.Α., οργάνων της Ε.Ε. ή διεθνών οργανισμών; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα ποιες είναι αυτές, σε ποια σημεία της ρύθμισης αξιοποιήθηκαν, και πώς συγκρίνονται με την ελληνική πραγματικότητα:

Άρθρο 3

Αναφορικά με την προσθήκη περ. ιθ) στην παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014, περί μέτρων περιορισμού επιβάρυνσης εθνικών πόρων στα ευρωπαϊκά και διαρθρωτικά επενδυτικά ταμεία, ελήφθη υπόψη η ερμηνευτική πρακτική οργάνων της Ε.Ε. και ειδικότερα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης (REGIO)), όπως αποτυπώνεται στα ερμηνευτικά δελτία QA00287 (επικαιροποίηση 4.11.2024) και QA00290, τα οποία εκδόθηκαν επί ερωτημάτων Διαχειριστικών Αρχών άλλων κρατών μελών (Τσεχία, Ιταλία) και καταδεικνύουν ότι το ζήτημα είναι κοινό σε περισσότερα κράτη μέλη: ο αποκλεισμός καταλαμβάνει τις δαπάνες εξοπλισμού που λειτουργεί με καύση ορυκτών καυσίμων, με μόνη εξαίρεση την τεκμηριωμένη απουσία βιώσιμης εναλλακτικής τεχνολογίας («viable alternative technology»), ενώ δεν εισάγεται a priori αποκλεισμός κατηγοριών δικαιούχων. Η κάλυψη των μη συγχρηματοδοτούμενων δαπανών από εθνικούς πόρους συνιστά δόκιμη πρακτική διαχείρισης αντίστοιχων ζητημάτων συμμόρφωσης, ενώ η μεταβολή της πηγής χρηματοδότησης δεν μεταβάλλει το καθεστώς κρατικής ενίσχυσης, δυνάμει του οποίου χορηγήθηκε η ενίσχυση.

Άρθρο 24

Η ρύθμιση λαμβάνει υπόψη τις ονομασίες «Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα» και «Κοινωνικό Σχέδιο για το Κλίμα», οι οποίες χρησιμοποιούνται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 2023 για τη σύσταση Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (L 130). Η προσαρμογή της ελληνικής ορολογίας προς την ονομασία του ενωσιακού κανονισμού ενισχύει τη συνοχή μεταξύ του εθνικού και του ενωσιακού πλαισίου. Δεν εισάγει νέο θεσμό ούτε αποκλίνει από τις οργανωτικές και λειτουργικές ρυθμίσεις του ν. 5294/2026.

Άρθρο 38

Συγκριτικά παραδείγματα αποτελούν τα καθεστώτα της Ισπανίας (SA.122731) και της Μάλτας (SA.124627). Τα παραδείγματα αυτά υποστηρίζουν την εξέταση ανάλογης εθνικής παρέμβασης. Ειδικότερα, το καθεστώς της Ισπανίας εφαρμόζεται στις εταιρείες που παρέχουν θαλάσσιες τακτικές μεταφορές επιβατών, roll-on/roll-off και εμπορευμάτων σε συγκεκριμένες διαδρομές (όπως συνδέσεις μεταξύ της ηπειρωτικής Ισπανίας και των Βαλεαρίδων ή των Καναρίων Νήσων) με χρονική διάρκεια μεταξύ 21 Μαρτίου 2026 και 21 Σεπτεμβρίου 2026. Όσον αφορά τη Μάλτα, το πρόγραμμα στοχεύει στη στήριξη εταιρειών που εκτελούν τακτικές θαλάσσιες μεταφορές επιβατών και φορτίων με ταχύπλοα σκάφη μεταξύ Μάλτας και Σικελίας (Ιταλία) με περίοδο εφαρμογής από 1η Μαρτίου 2026 έως 31 Δεκεμβρίου 2026.

Α.4 Κατ' άρθρον ανάλυση της αξιολογούμενης ρύθμισης	
Άρθρο	*Ανάλυση*

Άρθρο 1 **Σκοπός**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται ο σκοπός του Μέρους Α΄ του σχεδίου νόμου, ο οποίος συνίσταται στη βελτίωση της οργάνωσης και της στελέχωσης των υπηρεσιών των συγχρηματοδοτούμενων και εθνικών αναπτυξιακών προγραμμάτων. Επιδιώκονται η ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας των αρμόδιων υπηρεσιών, η ομαλή χρηματοδότηση και υλοποίηση των έργων και η ταχύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων.
Άρθρο 2 **Αντικείμενο**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το αντικείμενο του Μέρους Α΄ του σχεδίου νόμου. Οι ρυθμίσεις αφορούν τις δαπάνες, τη στελέχωση και τη λειτουργία των Ειδικών Υπηρεσιών του ΕΣΠΑ, τη χρηματοδότηση και διαχείριση έργων του ΑΠΔΕ και του ΕΠΑ, την οργάνωση της ΕΥΔΑΜ και του Εθνικού Παρατηρητηρίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, τα δύο κλιματικά χρηματοδοτικά μέσα και ειδικότερα ζητήματα.
Άρθρο 3 **Επέκταση κατηγοριών μη επιλέξιμων δαπανών καλυπτόμενων από εθνικούς πόρους - Προσθήκη περ. ιη΄, ιθ΄ και κ΄ στην παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014**	Με την προτεινόμενη ρύθμιση θεσπίζεται ειδική νομική βάση για την κάλυψη συγκεκριμένων μη επιλέξιμων δαπανών, από το εθνικό σκέλος του ΑΠΔΕ ή μέσω της αύξησης της εθνικής συμμετοχής στα Προγράμματα ΕΣΠΑ. Ειδικότερα, προστίθενται τρεις κατηγορίες δαπανών: α) οι διαχειριστικές δαπάνες της ΕΑΤ ΑΕ, που συνδέονται άμεσα με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της στο πλαίσιο της δράσης «Ανακαίνιση Κατοικίας» και οι δαπάνες των Ενδιάμεσων Χρηματοδοτικών Οργανισμών, που καλύπτονται μέσω της ΕΑΤ ΑΕ. Στόχος είναι να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη χρηματοδότηση των αναγκαίων ενεργειών για την υλοποίηση της δράσης, β) οι μη επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση δαπάνες που περιλαμβάνονται στα εγκεκριμένα επενδυτικά σχέδια πράξεων των οικείων Προσκλήσεων των Περιφερειακών Προγραμμάτων και των Προγραμμάτων «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 και «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027», λόγω του αποκλεισμού των ορυκτών καυσίμων κατά τους κανονισμούς των ευρωπαϊκών ταμείων, οι οποίες θα καλυφθούν από εθνικούς πόρους, μέσω αύξησης της εθνικής συμμετοχής. Διασφαλίζονται με αυτόν τον τρόπο η πλήρης συμμόρφωση του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους με το ενωσιακό δίκαιο και η εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Διοίκησης έναντι των καλόπιστων δικαιούχων. Αντιμετωπίζεται το εξής ζήτημα: η περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021, «για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής» (L 231), καθώς και η περ. δ) του άρθρου 9, του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (L 231), αποκλείουν από τη

	στήριξη του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, αντίστοιχα τις επενδύσεις, οι οποίες σχετίζονται με την παραγωγή, τη μεταποίηση, τη μεταφορά, τη διανομή, την αποθήκευση ή την καύση ορυκτών καυσίμων. Κατά την ερμηνεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο αποκλεισμός καταλαμβάνει και τις δαπάνες για οχήματα, μηχανήματα και εξοπλισμό που τροφοδοτούνται, έστω και εν μέρει, με ορυκτά καύσιμα. Τέτοιου είδους δαπάνες περιλαμβάνονται σε ήδη εγκεκριμένα επενδυτικά σχέδια πράξεων κρατικών ενισχύσεων των Περιφερειακών Προγραμμάτων και των Προγραμμάτων «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 και «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» 2021-2027, τα οποία έχουν εγκριθεί βάσει προσκλήσεων που προηγήθηκαν της ερμηνευτικής προσέγγισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι δαπάνες αυτές δεν δύνανται να δηλωθούν προς συγχρηματοδότηση και δεν μπορούν να περιληφθούν σε αιτήματα πληρωμής προς την Επιτροπή. γ) οι μη επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση δαπάνες της Πράξης «Πρακτική άσκηση καταρτιζόμενων ΙΕΚ» με κωδικό δράσης MIS 6006939, μεταφερόμενης από την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 με κωδικό δράσης MIS 5131399, οι οποίες θα καλυφθούν από εθνικούς πόρους μέσω αύξησης της εθνικής συμμετοχής. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση δημιουργείται ειδική νομική βάση για την κάλυψη του χρηματοδοτικού κενού και την ολοκλήρωση των πληρωμών και της Πράξης, ώστε να μην απομειωθούν οι εγκεκριμένες ενισχύσεις ή να μην ανακληθεί η ένταξή τους στα Προγράμματα και να μην παραμείνουν σε αναστολή οι επιμέρους πληρωμές δικαιούχων, γεγονός που θα οδηγούσε στη διατάραξη της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των δικαιούχων προς τη Διοίκηση και σε ενδεχόμενες διαφορές που θα καθυστερήσουν την ολοκλήρωση των επενδύσεων και την ομαλή ολοκλήρωση των Προγραμμάτων.

Άρθρο 4 Σύσταση επιτροπών αξιολόγησης και επιτροπής ενστάσεων για την απόσπαση προσωπικού στην Κεντρική Υπηρεσία της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 37 ν. 4314/2014	Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζεται το αρμόδιο όργανο για τη σύσταση των τριμελών επιτροπών αξιολόγησης και της επιτροπής ενστάσεων κατά τη διαδικασία απόσπασης προσωπικού στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ Α.Ε. Η σύστασή τους γίνεται με απόφαση του αρμόδιου για το ΕΣΠΑ Υπουργού, κατόπιν εισήγησης του Προέδρου της ΜΟΔ Α.Ε. Με τον τρόπο αυτό, αποσαφηνίζεται η διαδικασία και συνδέεται η συγκρότηση των επιτροπών με τις ανάγκες στελέχωσης της εταιρείας. Ειδικότερα, ο Πρόεδρος της ΜΟΔ Α.Ε. είναι το όργανο που έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία της Εταιρείας και γνωρίζει τις ανάγκες της αποτελεσματικής στελέχωσής της και, ως εκ τούτου, είναι σε θέση να εισηγείται στον αρμόδιο για το ΕΣΠΑ Υπουργό τη συγκρότηση των Επιτροπών, που απαιτούνται στο πλαίσιο της ανωτέρω διαδικασίας.
Άρθρο 5 Συγκρότηση και στελέχωση Κοινών Γραμματειών Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027 - Προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 11 του ν. 4914/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρέχεται ειδική νομοθετική εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση της συγκρότησης, της οργάνωσης, της λειτουργίας και, ιδίως, της στελέχωσης των Κοινών Γραμματειών των Προγραμμάτων INTERREG, ώστε να εξασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία τους και η αποτελεσματική υλοποίηση των Προγραμμάτων.
Άρθρο 6 Συμπλήρωση των αρμοδιοτήτων των Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 21 ν. 4914/2022	Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην ενίσχυση της ενιαίας διοικητικής, διαχειριστικής και οικονομικής υποστήριξης έργων και δράσεων της ΕΑΣ και της ΕΥ ΧΜ ΕΟΧ από την ΕΥΔ ΤεΒο, με στόχο την επιτάχυνση και αποτελεσματική υλοποίησή τους. Ειδικότερα, με τη ρύθμιση αυτή, η ΕΥΔ ΤεΒο δύναται να ασκεί καθήκοντα δικαιούχου έργων, πράξεων και δράσεων για λογαριασμό όλων των υπηρεσιών της ΕΑΣ και της ΕΥ ΧΜ-ΕΟΧ, για όλα τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα ή τα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς πόρους του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων προγράμματα, αρμοδιότητας των υπηρεσιών αυτών, όπως, μεταξύ άλλων, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Παρατήρησης για την Εδαφική Ανάπτυξη και Συνοχή (European Observation Network for Territorial Development and Cohesion, ESPON 2030 Cooperation Programme), το ευρωπαϊκό πρόγραμμα διακρατικής συνεργασίας (2021–2027), URBACT IV, που προωθεί τη βιώσιμη και ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη, οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές (European Union Strategy for the Adriatic and Ionian Region, «EUSAIR»), ο Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» και το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, με την επιφύλαξη των διατάξεων αναφορικά με τις αρμοδιότητες της Ε.Ε.ΣΥ.Π.. Παράλληλα,

	προβλέπεται η δυνατότητα ορισμού της ΕΥΔ ΤεΒο ως υπόλογου διαχειριστή έργων του ΑΠΔΕ, εφόσον της έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες υλοποίησής τους ως δικαιούχου. Σκοπός της ρύθμισης είναι η ευθυγράμμιση της διαχειριστικής και οικονομικής παρακολούθησης των έργων με την εκτέλεση των σχετικών πληρωμών.
Άρθρο 7 Επέκταση εφαρμογής του ν. 4314/2014 για τα Προγράμματα του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027 και το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 66 ν. 4914/2022	Με την προτεινόμενη ρύθμιση επεκτείνεται η εφαρμογή των νέων περ. ιη΄, ιθ΄ και κ΄ της παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014, που προστίθενται με το άρθρο 3 του σχεδίου νόμου, στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021–2027. Η συμπλήρωση της μεταβατικής διάταξης εξασφαλίζει τη δυνατότητα εφαρμογής των συγκεκριμένων προβλέψεων εθνικής κάλυψης μη επιλέξιμων δαπανών στο πλαίσιο των ανωτέρω προγραμμάτων.
Άρθρο 8 Επιλεξιμότητα και ένταξη πράξεων παρόχων υπηρεσιών ύδατος σε προγράμματα του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027 - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 82 ν. 5264/2025	Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην ομαλή συνέχιση της χρηματοδότησης, στην ολοκλήρωση συγκεκριμένων έργων, καθώς και στην αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της ενωσιακής συνδρομής και τη μείωση της ανάγκης χρηματοδότησής τους από εθνικούς πόρους, μέσω της επέκτασης εφαρμογής της παρέκκλισης του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 5264/2025 σε: α) τμηματοποιημένα και μεταφερόμενα έργα, τα οποία είχαν αξιολογηθεί κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 και των οποίων η χρηματοδότηση συνεχίζεται ή πρόκειται να συνεχιστεί από Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ 2021-2027 και β) έργα που έχουν ήδη αξιολογηθεί και ενταχθεί σε άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία, όπως το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ή το Εθνικό Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης», τα οποία δύναται να μεταφερθούν σε Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Άρθρο 9 Διάθεση χρηματοδότησης για τις δράσεις του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής - Αντικατάσταση παρ. 13 άρθρου 60 ν. 4914/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η συμπλήρωση του τρόπου πληρωμής για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα των αγροτικών προγραμμάτων, ώστε οι πληρωμές να πραγματοποιούνται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων μέσω λογαριασμών δημοσίων επενδύσεων που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος ή σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα. Η εν λόγω διάταξη εισάγεται κυρίως λόγω της θεσμικής μεταβολής της μεταφοράς των αρμοδιοτήτων του πρώην Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) στη Γενική Διεύθυνση Ελέγχων, Ενισχύσεων και Πληρωμών (ΓΔΕΛΕΠ) της ΑΑΔΕ και διασφαλίζει την απρόσκοπτη συνέχιση των πληρωμών του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ).
Άρθρο 10 Ρυθμίσεις για τους αποδέκτες έμμεσων πληρωμών του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 21 ν. 5140/2024	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται τροποποίηση στο άρθρο 21 του ν. 5140/2024 αναφορικά με τους δικαιούχους έμμεσων πληρωμών έργων ΑΠΔΕ. Με την προτεινόμενη ρύθμιση διαγράφεται ο προσδιορισμός «ιδιωτικού δικαίου» από τη διάταξη για τους αποδέκτες έμμεσων πληρωμών του ΑΠΔΕ. Το πεδίο εφαρμογής προσδιορίζεται με βάση την υπαγωγή των νομικών προσώπων εκτός του δημόσιου τομέα, κατά την έννοια του ν. 4270/2014, με διατήρηση της απαίτησης διαχειριστικής επάρκειας.
Άρθρο 11 Ρυθμίσεις για το μητρώο δικαιούχων έμμεσων πληρωμών του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - Τροποποίηση άρθρου 25 ν. 5140/2024	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσαρμόζεται το Μητρώο Δικαιούχων Έμμεσων Πληρωμών του ΑΠΔΕ στη μεταβολή που εισάγεται με το άρθρο 10 του σχεδίου νόμου και επιδιώκεται η ορθολογική λειτουργία του με τον σαφή προσδιορισμό των υπόχρεων φορέων εγγραφής στο Μητρώο. Περαιτέρω, αναφορικά με τις επιμέρους προϋποθέσεις εγγραφής στο Μητρώο, η προτεινόμενη τροποποίηση αποσκοπεί στην προσαρμογή των απαιτήσεων σε ουσιαστικά κριτήρια λειτουργικής επάρκειας, αντί τυπικών οργανωτικών προϋποθέσεων. Η αντικατάσταση της υποχρέωσης σύστασης ειδικής οικονομικής υπηρεσίας με την απαίτηση ύπαρξης «διαχειριστικής επάρκειας για τη διενέργεια πληρωμών» εισάγει ένα πιο ευέλικτο και ουσιαστικό κριτήριο, το οποίο εστιάζει στην πραγματική ικανότητα του φορέα να διαχειρίζεται δημόσιους πόρους, κατά τρόπο αξιόπιστο και σύμφωνο με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Η προσθήκη ότι οι οικονομικές καταστάσεις ελέγχονται «εφόσον υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία» διασφαλίζει την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας, προκειμένου να μην επιβάλλονται δυσανάλογες υποχρεώσεις σε φορείς, για τους οποίους δεν προβλέπεται τέτοια υποχρέωση.

Άρθρο 12 Ορισμός ειδικών λογαριασμών και επιτελικών δομών ως υπόλογων έργων Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - Προσθήκη παρ. 1Α και 1Β στο άρθρο 34 του ν. 5140/2024	Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην απρόσκοπτη υλοποίηση των έργων ΑΠΔΕ και στη διευκόλυνση των σχετικών πληρωμών, ιδίως για έργα από τη ΓΔΕΛΕΠ της ΑΑΔΕ, τα οποία υπάγονταν προηγουμένως στην αρμοδιότητα του ΟΠΕΚΕΠΕ. Συγκεκριμένα, ρυθμίζεται το ζήτημα του ορισμού των υπόλογων διαχειριστών έργου του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΑΠΔΕ για τις Επιτελικές Δομές του άρθρου 23 του ν. 4914/2022 και τους δίνεται η δυνατότητα να προβαίνουν σε άμεσες πληρωμές, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 5140/2024, εφόσον, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας που τις διέπει, τους έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες διαχείρισης ή υλοποίησης έργων του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΑΠΔΕ ως δικαιούχων. Περαιτέρω, ειδικά για τους ειδικούς λογαριασμούς και οργανισμούς πληρωμών, οι οποίοι έχουν διακριτό ΑΦΜ, υπάγονται ή λειτουργούν σε φορείς Κεντρικής Διοίκησης και πληρώνουν έργα χρηματοδοτούμενα από το ΑΠΔΕ, προβλέπεται η δυνατότητα να ορίζονται υπόλογοι σε έργα Συλλογικών Αποφάσεων (ΣΑ) του φορέα υπαγωγής τους, καθώς και σε έργα ΣΑ φορέων χρηματοδότησης διαφορετικών από τον φορέα υπαγωγής τους, εφόσον το αντικείμενο των έργων εμπίπτει στους σκοπούς λειτουργίας τους.
Άρθρο 13 Δυνατότητα υπερδέσμευσης στα Ειδικά Προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2026-2030 - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 15 του ν. 5264/2025	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρέχεται στα Ειδικά Προγράμματα του ΕΠΑ δυνατότητα υπερδέσμευσης έως ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) του προϋπολογισμού τους, ώστε να αντιμετωπιστούν ανάγκες που ανακύπτουν κατά την υλοποίηση τους (όπως στο Ειδικό Πρόγραμμα Αντιμετώπισης και Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών). Επιπροσθέτως ορίζεται ότι για περαιτέρω αύξηση του προϋπολογισμού των Ειδικών Προγραμμάτων απαιτείται αύξηση του προϋπολογισμού του ΕΠΑ.
Άρθρο 14 Ρύθμιση ζητημάτων αποζημίωσης υπερωριακής απασχόλησης και υποστήριξης της Διεύθυνσης Διαχείρισης του Υποπρογράμματος του Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων του	Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στη διευκόλυνση του έργου της Διεύθυνσης Διαχείρισης του Υποπρογράμματος του Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με τη ρύθμιση των ζητημάτων της υπερωριακής απασχόλησης του προσωπικού της, τη δυνατότητα επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης από τη ΜΟΔ Α.Ε. και την παροχή υποστήριξης από το υφιστάμενο Τμήμα Γ' Τεχνικής Βοήθειας και Υποστήριξης. Με τη ρύθμιση αυτή αποτρέπεται η δημιουργία νέου τμήματος εντός της Διεύθυνσης, για τη διαχείριση ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας, και αξιοποιείται και για τον σκοπό αυτό, το υφιστάμενο αρμόδιο τμήμα της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Δι.Δι.Ε.Π).

Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Τροποποίηση άρθρου 39Α ν. 5264/2025	
Άρθρο 15 Ολοκλήρωση Έργων Ειδικού Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2025 - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 42 ν. 5264/2025	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρέχεται δυνατότητα ολοκλήρωσης των έργων του Ειδικού Προγράμματος ΕΠΑ της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2025, μέχρι τις 31.12.2030. Σκοπός της ρύθμισης είναι η εξασφάλιση επαρκούς χρόνου για την υλοποίηση των έργων του συγκεκριμένου προγράμματος και ο περιορισμός του κινδύνου μη ολοκλήρωσής τους. Η ανάγκη αυτή σχετίζεται και με το γεγονός ότι το Πρόγραμμα ενεργοποιήθηκε σε χρονικό σημείο μεταγενέστερο, από το σύνολο των Προγραμμάτων ΕΠΑ της Προγραμματικής Περιόδου ΕΠΑ 2021-2025, ενώ έχει δυνατότητα και νέων εντάξεων μέχρι την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού του.
Άρθρο 16 Κατηγοριοποίηση Συλλογικών Αποφάσεων του εθνικού σκέλους του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 44 ν. 5264/2025	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προβλέπεται η δυνατότητα δημιουργίας περισσότερων συλλογικών αποφάσεων (ΣΑ) εντός του εθνικού σκέλους του ΑΠΔΕ, με σκοπό την αναλυτικότερη κατηγοριοποίηση των ΣΑ, βάσει του χρηματοδοτικού εργαλείου από το οποίο τυχόν μεταφέρονται έργα στο ΕΠΑ, και για την καλύτερη διαχείριση και παρακολούθηση της ροής χρηματοδότησης των έργων αυτών.
Άρθρο 17 Έγκριση υπερδέσμευσης Ειδικών Προγραμμάτων Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης - Ορισμός φορέων για την κατ' εξαίρεση χρηματοδότηση πάγιων λειτουργικών	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ρυθμίζεται ειδικά το ζήτημα της έγκρισης υπερδέσμευσης, στα Ειδικά Προγράμματα του ΕΠΑ, η οποία πραγματοποιείται με απόφαση του αρμόδιου για το ΕΠΑ Υπουργού. Με τη ρύθμιση αυτή επιδιώκεται η άμεση αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών που μπορεί να προκύψουν στα ειδικά προγράμματα με την παροχή πρόσθετων πόρων και σε κάθε περίπτωση εντός των ετήσιων και μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών ορίων. Περαιτέρω ορίζεται ότι η κατ' εξαίρεση χρηματοδότηση πάγιων λειτουργικών αναγκών του δημοσίου αφορά σε φορείς του δημοσίου τομέα. Με τον τρόπο αυτό, η εξουσιοδοτική διάταξη ευθυγραμμίζεται με την πρόβλεψη και το πνεύμα της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 5264/2025, η οποία αφορά ευρύτερα τους φορείς του δημοσίου τομέα κατά την περ. α) της παρ. 1

δαπανών από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης - Προσθήκη παρ. 13Α και τροποποίηση παρ. 24 άρθρου 45 ν. 5264/2025	του άρθρου 14 του ν. 4270/2014. Επιπρόσθετα, προβλέπεται ότι ο ορισμός των φορέων του δημόσιου τομέα, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις για την κατ' εξαίρεση χρηματοδότηση πάγιων λειτουργικών αναγκών, γίνεται με χωριστή υπουργική απόφαση. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντιμετωπίζεται το ζήτημα της κάλυψης κρίσιμων λειτουργικών αναγκών των φορέων.
Άρθρο 18 Υλοποίηση έργων από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση άρθρου 5Β ν. 3986/2011	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα χρηματοδότησης από το ΕΠΑ των δαπανών της Ε.Ε.ΣΥ.Π. για την ωρίμανση, τη διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών και την παρακολούθηση της εκτέλεσης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων με σκοπό την επιτάχυνση των εν λόγω πράξεων και την άμεση απορρόφηση των ενωσιακών πόρων. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), ο οποίος αντιστοιχεί στις ως άνω δαπάνες αλλά και στις δαπάνες της Ε.Ε.ΣΥ.Π. για έργα που χρηματοδοτούνται από το ΕΠΑ, συνιστά επιλέξιμη δαπάνη, ανεξαρτήτως αν είναι ή δεν είναι ανακτήσιμος.
Άρθρο 19 Χρηματοδότηση αναληφθεισών νομικών δεσμεύσεων έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - Αντικατάσταση άρθρου 40 ν. 5294/2026	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ότι με την ανάκληση απόφασης έργου στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και με σκοπό την εκπλήρωση τυχόν οικονομικών εκκρεμοτήτων (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), οι οποίες απορρέουν από αναληφθείσες, κατά τον χρόνο της ανάκλησης, νομικές δεσμεύσεις, είναι δυνατή η ένταξη έργου του, σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις των κανόνων διαχείρισής του. Εφόσον δεν είναι εφικτή η ένταξη σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, το υπουργείο ευθύνης μεριμνά για την ένταξη του έργου στο οικείο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2026-2030, εντός του εγκεκριμένου ορίου του προϋπολογισμού του. Τα ανωτέρω: α) εφαρμόζονται και στην περίπτωση κατά την οποία έχει τροποποιηθεί η απόφαση ένταξης έργου στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, με την οποία επήλθε μείωση του φυσικού ή οικονομικού αντικειμένου και β) δύναται να εφαρμοστούν και σε περιπτώσεις έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, κατά τις οποίες δεν υφίσταται ακόμα νομική δέσμευση, ωστόσο τα σχετικά σχέδια συμβάσεων έχουν υποβληθεί στο Ελεγκτικό Συνέδριο για προσυμβατικό έλεγχο και έχει κριθεί ότι δεν κωλύεται η υπογραφή της σύμβασης. Με την παρούσα ρύθμιση εξασφαλίζεται η συνέχιση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τα οποία εμπίπτουν στις ανωτέρω περιπτώσεις, μέσω της χρηματοδότησής τους από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους. Τέλος, με την παρ. 2 του άρθρου 39 του σχεδίου νόμου προβλέπεται ότι η αξιολογούμενη ρύθμιση ισχύει αναδρομικά από την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 5294/2026 (Α΄ 58) στην Εφημερίδα της

	Κυβερνήσεως, ήτοι από τις 8.4.2026, προκειμένου η ρύθμιση να καταλάβει και έργα τα οποία έχουν ήδη ενταχθεί σε οικείο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2026-2030 ή σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα.
Άρθρο 20 Διεύρυνση αρμοδιοτήτων του Εθνικού Παρατηρητηρίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και ορισμός των φορέων των Παραρτημάτων αυτού - Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 10 ν. 4872/2021	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διευρύνονται οι αρμοδιότητες του Εθνικού Παρατηρητηρίου ΔΑΜ και προσδιορίζονται οι τοπικοί φορείς στις λιγνιτικές περιοχές ΔΑΜ, οι οποίοι δύναται να λειτουργήσουν ως τα τοπικά Παραρτήματα του Εθνικού Παρατηρητηρίου ΔΑΜ, το οποίο λειτουργεί εντός της ΕΥΔΑΜ ως Αυτοτελές Τμήμα υπό τον Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας. Η επιλογή των φορέων στηρίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια θεσμικής αρμοδιότητας, επιστημονικής επάρκειας, τοπικής γνώσης και σύνδεσης με το παραγωγικό, κοινωνικό και αναπτυξιακό οικοσύστημα κάθε περιοχής. Ειδικά στη Δυτική Μακεδονία, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας δύναται να καλύψει κρίσιμες λειτουργίες του Παραρτήματος, όπως η μεθοδολογία δεικτών, η αποτίμηση επιπτώσεων, η συμμετοχική διακυβέρνηση, η χωρική δικαιοσύνη και η τεκμηριωμένη εισήγηση πολιτικών. Στην περιοχή της Μεγαλόπολης, η συμμετοχή του Επιμελητηρίου Αρκαδίας, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, ανταποκρίνεται στην ανάγκη σύνδεσης της παρακολούθησης με την τοπική επιχειρηματικότητα και παραγωγική βάση και με την επιστημονική τεκμηρίωση. Επιπρόσθετα, η διάθεση δεδομένων προς το Εθνικό Παρατηρητήριο εξειδικεύει, για τις ανάγκες της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την ψηφιακή διακυβέρνηση, την ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων και δεδομένων μεταξύ δημοσίων φορέων, τα ανοικτά δεδομένα, τη διαλειτουργικότητα και, κατά περίπτωση, τα γεωχωρικά δεδομένα, ιδίως τις διατάξεις του ν. 4727/2020 (Α΄ 184) και του ν. 3882/2010 (Α΄ 166). Η ρύθμιση καταλαμβάνει στοιχεία, σύνολα δεδομένων, γεωχωρικά δεδομένα και πληροφορίες, τα οποία είναι αναγκαία για την τροφοδότηση της Ψηφιακής Πλατφόρμας και την κατάρτιση, ενημέρωση και τεκμηρίωση του Συστήματος Δεικτών. Η διάθεση πραγματοποιείται κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος ή μέσω διαλειτουργικότητας, αυτοτελώς, σε δομημένη, μηχαναγνώσιμη και, όπου είναι τεχνικά εφικτό, αυτοματοποιημένη μορφή. Η αξιολογούμενη ρύθμιση συνολικά αποσκοπεί στην ενίσχυση της λειτουργίας του Αυτοτελούς Τμήματος Παρατηρητηρίου της ΕΥΔΑΜ μέσω της συνεργασίας του, τόσο με τοπικούς φορείς, όσο και με άλλους δημόσιους φορείς, οι οποίοι μπορούν να συνεισφέρουν στην έγκαιρη συλλογή και επεξεργασία αξιόπιστων στοιχείων και δεδομένων, που είναι αναγκαία για την αποτίμηση της εφαρμογής του σχεδιασμού της πολιτείας στις περιοχές ΔΑΜ.

Άρθρο 21 Διαδικασία πλήρωσης κενωμένων θέσεων στην Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης - Τροποποίηση άρθρου 12Α ν. 4872/2021	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συμπληρώνεται η παραπομπή της παρ. 1 του άρθρου 12Α του ν. 4872/2021 και προβλέπεται η εφαρμογή της διαδικασίας αποσπάσεων για την πλήρωση θέσεων της ΕΥΔΑΜ που κενώνονται σε συνέχεια της εφαρμογής του δεύτερου εδαφίου της περ. α΄ της παρ. 3 του άρθρου 11 του ίδιου νόμου. Σκοπός είναι η διατήρηση της στελέχωσης και της διοικητικής ικανότητας της υπηρεσίας, σε συνδυασμό με την παράταση των αποσπάσεων του άρθρου 22 του σχεδίου νόμου.
Άρθρο 22 Θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του Εθνικού Παρατηρητηρίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 16 του ν. 4872/2021	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, παρέχεται στον Διοικητή της ΕΥΔΑΜ η αρμοδιότητα να εξειδικεύει τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του Εθνικού Παρατηρητηρίου ΔΑΜ, το πλαίσιο συνεργασίας με τους φορείς των Παραρτημάτων του, τη διαδικασία υποβολής αιτημάτων και διάθεσης δεδομένων, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα. Η απόφαση του Διοικητή της ΕΥΔΑΜ δεν μεταβάλλει τις αρμοδιότητες και τις υποχρεώσεις των Επιμελητηρίων.
Άρθρο 23 Παράταση αποσπάσεων στην Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρατείνονται αυτοδικαίως έως τις 31.12.2030 οι εν ισχύ αποσπάσεις του προσωπικού της ΕΥΔΑΜ που έχουν διενεργηθεί βάσει της περ. α΄ της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 4872/2021 έως τη δημοσίευση του σχεδίου νόμου. Σκοπός είναι η αποφυγή αποδυνάμωσης της υπηρεσίας, η διατήρηση της συσσωρευμένης εμπειρίας του προσωπικού και η εξασφάλιση διοικητικής συνέχειας κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων αρμοδιότητάς της.
Άρθρο 24 Μετονομασία του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου σε Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθιερώνονται οι ονομασίες «Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα» και «Κοινωνικό Σχέδιο για το Κλίμα» αντί των ονομασιών «Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο» και «Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο» και προβλέπεται η ενιαία χρήση τους στην κείμενη νομοθεσία. Με αυτόν τον τρόπο περιορίζονται ασάφειες στη σύνταξη διοικητικών πράξεων, προσκλήσεων και λοιπών εγγράφων, στη διαχείριση των χρηματοδοτούμενων δράσεων, στην επικοινωνία με τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στην ενημέρωση των δικαιούχων, των δυνητικών δικαιούχων και των πολιτών. Ο ν. 5294/2026 θεσπίζει το πλαίσιο για την υλοποίηση των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς τη βιώσιμη ανάπτυξη, την κλιματική ουδετερότητα, τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, την ενεργειακή απόδοση και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, ο ν. 5294/2026 αναφέρεται στο «Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο» και στο «Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο», ενώ ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης

	Μαΐου 2023, για τη σύσταση Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (L 130) χρησιμοποιεί τις ονομασίες «Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα» και «Κοινωνικό Σχέδιο για το Κλίμα». Επομένως, πρέπει να εξασφαλιστεί η καθιέρωση ταυτόσημης ορολογίας στο εθνικό πλαίσιο με τις ονομασίες που χρησιμοποιούνται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/955.
Άρθρο 25 Κάλυψη Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και άλλων εξόδων έργων του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και του Ταμείου Εκσυγχρονισμού - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 22 του ν. 5294/2026	Η αξιολογούμενη ρύθμιση στοχεύει στην κάλυψη του ρυθμιστικού κενού που υφίσταται σε σχέση με τα μη επιλέξιμα, αλλά απόλυτα αναγκαία κόστη για τον λειτουργικό χαρακτήρα των έργων του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και του Ταμείου Εκσυγχρονισμού, προβλέποντας ότι ο ΦΠΑ και τυχόν άλλα ποσά απαραίτητα για το λειτουργικό χαρακτήρα των έργων των εν λόγω Προγραμμάτων είναι επιλέξιμα προς χρηματοδότηση από τους εθνικούς πόρους του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΑΠΔΕ. Ορίζεται επίσης ότι οι δαπάνες αυτές αναγράφονται στην απόφαση ένταξης του έργου.
Άρθρο 26 Επέκταση της απαλλαγής από την εισφορά του ν. 128/1975 σε δάνεια και πιστώσεις στο πλαίσιο συνεπένδυσης κεφαλαίων διαχείρισης της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου έβδομου ν. 3912/2011	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διευρύνεται η προβλεπόμενη στην παρ. 2 του άρθρου έβδομου του ν. 3912/2011 απαλλαγή από την εισφορά του ν. 128/1975 (Α΄ 178) και για τα κεφάλαια που προέρχονται από εθνικούς πόρους οποιασδήποτε προέλευσης (όπως Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και Κρατικός Προϋπολογισμός), καθώς και από πόρους Ευρωπαϊκών ή Διεθνών Πολυμερών Οργανισμών. Κατά συνέπεια, αίρεται η υφιστάμενη ανισότητα στη μεταχείριση των τελικών αποδεκτών των χρηματοδοτικών εργαλείων της Ε.Α.Τ. Α.Ε., ανεξαρτήτως της προέλευσης των κεφαλαίων και διασφαλίζεται η ομοιογένεια των κριτηρίων εφαρμογής σύνθετων χρηματοδοτικών εργαλείων, που συνδυάζουν κοινοτικούς και εθνικούς πόρους. Με τον τρόπο αυτό ενισχύονται η ρευστότητα και η πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των φυσικών προσώπων σε προνομιακή χρηματοδότηση, η επιχειρηματικότητα και η απασχόληση και η βέλτιστη διοχέτευση εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών κονδυλίων προς τις επιχειρήσεις.

Άρθρο 27 Ρυθμίσεις για την Κοινότητα Ακρινής Δήμου Κοζάνης της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση της παρ. 1 παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής των φυσικών και νομικών προσώπων που έχουν ιδιοκτησία στην εδαφική περιοχή της Κοινότητας Ακρινής του Δήμου Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, ως μέλη στην «Ενεργειακή Κοινότητα Περιορισμένης Ευθύνης Κατοίκων Ακρινής», ανεξαρτήτως της συμμετοχής τους και σε άλλη Ενεργειακή Κοινότητας της ίδιας Περιφέρειας. Στις παρ. 2 έως 4 της αξιολογούμενης ρύθμισης προβλέπεται ότι το ποσό της χρηματικής δωρεάς που δίνεται από τη μονοπρόσωπη ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας» και διακριτικό τίτλο «ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Μ.Α.Ε.» στην «Ενεργειακή Κοινότητα Περιορισμένης Ευθύνης Κατοίκων Ακρινής» και αντιστοιχεί στα καθαρά κέρδη της δωρήτριας εταιρείας προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων που προέρχονται από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας φωτοβολταϊκού σταθμού ισχύος παραγωγής και αναλογούν σε τριάντα πέντε μεγαβάτ (35MW), εκπίπτει κατά τον προσδιορισμό του κέρδους της από επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167). Το ποσό της χρηματικής δωρεάς προς την Ενεργειακή Κοινότητα απαλλάσσεται από τον φόρο δωρεάς του άρθρου 88 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας (ν. 5219/2025, Α΄ 130) και από τον φόρο εισοδήματος και επιπροσθέτως δεν εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, περί κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα, σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής του.
Άρθρο 28 Δυνατότητα παράτασης διάρκειας συμβάσεων προσληφθέντος προσωπικού στη Γενική Διεύθυνση Ψηφιακών Υπηρεσιών και Συστημάτων και στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Τεχνικών Υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 24 ν. 4778/2021	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα παράτασης των συμβάσεων προσωπικού ορισμένου χρόνου στις οριζόμενες Γενικές Διευθύνσεις της ΑΑΔΕ, με τους ίδιους όρους και κατόπιν απόφασης του αρμόδιου οργάνου πριν από τη λήξη τους, έως την 31η.12.2027. Σκοπός της ρύθμισης είναι η διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και η συνέχιση της συμβολής του προσωπικού αυτού στον σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στην παρακολούθηση των μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων και έργων δημοσίων επενδύσεων της ΑΑΔΕ που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ (Recovery and Resilience Facility - RRF). Η ανάγκη παράτασης συνδέεται και με τις αυξημένες απαιτήσεις ενσωμάτωσης των αρμοδιοτήτων και του προσωπικού του πρώην Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) και των ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών πληρωμής του πρώην Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.).

Άρθρο 29 **Άρση αυτόματης αναστολής για παράλειψη δημοσίευσης οικονομικών καταστάσεων έτους 2025 - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 29 του ν. 4919/2022**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται παρ. 4 στο άρθρο 29 του ν. 4919/2022 (Α΄ 61), με την οποία προβλέπεται ότι ειδικά για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρικής χρήσης 2025, η μη υποβολή τους προς δημοσίευση στο Γ.Ε.ΜΗ. έως και τη 15η Ιανουαρίου 2027 δε συνιστά λόγο θέσης των υπόχρεων επιχειρήσεων σε κατάσταση αναστολής καταχωρίσεων. Στόχος της ρύθμισης είναι να παρασχεθεί πρόσθετο χρονικό περιθώριο συμμόρφωσης, προκειμένου να αποφευχθούν οι δυσμενείς συνέπειες της αυτόματης αναστολής καταχωρίσεων και να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία των επιχειρήσεων.
Άρθρο 30 **Διαγραφή προστίμων για αυθαίρετες κατασκευές, αλλαγές χρήσης ή προσθήκες σε οικισμούς κατοικιών του τέως Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 404 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς»**	Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθίσταται δυνατή η διαγραφή προστίμων για τις αυθαίρετες κατασκευές, αλλαγές χρήσης ή προσθήκες των περ. α΄ και β΄ της παρ. 1 του άρθρου 404 του Κώδικα Χωροταξίας-Πολεοδομίας, εφόσον είχαν συντελεστεί έως την ολοκλήρωση της κατασκευής του οικισμού του τέως Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας και είχε υποβληθεί αίτηση υπαγωγής. Η διαγραφή γίνεται με απόφαση του φορέα επιβολής, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση προσώπου με έννομο συμφέρον. Η ειδική αντιμετώπιση συνδέεται με τον χρόνο δημιουργίας των παραβάσεων και τον κοινωνικό σκοπό των συγκεκριμένων οικισμών. Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην προστασία των δικαιούχων κατοικιών από τις οικονομικές επιβαρύνσεις που συνδέονται με παραβάσεις που είχαν ήδη συντελεσθεί έως την ολοκλήρωση της κατασκευής του οικισμού.
Άρθρο 31 **Συνοδές γεωργοκτηνοτροφικές εγκαταστάσεις - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 252 Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς»**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επικαιροποιείται το πλαίσιο που διέπει τις παρεκκλίσεις για την ανέγερση κτιρίων και εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τη γεωργική και κτηνοτροφική δραστηριότητα. Ειδικότερα, στο πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης εντάσσονται ρητά οι εγκαταστάσεις παραγωγής βιοαερίου και ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της αναερόβιας χώνευσης ζωικών και γεωργικών αποβλήτων. Η χωροθέτηση προβλέπεται να γίνεται υπό την προϋπόθεση να υφίσταται γεωγραφική σύνδεση με τουλάχιστον μία (1) λειτουργούσα γεωργοκτηνοτροφική ή γεωργοπτηνοτροφική εγκατάσταση στην οικεία περιφερειακή ενότητα. Με την εξυπηρέτηση των εν λόγω εγκαταστάσεων από κοντινές εγκαταστάσεις παραγωγής βιοαερίου και ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της αναερόβιας χώνευσης ζωικών και γεωργικών αποβλήτων, αντιμετωπίζεται η ανάγκη συνεχούς μεταφοράς μεγάλων ποσοτήτων οργανικών υλικών και αποβλήτων χωρίς περιττές μετακινήσεις οχημάτων και επιβάρυνση του τοπικού οδικού δικτύου. Παράλληλα, ενισχύεται η ενεργειακή αξιοποίηση των γεωργικών και κτηνοτροφικών υπολειμμάτων, συμβάλλοντας στην επίτευξη των εθνικών και ευρωπαϊκών στόχων για την παραγωγή

	ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την ενίσχυση της ενεργειακής αυτάρκειας του πρωτογενούς τομέα. Τέλος, διευκρινίζεται για λόγους ισότητας και ενιαίας εφαρμογής της νομοθεσίας ότι η ρύθμιση αφορά και ήδη κατασκευασμένα κτίρια, για τα οποία επίσης ισχύει η παρέκκλιση.
Άρθρο 32 Επικαιροποίηση κριτηρίων αειφορίας βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας - Τροποποίηση περ. α) παρ. 3 άρθρου 32Ζ ν. 3468/2006	Με την προτεινόμενη ρύθμιση επαναπροσδιορίζονται οι κατηγορίες δασών και δασικών εκτάσεων που περιλαμβάνονται στην περ. α΄ της παρ. 3 του άρθρου 32Ζ του ν. 3468/2006 για τα κριτήρια αειφορίας βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας. Ειδικότερα, η γενική αναφορά σε δάση, δασικά οικοσυστήματα, δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις αντικαθίσταται από ειδικότερη αναφορά σε εκτάσεις που τελούν σε απόλυτο προστατευτικό καθεστώς, ιδίως παρθένα δασικά οικοσυστήματα και πυρήνες εθνικών δρυμών, καθώς και σε αντίστοιχες εκτάσεις που έχουν κηρυχθεί αναδασωτέες. Σκοπός της ρύθμισης είναι η προσαρμογή του εθνικού πλαισίου στην περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328), όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 19 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου (L 31.10.2023).
Άρθρο 33 Παράταση συμβάσεων εργασίας προσωπικού Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	Με την προτεινόμενη ρύθμιση παρατείνονται αυτοδικαίως, από τη λήξη τους έως τις 30.11.2027, οι συμβάσεις προσωπικού ορισμένου χρόνου της Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής που δεν έχουν καταγγελθεί έως τη δημοσίευση του σχεδίου νόμου. Παρέχεται δυνατότητα απασχόλησης του προσωπικού σε όλες τις οργανικές μονάδες της Γενικής Γραμματείας και ρυθμίζεται ειδικά η μη προσμέτρηση των παρατάσεων στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών. Σκοπός της ρύθμισης είναι η διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των υπηρεσιών κρατικής αρωγής και αποκατάστασης και η διοικητική και επιχειρησιακή τους συνέχεια, ενόψει της αυξημένης ανάγκης διαχείρισης συνεπειών φυσικών καταστροφών σε περιοχές αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών - Δυτικής Ελλάδος (Δ.Α.Ε.Φ.Κ. - Δ.Ε.) της Γενικής Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.) της Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Άρθρο 34 **Διαδικασία είσπραξης του ισόποσου των αξιών που ενσωματώνονται στα κουπόνια ή δελτία σε ηλεκτρονική ή άλλη μορφή (vouchers) για την παροχή επισιτιστικής βοήθειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 80 ν. 5336/2026**	Με την προτεινόμενη ρύθμιση αποσαφηνίζεται ότι η καταβολή από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) του ισόποσου των αξιών που αντιστοιχούν σε κουπόνια ή δελτία παροχής επισιτιστικής βοήθειας προς τους συμβεβλημένους παρόχους πραγματοποιείται χωρίς την προσκόμιση φορολογικής ή ασφαλιστικής ενημερότητας και χωρίς παρακράτηση λόγω οφειλών προς το Δημόσιο ή τον e-ΕΦΚΑ, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης. Σκοπός της ρύθμισης είναι η απρόσκοπτη και ταχεία αποζημίωση των παρόχων που συμμετέχουν στο σύστημα επισιτιστικής βοήθειας και η διασφάλιση της αποτελεσματικής υλοποίησης των σχετικών κοινωνικών προγραμμάτων, δεδομένου ότι το πρόγραμμα επισιτιστικής βοήθειας συνίσταται στο ότι ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καταβάλλει στους παρόχους και για λογαριασμό των ωφελούμενων και υπέρ αυτών το αντίτιμο αγοράς τροφίμων και ειδών βασικής υλικής βοήθειας, όπως αυτό ενσωματώνεται στην αξία συμμετοχής voucher που τους έχει αναγνωρισθεί. Η σχετική αντικαταβολή δίνεται απευθείας στους παρόχους -καταστήματα λιανικής πώλησης τροφίμων -προκειμένου οι πλέον ευάλωτοι να έχουν πρόσβαση σε βασικά αγαθά με αξιοπρεπή τρόπο και χωρίς στιγματισμό, λειτουργεί ως επιπρόσθετο δίκτυ κοινωνικής προστασίας και ως εκ τούτου οφείλει να είναι πάντα διαθέσιμο υπέρ των προσώπων για τα οποία προορίζεται.
Άρθρο 35 **Εθνική Ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων Βιολογικής Παραγωγής «Βιοβάση» - Εξουσιοδοτικές διατάξεις**	Με την προτεινόμενη ρύθμιση συστήνεται η «Εθνική Ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων Βιολογικής Παραγωγής» (Βιοβάση), ως ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την καταγραφή, παρακολούθηση, διαχείριση και αξιοποίηση των δεδομένων που αφορούν το σύστημα ελέγχου της βιολογικής παραγωγής. Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην ενίσχυση της διαφάνειας, της αξιοπιστίας και της ιχνηλασιμότητας στον τομέα της βιολογικής παραγωγής, στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των επίσημων ελέγχων, καθώς και στην ψηφιακή αναβάθμιση των διοικητικών διαδικασιών που συνδέονται με την εφαρμογή του ενωσιακού πλαισίου για τα βιολογικά προϊόντα. Παράλληλα, επιδιώκεται η δημιουργία ενός ενιαίου και επικαιροποιημένου αποθετηρίου δεδομένων, μέσω του οποίου θα διευκολύνεται η άσκηση των εποπτικών αρμοδιοτήτων των αρμόδιων αρχών και η αποτελεσματικότερη συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων. Με την παρ. 1 προβλέπεται η σύσταση της «Βιοβάσης» και καθορίζεται ο σκοπός της ως εθνικού πληροφοριακού συστήματος για τη συγκέντρωση, τήρηση, επικαιροποίηση και αξιοποίηση δεδομένων που αφορούν τους Ο.Ε.Π., καθώς και τις επιχειρήσεις και τις ομάδες

	επιχειρήσεων που υπάγονται στο σύστημα ελέγχου της βιολογικής παραγωγής. Με την παρ. 2 προσδιορίζεται η λειτουργία της «Βιοβάσης» ως βασικού εργαλείου για την άσκηση των αρμοδιοτήτων εποπτείας και ελέγχου της Διεύθυνσης Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας της Γενικής Διεύθυνσης Τροφίμων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στον τομέα της βιολογικής παραγωγής. Με την παρ. 3 καθορίζεται το πλαίσιο αυθεντικοποίησης και πρόσβασης στο πληροφοριακό σύστημα και προσδιορίζονται οι κατηγορίες των πιστοποιημένων χρηστών, καθώς και οι επιμέρους ρόλοι τους. Με την παρ. 4 ορίζεται η Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας ως κεντρικός διαχειριστής του πληροφοριακού συστήματος και προβλέπεται η καταχώριση σε αυτό των στοιχείων και αποτελεσμάτων των επίσημων ελέγχων που διενεργεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της. Με την παρ. 5 εξειδικεύεται ο ρόλος του ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ ως φορέα επαλήθευσης της πληρότητας, της συνέπειας και της εμπρόθεσμης καταχώρισης των στοιχείων από τους Ο.Ε.Π., καθώς και ως αρμόδιος για την καταχώριση των αποτελεσμάτων των σχετικών ελέγχων στο πληροφοριακό σύστημα, προς ενίσχυση της αξιοπιστίας και της ποιότητας των τηρούμενων δεδομένων. Με την παρ. 6 θεσπίζεται ρητή υποχρέωση των Ο.Ε.Π. να καταχωρίζουν, να τηρούν και να επικαιροποιούν συγκεκριμένες κατηγορίες στοιχείων και εγγράφων που σχετίζονται με τη λειτουργία τους, τις ελεγχόμενες επιχειρήσεις, τις δραστηριότητες ελέγχου και πιστοποίησης και τα εκδιδόμενα πιστοποιητικά. Με τη ρύθμιση αυτή διασφαλίζεται η πληρότητα της πληροφορίας που απαιτείται για την αποτελεσματική εποπτεία του συστήματος βιολογικής παραγωγής. Με την παρ. 7 θεσπίζεται ειδικό πλαίσιο διοικητικών κυρώσεων για την παραβίαση των υποχρεώσεων καταχώρισης και επικαιροποίησης στοιχείων στη «Βιοβάση». Οι παραβάσεις διακρίνονται σε απλές και σοβαρές, ανάλογα με τη φύση και τη βαρύτητα της παράβασης και τις συνέπειες που αυτή επιφέρει στην αξιοπιστία του συστήματος ελέγχου. Παράλληλα, προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής αναστολής της έγκρισης των Ο.Ε.Π. στις σοβαρότερες περιπτώσεις, με σκοπό την αποτελεσματική διασφάλιση της νομιμότητας και της αξιοπιστίας των διαδικασιών πιστοποίησης. Με την παρ. 8 προβλέπεται η διαλειτουργικότητα της «Βιοβάσης» με πληροφοριακά συστήματα και μητρώα του δημόσιου τομέα, καθώς και με αντίστοιχα συστήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης. Η ρύθμιση αποσκοπεί στη μείωση του διοικητικού φόρτου, στην αποφυγή πολλαπλών καταχωρίσεων και στη βελτίωση της ποιότητας και αξιοπιστίας των ανταλλασσόμενων δεδομένων. Με την παρ. 9 διασφαλίζεται ότι κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού

	χαρακτήρα στο πλαίσιο λειτουργίας της «Βιοβάσης» πραγματοποιείται αποκλειστικά για τους σκοπούς του παρόντος και σύμφωνα με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο προστασίας προσωπικών δεδομένων. Τέλος, με τις παρ. 10 και 11 παρέχονται οι αναγκαίες κανονιστικές εξουσιοδοτήσεις για τη ρύθμιση των ειδικότερων οργανωτικών, λειτουργικών, τεχνικών και διαδικαστικών θεμάτων που αφορούν τη λειτουργία, διαχείριση, διαλειτουργικότητα και εποπτεία του πληροφοριακού συστήματος «Βιοβάση». Η προτεινόμενη ρύθμιση εντάσσεται στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού της δημόσιας διοίκησης και της ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας του συστήματος ελέγχου της βιολογικής παραγωγής, συμβάλλοντας στη διασφάλιση της αξιοπιστίας των βιολογικών προϊόντων, στην προστασία των καταναλωτών και στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

Άρθρο 36 **Σύσταση ομάδων ελέγχου και καθορισμός αποζημιώσεων Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η υποστήριξη της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών (Γ.Δ.Ο.Υ.) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου να διεκπεραιώσει έως την 30ή Ιουνίου 2027 τουλάχιστον οκτακόσια (800) αιτήματα πληρωμής στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που της έχουν ανατεθεί με την υπό στοιχεία Α1122/12.6.2026 κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) «Ανάθεση καθηκόντων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) ως Οργανισμού Πληρωμών στο πλαίσιο διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης στις Υπηρεσίες και στους Εποπτευόμενους Φορείς του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για τις παρεμβάσεις του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) της Ελλάδας 2023-2027» (Β΄ 3411). Δεδομένου ότι δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί οι σχετικές μεταπτώσεις ή οι αναγκαίες κανονιστικές ρυθμίσεις, η Γ.Δ.Ο.Υ. δεν θα μπορέσει, χωρίς πρόσθετη υποστήριξη, να διαχειριστεί εγκαίρως τα αιτήματα αυτά. Για τον σκοπό αυτό, με την παρ. 1 προβλέπεται η έκτακτη συγκρότηση τριμελών ομάδων ελέγχου, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατόπιν πρότασης του εξουσιοδοτούμενου φορέα. Με τις παρ. 2 και 3 καθορίζονται οι αποδοχές των μελών των ομάδων ελέγχου υπό μορφή μηνιαίας αποζημίωσης και οι όροι καταβολής τους. Η καταβολή των αποζημιώσεων προϋποθέτει αποδεδειγμένη συμμετοχή σε τουλάχιστον δύο (2) ομάδες ελέγχου, ενώ δεν περιλαμβάνεται σε αυτές η πρόσθετη αμοιβή επίτευξης στόχων του άρθρου 25 του ν. 4940/2022 (Α΄ 112) ή οποιαδήποτε άλλη αποζημίωση από αμοιβή συλλογικού οργάνου. Τέλος, με την παρ. 4, ορίζεται ότι η δαπάνη για τα έτη 2026 και 2027 βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και καλύπτεται με μεταφορά πιστώσεων από τον Ειδικό Φορέα 1029-501-0000000 και τον Αναλυτικό Λογαριασμό Εξόδων (ΑΛΕ) 2910601001 στον ΑΛΕ 2120288001.

Άρθρο 37 **Έκτακτη συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση της Περιφερειακής Ενότητας Χίου και χρηματοδότηση συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας**	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται, σε συνέχεια της υπ' αρ. 12/6.11.2026 γνωμοδότησης του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών, η δυνατότητα κάλυψης των έκτακτων και επειγουσών συγκοινωνιακών αναγκών της Περιφερειακής Ενότητας Χίου, οι οποίες ανακύπτουν λόγω της αναστολής λειτουργίας του Διεθνούς Αερολιμένα Χίου «ΟΜΗΡΟΣ» και καθιστούν αναγκαία τη διασφάλιση της απρόσκοπτης ακτοπλοϊκής σύνδεσης του νησιού με την ηπειρωτική Ελλάδα. Για την αντιμετώπιση των ανωτέρω αναγκών παρέχεται η δυνατότητα σύναψης συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας για την εκτέλεση των απαιτούμενων ακτοπλοϊκών δρομολογίων, με κάλυψη της σχετικής δαπάνης από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κατά παρέκκλιση της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 9 του ν. 4948/2022 (Α΄ 125). Με τον τρόπο αυτό επιδιώκονται η άμεση εξασφάλιση των αναγκαίων χρηματοδοτικών πόρων και η έγκαιρη ενεργοποίηση των απαιτούμενων ακτοπλοϊκών συνδέσεων, προς αποτροπή της συγκοινωνιακής απομόνωσης της Χίου, η διασφάλιση της εξυπηρέτησης των κατοίκων της Χίου και της ομαλής τροφοδοσίας του νησιού, καθώς και αντιμετώπιση των ιδιαίτερων δυσχερειών που απορρέουν από τη νησιωτικότητα.
Άρθρο 38 **Οικονομική ενίσχυση ναυτιλιακών επιχειρήσεων θαλάσσιων ενδομεταφορών μέσω της επιδότησης καυσίμων για τη διατήρηση της θαλάσσιας συνδεσιμότητας**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται ειδική, έκτακτη και χρονικά περιορισμένη δυνατότητα ενίσχυσης του πρόσθετου κόστους ναυτιλιακών καυσίμων για επιλέξιμες ακτοπλοϊκές υπηρεσίες, με τη μορφή άμεσης επιχορήγησης. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση συγκεκριμένης εξωγενούς αύξησης του λειτουργικού κόστους σε συμφωνία με την υπό στοιχεία C/2026/2593 έγγραφη ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, περί του Προσωρινού Πλαισίου Κρατικών Ενισχύσεων για την Κρίση στη Μέση Ανατολή (Middle East Crisis Temporary State Aid Framework - METSAF) (5.5.2026), ώστε να περιοριστεί ο κίνδυνος διαταραχής της συνέχειας του ακτοπλοϊκού δικτύου και της ακτοπλοϊκής σύνδεσης με τα νησιά, ιδιαίτερα κατά τη χειμερινή περίοδο. Η ρύθμιση αποβλέπει στη διατήρηση των προγραμματισμένων συνδέσεων, της μεταφορικής ικανότητας και της δυνατότητας εξυπηρέτησης επιβατών, οχημάτων και αγαθών.
Άρθρο 39 **Έναρξη ισχύος**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.
Α.5 Στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης	
Α.5.1 Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης (βραχυπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι);	

Βραχυπρόθεσμοι στόχοι:

- Η κάλυψη συγκεκριμένων μη επιλέξιμων δαπανών από το εθνικό σκέλος του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ) ή μέσω της αύξησης της εθνικής συμμετοχής στα Προγράμματα Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ).
- Η στελέχωση φορέων και υπηρεσιών αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και της ΑΑΔΕ.
- Η αποφυγή διακοπών ή καθυστερήσεων στη χρηματοδότηση και την υλοποίηση των έργων κατά τη μετάβαση τους στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027.
- Η ρύθμιση τεχνικών και διοικητικών ζητημάτων για τη μεταφορά έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σε άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία.
- Η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του Παρατηρητηρίου ΔΑΜ και η επίλυση ζητημάτων στελέχωσης της ΕΥΔΑΜ.
- Η απρόσκοπτη συνδρομή της Ε.Ε.ΣΥ.Π. στην υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων και εθνικά χρηματοδοτούμενων έργων.
- Η ενίσχυση της ενεργειακής αξιοποίησης των γεωργικών και κτηνοτροφικών υπολειμμάτων.
- Η εξασφάλιση της άμεσης χορήγησης και η απρόσκοπτη λήψη επισιτιστικής βοήθειας (τροφίμων και/ ή ειδών βασικής υλικής βοήθειας) από τους δικαιούχους αυτών (φυσικά πρόσωπα) χωρίς τον κίνδυνο αποστέρησής τους εξαιτίας οφειλών και υποχρεώσεων των παρόχων.
- Η θεσμοθέτηση και λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος «Βιοβάση», η συγκέντρωση, η ενιαία καταχώριση και η επικαιροποίηση των δεδομένων βιολογικής παραγωγής.
- Η άμεση κάλυψη των αυξανόμενων - λόγω της αναστολής λειτουργίας του αερολιμένα «ΟΜΗΡΟΣ» - συγκοινωνιακών αναγκών των κατοίκων της νήσου Χίου και η εν γένει διασφάλιση της απρόσκοπτης διασύνδεσης της νήσου με την ηπειρωτική Ελλάδα.
- Η αντιμετώπιση συγκεκριμένης εξωγενούς αύξησης του λειτουργικού κόστους των καυσίμων, ώστε να περιοριστεί ο κίνδυνος διαταραχής της συνέχειας του ακτοπλοϊκού δικτύου και της ακτοπλοϊκής σύνδεσης με τα νησιά της χώρας, ιδιαίτερα κατά τη χειμερινή περίοδο. Η ρύθμιση αποβλέπει στη διατήρηση των προγραμματισμένων συνδέσεων, της μεταφορικής ικανότητας και της δυνατότητας εξυπηρέτησης επιβατών, οχημάτων και αγαθών.

Μακροπρόθεσμοι στόχοι:

- Η υλοποίηση δράσεων και η αξιοποίηση των πόρων του ΑΠΔΕ.
- Η οριστική οικονομική ολοκλήρωση της μεταφερόμενης Πράξης «Πρακτική άσκηση καταρτιζόμενων ΙΕΚ» με MIS 6006939.
- Η αποτελεσματικότερη διαχείριση και υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

- Η αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της ενωσιακής συνδρομής και η ενίσχυση της απορρόφησης των πόρων των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027.
- Η επιτάχυνση υλοποίησης των έργων, η ταχύτερη απορρόφηση των ενωσιακών και εθνικών πόρων, καθώς και η ασφάλεια δικαίου ως προς τη χρηματοδότηση των δαπανών της Ε.Ε.ΣΥ.Π. για την υλοποίηση των ως άνω έργων.
- Η ενίσχυση της ρευστότητας και της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) και των φυσικών προσώπων σε προνομιακή χρηματοδότηση, η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης και η βέλτιστη διοχέτευση εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών κονδυλίων προς τις επιχειρήσεις.
- Η συμβολή στη μετατροπή του οικισμού της Ακρινής σε «Πρότυπο Πράσινο Οικισμό».
- Η συμβολή στην επίτευξη των εθνικών και ευρωπαϊκών στόχων για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την ενίσχυση της ενεργειακής αυτάρκειας του πρωτογενούς τομέα.
- Η ενίσχυση και η στήριξη των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων που είναι ωφελούμενοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (Ε.Ε.Ε.) και κατ' επέκταση του προγράμματος επισιτιστικής βοήθειας καθώς και η ανακούφιση των ως άνω δικαιούχων και η διασφάλιση της αξιοπρεπούς διαβίωσής τους.
- Η εδραίωση ενός αξιόπιστου και διαφανούς συστήματος ελέγχου και πιστοποίησης της βιολογικής παραγωγής, η ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στα βιολογικά προϊόντα και η υποστήριξη του σχεδιασμού και της αξιολόγησης δημόσιων πολιτικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη του τομέα.

A.5.2 Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση πληρούν τα κριτήρια S.M.A.R.T.;

ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐

Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε αν πληρούν τα παρακάτω κριτήρια:

Specific (Συγκεκριμένοι)	Οι στόχοι είναι συγκεκριμένοι, καθόσον προσδιορίζουν τις επιδιωκόμενες μεταβολές, όπως τη διεκπεραίωση εκκρεμών πληρωμών, την κάλυψη κενωμένων θέσεων της ΕΥΔΑΜ και την ολοκλήρωση έργων του Ειδικού Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021–2025.
Measurable (Μετρήσιμοι)	Οι στόχοι είναι μετρήσιμοι, διότι η πρόοδος τους μπορεί να παρακολουθείται με δείκτες όπως ο αριθμός των εκκρεμών πληρωμών που διεκπεραιώθηκαν, ο μέσος χρόνος πληρωμής, το ποσοστό κάλυψης κενωμένων θέσεων και το ποσοστό έγκαιρης ολοκλήρωσης έργων.

Achievable (Επιτεύξιμοι)	Οι στόχοι είναι επιτεύξιμοι, δεδομένου ότι μπορούν να υλοποιηθούν με την εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων, όπως την εθνική κάλυψη συγκεκριμένων δαπανών και την παράταση αποσπάσεων.
Relevant (Σχετικοί)	Οι στόχοι είναι σχετικοί, καθώς επιλύονται οργανωτικά, διαχειριστικά και διοικητικά ζητήματα, με στοχευμένο τρόπο, ο οποίος θα επιφέρει άμεσα τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.
Time-bound (Χρονικά προσδιορισμένοι)	Οι στόχοι είναι χρονικά προσδιορισμένοι και διακρίνονται σε βραχυπρόθεσμους και σε μακροπρόθεσμους, όπως αναλύθηκε ανωτέρω.

Α.5.3 Η αξιολογούμενη ρύθμιση προάγει τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών;

ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐

Εάν ΝΑΙ, ποιοι είναι οι συναφείς στόχοι και ποια η συμβολή της ρύθμισης;

Η αξιολογούμενη ρύθμιση συμβάλλει στην επίτευξη των Στόχων 8 «Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη», 9 «Βιομηχανία, καινοτομία και υποδομές» και 11 «Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες». Το σύνολο των εθνικών και ενωσιακών προγραμμάτων, τα οποία σχετίζονται άμεσα με τις διατάξεις του νομοσχεδίου, αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανάπτυξης της χώρας, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, στην υποστήριξη των περιοχών μετάβασης, στον εκσυγχρονισμό των δημόσιων υποδομών και στην εν γένει βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των πολιτών και στην προαγωγή της κοινωνικής ευημερίας.

Άρθρο 34: Η αξιολογούμενη ρύθμιση συμβάλλει στην επίτευξη των Στόχων 1 «Μηδενική Φτώχεια» και 2 «Μηδενική Πείνα» και αποσκοπεί στην καταπολέμηση της φτώχειας, της πείνας και τη διασφάλιση της αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Άρθρο 35: Η αξιολογούμενη ρύθμιση συμβάλλει στην επίτευξη του Στόχου 8 «Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη» και του Στόχου 12 «Υπεύθυνη Κατανάλωση και Παραγωγή», μέσω της ενίσχυσης της αξιοπιστίας του συστήματος ελέγχου και πιστοποίησης των βιολογικών προϊόντων.

Α.5.4. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκονται οι στόχοι της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία;

ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒

Εάν ΝΑΙ, ποιοι είναι οι συναφείς στόχοι και με ποιο τρόπο υλοποιούνται.

Α.6 Ψηφιακή διακυβέρνηση

Προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος για την επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΝΑΙ **Χ** ΟΧΙ ❒ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το σύστημα αυτό;
Άρθρο 3 Χρησιμοποιούνται υφιστάμενα πληροφοριακά συστήματα, όπως το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ), το ΟΠΣ ΕΣΠΑ 2021-2027, το e-ΠΔΕ, καθώς και τα οικονομικά συστήματα του Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. **Άρθρα 9-19** Χρησιμοποιούνται υφιστάμενα πληροφοριακά συστήματα, όπως το e-ΠΔΕ και το ΟΠΣ- ΕΠΑ. **Άρθρο 20** Χρησιμοποιείται η ψηφιακή πλατφόρμα "Εθνικό Παρατηρητήριο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης". **Άρθρο 24** Η εφαρμογή της ρύθμισης προϋποθέτει την προσαρμογή, όπου απαιτείται, των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων, των ηλεκτρονικών αρχείων, των ιστοτόπων και των προτύπων εγγράφων που χρησιμοποιούν οι αρμόδιες υπηρεσίες για τη διαχείριση, την παρακολούθηση και την επικοινωνία των δράσεων του Ταμείου. Η ρύθμιση δεν ιδρύει νέο πληροφοριακό σύστημα. Οι αναγκαίες ενέργειες περιορίζονται στην επικαιροποίηση της ονομασίας στα υφιστάμενα συστήματα και στα συναφή ηλεκτρονικά περιβάλλοντα. **Άρθρο 35** Προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία της «Εθνικής Ηλεκτρονικής Βάσης Δεδομένων Βιολογικής Παραγωγής» («Βιοβάση»), ως εθνικού ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος για την καταχώριση, τήρηση, επικαιροποίηση και αξιοποίηση δεδομένων σχετικά με τους Ο.Ε.Π., τις επιχειρήσεις και τις ομάδες επιχειρήσεων που υπάγονται στο σύστημα ελέγχου βιολογικής παραγωγής, με σκοπό την αποτελεσματική εποπτεία και τον έλεγχο του τομέα.
Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ **Χ** ΟΧΙ ❒ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε με ποιο τρόπο είναι συμβατό.
Τηρούνται όλοι οι σχετικοί όροι. Πρόκειται για υφιστάμενα εν λειτουργία πληροφοριακά συστήματα της δημόσιας διοίκησης.

Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ **Χ** ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:
Άρθρο 3 Αναφορικά με την προσθήκη της περ. ιθ) στην παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014, αξιοποιούνται οι υφιστάμενες διαλειτουργικότητες μεταξύ ΟΠΣΚΕ, ΟΠΣ ΕΣΠΑ και e-ΠΔΕ, καθώς και με το μητρώο της ΑΑΔΕ ως προς τους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των δικαιούχων. Αναφορικά με την προσθήκη της περ. κ) στο ίδιο άρθρο, αξιοποιούνται οι υφιστάμενες ροές πληροφόρησης και χρηματοδότησης μεταξύ ΟΠΣ ΕΣΠΑ, e-ΠΔΕ και των οικονομικών συστημάτων του δικαιούχου (ΙΝΕΔΙΒΙΜ). **Άρθρα 9-19** Το e-ΠΔΕ διαλειτουργεί ενδεικτικά με το σύνολο των Ολοκληρωμένων Πληροφοριακών Συστημάτων των Προγραμμάτων, τα οποία χρηματοδοτούνται από το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ) (ήτοι ΟΠΣ ΕΠΑ, ΟΠΣ ΕΣΠΑ, ΟΠΣ ΤΑΑ), με το ΚΕΔ, με την Τράπεζα της Ελλάδος. Ομοίως και το ΟΠΣ ΕΠΑ διαλειτουργεί με το e-ΠΔΕ. **Άρθρο 20** Απαιτείται η θεσμοθέτησή της παρούσας διάταξης για να επιτευχθεί διαλειτουργικότητα με υφιστάμενα συστήματα. **Άρθρο 35** Προβλέπεται η δυνατότητα διαλειτουργικότητας του πληροφοριακού συστήματος «Βιοβάση», ιδίως μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με μητρώα και πληροφοριακά συστήματα φορέων του δημόσιου τομέα, καθώς και με αντίστοιχα συστήματα άλλων κρατών μελών ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ των οποίων το σύστημα διαχείρισης πληροφοριών για επίσημους ελέγχους (International Management System for Official Controls – IMSOC).

Β. Έκθεση νομιμότητας

Β.1 Συναφείς συνταγματικές διατάξεις
παρ. 1 άρθρου 4, παρ. 1 άρθρου 24 Συντάγματος.
Β.2 Ενωσιακό δίκαιο

Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο *(συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)*	**Άρθρο 3** - Άρθρα 174 έως 178 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ε.Ε. (οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή) - Άρθρα 107 και 108 ΣΛΕΕ (κρατικές ενισχύσεις).
Κανονισμός	**Άρθρο 3** • Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (L 231). • Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής (L 231), ιδίως περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 7. • Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (L 231), ιδίως περ. δ) του άρθρου 9. • Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (L 187) (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός), ιδίως παρ. 3 του άρθρου 1. • Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού

	Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 328), ιδίως σημείο 62 (ορισμός «ορυκτών καυσίμων») του άρθρου 2. • Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 (L 231). **Άρθρο 5** Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1059 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τον στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» (Interreg) ο οποίος υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης (L 231). **Άρθρα 6 και 8** Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (L 231). **Άρθρο 34:** Άρθρα 18 έως 24 του Κανονισμού 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 (L 231),

Οδηγία	**Άρθρο 32** • Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328), • Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου (L 31.10.2023).
Απόφαση	**Άρθρο 3** Εκτελεστικές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί έγκρισης των οικείων Προγραμμάτων, όπως εκάστοτε ισχύουν: για το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα», οι εκτελεστικές αποφάσεις C(2025) 5469/30.7.2025 και C(2026) 1081/16.2.2026 (1η και 2η αναθεώρηση) και για το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027» Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής C(2022) 4464 final/22.06.2022 για την έγκριση του, όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις C(2025) 6901 final/08.10.2025 και C(2026) 1699 final/09.03.2026.
Β.3 Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
Διεθνείς συμβάσεις	
Β.4 Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
Πηγή	Στοιχεία και βασικό περιεχόμενο απόφασης
Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο	
Ανεξάρτητη Αρχή	
Β.5 Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
Πηγή	Στοιχεία και βασικό περιεχόμενο απόφασης

Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

Γ. Έκθεση διαβούλευσης

Γ.1 Διαβούλευση με φορείς κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας	
Συνεργασία με Υπουργεία / υπηρεσίες	Υπήρξε διαβούλευση με όλα τα συναρμόδια Υπουργεία (Ανάπτυξης, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας). Διατυπώθηκαν παρατηρήσεις επί των άρθρων του νομοσχεδίου, η πλειοψηφία των οποίων ενσωματώθηκε.
Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	Υπήρξε διαβούλευση με την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).
Συνεργασία με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος	Ζητήθηκε γνωμοδότηση από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 82 του Συντάγματος στις 2 Νοεμβρίου 2026.
Διεθνής διαβούλευση	Δεν έλαβε χώρα διαβούλευση με διεθνείς ή ευρωπαϊκούς φορείς.

Γ.2 διαβούλευση μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr
Το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με τίτλο «Ενίσχυση των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, ρυθμίσεις για τις δομές και τους φορείς διαχείρισής τους και λοιπές διατάξεις» τέθηκε σε δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση τη Δευτέρα, 2 Νοεμβρίου 2026, η οποία ολοκληρώθηκε τη Δευτέρα, 16 Νοεμβρίου 2026. Κατά τη διάρκεια της δημόσιας ηλεκτρονικής διαβούλευσης υποβλήθηκαν συνολικά δεκαοκτώ (18) σχόλια, το σύνολο των οποίων είναι προσβάσιμο στη σελίδα: https://opengov.gr/minfin/deliberations/enischysi-ton-anaptyxiakon-programmaton-rythmiseis-gia-tis-domes-kai-toys-foreis-diacheirisis-toys-kai-loipes-diataxeis/

<table>
<tr><td colspan="3">Τα σχόλια έτυχαν πλήρους καταγραφής, μελέτης, επεξεργασίας και ενδελεχούς αξιολόγησης. Επισημαίνεται ότι στον παρόντα πίνακα, τα σχόλια αναφέρονται με βάση την αρίθμηση των άρθρων όπως αναρτήθηκαν στη διαβούλευση.</td></tr>
<tr><td>Αριθμός συμμετεχόντων</td><td colspan="2">Ο συνολικός αριθμός των συμμετεχόντων στη διαβούλευση ανέρχεται σε εννέα (9) χρήστες.</td></tr>
<tr><td>Αριθμός σχολίων</td><td colspan="2">Ο συνολικός αριθμός των σχολίων στη διαβούλευση ανέρχεται σε δεκαοχτώ (18), η κατανομή των οποίων έχει ως εξής:
Επί του άρθρου 12 υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο.
Επί του άρθρου 17 υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο.
Επί του άρθρου 18 υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια.
Επί του άρθρου 26 υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο.
Επί του άρθρου 27 υποβλήθηκαν δέκα (10) σχόλια.
Επί του άρθρου 29 υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια.
Επί του άρθρου 30 υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Επί των γενικών αρχών της αξιολογούμενης ρύθμισης</td><td>Σχόλια που υιοθετήθηκαν</td><td>Τρία (3) σχόλια.</td></tr>
<tr><td>Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)</td><td>Δεκαπέντε (15) σχόλια.
Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια τα οποία κρίθηκε ότι δεν εμπίπτουν στον σκοπό και το αντικείμενο της συγκεκριμένης νομοθετικής πρωτοβουλίας, δεν είναι ακριβή ή δεν περιέχουν συγκεκριμένη πρόταση.</td></tr>
<tr><td>Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης</td><td>Σχόλια που υιοθετήθηκαν</td><td>Επί του άρθρου 12, υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο, με το οποίο ζητείται να προστεθεί στη διάταξη και η δυνατότητα ορισμού των ειδικών λογαριασμών και οργανισμών πληρωμών ως υπολόγων και για έργα που υλοποιούν και χρηματοδοτούνται από Συλλογικές Αποφάσεις του φορέα Κεντρικής Διοίκησης στον οποίο υπάγονται.
Το σχόλιο υιοθετήθηκε και έγινε η σχετική προσθήκη.

Επί του άρθρου 18, υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια. Το πρώτο σχόλιο προτείνει να γίνει προσθήκη στο άρθρο, ώστε να καλυφθούν και περιπτώσεις έργων της ίδιας κατηγορίας, τα οποία έχουν ήδη ενταχθεί σε άλλα χρηματοδοτικά</td></tr>
</table>

		προγράμματα, πριν από την έναρξη ισχύος της προτεινόμενης διάταξης. Το ως άνω σχόλιο, υιοθετήθηκε με την προσθήκη αναδρομικής ισχύος στο άρθρο, από την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 5294/2026 (Α΄ 58) στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι την 8η.4.2026. Το δεύτερο σχόλιο προτείνει αφενός, την προσθήκη αναφοράς στη διάταξη υπεύθυνου να μεριμνήσει για την ένταξη έργου στο οικείο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2026-2030 και αφετέρου την προσθήκη παρ. 4, σύμφωνα με την οποία το άρθρο εφαρμόζεται αναλογικά και σε περιπτώσεις οικονομικών εκκρεμοτήτων που απορρέουν από αναληφθείσες νομικές δεσμεύσεις σε έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, για τα οποία έχει εκδοθεί Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Έργου. Το ως άνω σχόλιο, υιοθετήθηκε εν μέρει ως προς το πρώτο σκέλος του, με την προσθήκη εδαφίου στην παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 5294/2026 (Α΄ 58), σύμφωνα με το οποίο προβλέπεται ρητά πως σε περίπτωση μη ένταξης του έργου σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, το υπουργείο ευθύνης του έργου μεριμνά για την ένταξη του έργου στο οικείο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης. Ως προς το δεύτερο σκέλος του σχολίου, αυτό δεν υιοθετήθηκε καθόσον η προτεινόμενη προσθήκη αξιολογήθηκε ως μη απαραίτητη.
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν	Επί των **άρθρων 17, 26, 29 και 30** υποβλήθηκαν συνολικά πέντε (5) επιδοκιμαστικά σχόλια για το

	(συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	περιεχόμενο των διατάξεων, τα οποία δεν υιοθετούνται καθώς δεν περιέχουν συγκεκριμένη πρόταση. Επί του **άρθρου 27** υποβλήθηκαν δέκα (10) σχόλια τα οποία δεν δύναται να γίνουν αποδεκτά. Η πλειοψηφία των σχολίων αφορούν ζητήματα που εκτείνονται πέραν του αντικειμένου της προτεινόμενης ρύθμισης, ιδίως την κάλυψη πάγιων και διαρκών αναγκών της Α.Α.Δ.Ε., τη μονιμοποίηση ή μετατροπή συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε αορίστου, καθώς και τη στελέχωση των οικείων υπηρεσιών μέσω διαδικασιών τακτικών προσλήψεων και αξιοποίησης των επιτυχόντων διαγωνισμών του ΑΣΕΠ. Επιπλέον, διατυπώθηκαν απόψεις αναφορικά με τη σκοπιμότητα της προβλεπόμενης παρέκκλισης από τις διατάξεις του π.δ. 164/2004 (Α' 134) και ζητήματα ίσης πρόσβασης στις σχετικές θέσεις εργασίας. Οι ανωτέρω παρατηρήσεις δεν έγιναν δεκτές, καθόσον η προτεινόμενη ρύθμιση έχει περιορισμένο και ειδικό αντικείμενο προς διασφάλιση της απρόσκοπτης συνέχισης κρίσιμων λειτουργιών της Α.Α.Δ.Ε. Ζητήματα μεταβολής του χαρακτήρα των συμβάσεων εργασίας, πλήρωσης οργανικών θέσεων ή αναμόρφωσης του ισχύοντος συστήματος προσλήψεων δεν αποτελούν αντικείμενο της παρούσας ρύθμισης και συνεπώς δεν γίνεται να υιοθετηθούν.
Γ.3 Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών, φορέων, ανεξάρτητων αρχών και Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής *(ηλεκτρονική επισύναψη)*		

Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης
Ζητήθηκε γνωμοδότηση από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 82 του Συντάγματος στις 2 Νοεμβρίου 2026.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

Δ.1 Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
Με τις ρυθμίσεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, ενισχύονται οι υπηρεσίες των αναπτυξιακών προγραμμάτων, επιλύονται διοικητικά και διαχειριστικά ζητήματα και ρυθμίζονται θέματα εποπτευόμενων φορέων. Σημαντικά οφέλη του νομοσχεδίου είναι, μεταξύ άλλων, τα εξής: - Διευθετούνται ζητήματα δαπανών και χρηματοδότησης έργων. - Διασφαλίζεται η απρόσκοπτη ολοκλήρωση δράσεων και έργων (όπως η Δράση "Ανακαίνιση Κατοικίας" και "Πρακτική Άσκηση Καταρτιζόμενων ΙΕΚ"). - Κατοχυρώνεται η δυνατότητα ένταξης στο ΕΣΠΑ 2021-2027, έργων που προέρχονται από την προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο ή από άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία (μεταξύ των οποίων το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και το εθνικό πρόγραμμα "Αντώνης Τρίτσης"). - Επιταχύνεται και ενισχύεται η υλοποίηση των έργων του ΑΠΔΕ. - Παρέχεται η δυνατότητα, να ενταχθούν στο ΕΣΠΑ 2021-2027 ή στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, οικονομικές εκκρεμότητες έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. - Ενισχύεται η λειτουργία της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και επιλύονται ζητήματα στελέχωσής της. - Εξασφαλίζεται ενιαία ορολογία στις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές πράξεις, αναφορικά με τις ονομασίες του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και του Κοινωνικού Σχεδίου για το Κλίμα. - Ενισχύονται τα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, με πληθώρα ωφελειών για τους τελικούς αποδέκτες αυτών. - Συμβολή στη μετατροπή του οικισμού της Ακρινής σε «Πρότυπο Πράσινο Οικισμό». - Εξάλειψη της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας, καθώς και των απόρων. - Διευκόλυνση των αρμόδιων δημόσων υπηρεσιών στην άσκηση της εποπτείας και του ελέγχου της βιολογικής παραγωγής, μέσω της συγκέντρωσης και αξιοποίησης ενιαίων και επικαιροποιημένων δεδομένων, της αποτελεσματικότερης αξιολόγησης κινδύνου και της ταχύτερης ανταλλαγής πληροφοριών. - Η απρόσκοπτη διασύνδεση και εξυπηρέτηση των κατοίκων του νησιού της Χίου, η τροφοδοσία του νησιού και η κάλυψη των αναγκών μετακίνησης νοσούντων, που

διαταράσσεται προεχόντως λόγω της αναστολής λειτουργίας του αερολιμένα της νήσου Χίου.

- Ο περιορισμός του κόστους καυσίμων και η ενίσχυση του συγκοινωνιακού έργου.

Δ.2 Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης

Από την εφαρμογή των ρυθμίσεων ενδέχεται να προκύψει περιορισμένο διοικητικό και λειτουργικό κόστος για τους εμπλεκόμενους φορείς, το οποίο σχετίζεται με τις απαιτούμενες ενέργειες που πρέπει να λάβουν χώρα και με την προσαρμογή των σχετικών διαδικασιών. Το κόστος κρίνεται αναλογικό με το όφελος που θα προκύψει, καθόσον δεν θα απαιτηθεί σημαντική διάθεση πρόσθετων διοικητικών και οικονομικών πόρων, οι οποίοι σε κάθε περίπτωση θα βρίσκονται εντός των ορίων του Πολυετούς Δημοσιονομικού Προγραμματισμού.

Δ.3 Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης

Τυχόν καθυστερήσεις στην έκδοση πράξεων εφαρμογής, στη στελέχωση των υπηρεσιών ή στην προσαρμογή των διαδικασιών πληρωμής μπορεί να μεταθέσουν χρονικά τα αναμενόμενα οφέλη. Ο καθορισμός υπευθύνων και χρονοδιαγράμματος ανά πράξη ή διαδικασία διευκολύνει την έγκαιρη αντιμετώπιση των εκκρεμοτήτων.

Τομέας επίδρασης	Οφέλη	Κόστη	Κίνδυνοι
Θεσμοί, δημόσια διοίκηση και διαφάνεια	X		
Αγορά, οικονομία και ανταγωνισμός	X		
Κοινωνία και κοινωνικές ομάδες	X		
Φυσικό, αστικό και πολιτιστικό περιβάλλον	X		
Νησιωτικότητα και Ορεινότητα	X		

Ε. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

Ε.1 Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων		
Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία / υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας

Ε.2 Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
Εξουσιοδοτική διάταξη	**Είδος πράξης**	**Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία**	**Αντικείμενο**	**Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)**
Άρθρο 4 (παρ. 2 άρθρου 37 ν. 4314/2014)	Απόφαση	Αρμόδιος για το ΕΣΠΑ Υπουργός	Ειδικά για την απόσπαση προσωπικού στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ Α.Ε., οι τριμελείς Επιτροπές Αξιολόγησης και η Επιτροπή Ενστάσεων συστήνονται με απόφαση του αρμόδιου για το ΕΣΠΑ Υπουργού, κατόπιν εισήγησης του Προέδρου της ΜΟΔ Α.Ε..	
Άρθρο 17 (παρ. 13Α άρθρου 45 ν. 5264/2025)	Απόφαση	Αρμόδιος για το Ε.Π.Α. Υπουργός	Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού εγκρίνεται υπερδέσμευση σε ποσοστό έως δέκα τοις εκατό (10%) για τα Ειδικά Προγράμματα του Ε.Π.Α. της εκάστοτε τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 15.	
Άρθρο 22 (παρ. 2Α άρθρου 16 ν. 4872/2021)	Απόφαση	Διοικητής της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ	Με απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης δύναται να εξειδικεύονται τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του Εθνικού Παρατηρητηρίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, το πλαίσιο συνεργασίας των Παραρτημάτων του και των φορέων της περ. α) της παρ. 6 του άρθρου 10, η διαδικασία	

			υποβολής αιτημάτων και διάθεσης δεδομένων, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 10.	
Παρ. 10 άρθρου 35	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης:	Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης: α) εξειδικεύονται τα δικαιώματα πρόσβασης, οι υποχρεώσεις και ο ρόλος των πιστοποιημένων χρηστών και δύναται να προστίθενται νέες κατηγορίες χρηστών, β) καθορίζονται οι διαδικασίες διασύνδεσης και ανταλλαγής δεδομένων με άλλα πληροφοριακά συστήματα του Δημοσίου, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των αρμόδιων αρχών, των αρχών ελέγχου και των φορέων ελέγχου και πιστοποίησης και γ) καθορίζονται οι όροι δημοσιοποίησης ή πρόσβασης σε δεδομένα, σύμφωνα με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.	
Παρ. 11 άρθρου 35	Απόφαση	Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: α) προσδιορίζονται οι ειδικότεροι όροι σύστασης,	

			λειτουργίας και τεχνικής διαχείρισης, καθώς και η μορφή και οι τεχνικές προδιαγραφές του πληροφοριακού συστήματος «Βιοβάση», β) καθορίζονται τα ειδικότερα δεδομένα και οι πληροφορίες που καταχωρίζονται, ο τρόπος και ο χρόνος καταχώρισης, διόρθωσης, επικαιροποίησης και διαγραφής τους, γ) ορίζεται ο χρόνος έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος «Βιοβάση», δ) καθορίζονται οι αναγκαίες ρυθμίσεις για τη μεταφορά, μετάπτωση, ενοποίηση και επικαιροποίηση δεδομένων που τηρούνται σε υφιστάμενα πληροφοριακά συστήματα, μητρώα ή αρχεία σχετικά με τη βιολογική παραγωγή, ε) καθορίζονται ο τρόπος άσκησης των αρμοδιοτήτων εποπτείας και ελέγχου της Διεύθυνσης Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας της Γενικής Διεύθυνσης Τροφίμων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με την παρ. 2, στ) καθορίζονται ο τρόπος διενέργειας των ελέγχων της Διεύθυνσης Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας της Γενικής	

			Διεύθυνσης Τροφίμων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προς τον ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ και του ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ προς τους Ο.Ε.Π. ως προς την καταχώριση, τήρηση, επικαιροποίηση και αξιοποίηση δεδομένων της παρ. 6, τις επιχειρήσεις και ομάδες επιχειρήσεων που υπάγονται στο σύστημα ελέγχου βιολογικής παραγωγής, καθώς και ο τρόπος καταχώρισης των αποτελεσμάτων του ελέγχου τους στο πληροφοριακό σύστημα «Βιοβάση», ζ) καθορίζεται το ύψος των διοικητικών προστίμων που επιβάλλονται στους Ο.Ε.Π., για τις παραβάσεις της παρ. 7, ανάλογα με την κατηγορία και τη βαρύτητα της παράβασης από πέντε χιλιάδες (5.000) έως εκατό πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ και η) καθορίζεται κάθε άλλο τεχνικό ή λεπτομερειακό ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.	
Παρ. 6 άρθρου 38	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και ο Διοικητής της	Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται η βάση	

		Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων	χορήγησης της ενίσχυσης της παρ. 1, εξειδικεύονται οι δικαιούχοι και η μεθοδολογία προσδιορισμού του ύψους αυτής ανά δικαιούχο, οι όροι, οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και ο τρόπος καταβολής της, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, οι διαδικασίες ελέγχου, ανάκτησης, βεβαίωσης και είσπραξης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, καθώς και κάθε άλλο τεχνικό ή λεπτομερειακό ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.	

Ε.3 Διοικητικές διαδικασίες

Η αξιολογούμενη ρύθμιση αφορά σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών - ΜΙΤΟΣ;

ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐

	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Αρχή θεσμοθέτησης	Τίτλος διαδικασίας	Μοναδικός Αριθμός Καταχώρησης (όταν πρόκειται για τροποποίηση ή κατάργηση υφιστάμενης διαδικασίας)
Νέα διαδικασία				
Τροποποίηση υφιστάμενης διαδικασίας	Άρθρο 4	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Κινητικότητα του προσωπικού του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακ	397499

			ής Ανάπτυξης και της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Α.Ε. - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 37 ν. 4314/2014	
Κατάργηση υφιστάμενης διαδικασίας				

Ε.4 Διοικητικά βάρη

Η διοικητική διαδικασία που προβλέπεται στην αξιολογούμενη ρύθμιση προκαλεί διοικητικά βάρη;
ΝΑΙ ❒ ΟΧΙ ×❒

Α. Τίτλος διαδικασίας	Β. Μέγεθος πληθυσμού (αριθμός μονάδων)	Γ. Ετήσια συχνότητα	Δ. Χρόνος που απαιτείται για την υλοποίηση της διαδικασίας	Ε. Υπολογισμός διοικητικού βάρους (ευρώ ανά έτος) Β*Γ*Δ* κόστος ανθρωποώρας

Ε.5 Σύσταση νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας

Ε.5.1 Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η σύσταση νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας;

ΝΑΙ ❒ ΟΧΙ ❒×

Εάν ΝΑΙ, σε ποια διάταξη προβλέπεται;

Ε.5.2. Γιατί προτείνεται η σύσταση αυτού του νέου οργάνου και δεν επαρκούν οι υφιστάμενες διοικητικές δομές για να επιτευχθεί ο στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης;
Ε.5.3 Πότε θα εκκινήσει η λειτουργία του νέου οργάνου;
Ε.5.4 Έχει γίνει η σχετική οικονομοτεχνική μελέτη αναφορικά με τη σύσταση του νέου οργάνου; ΝΑΙ ❒ ΟΧΙ ❒ Εάν ΝΑΙ, να επισυναφθεί ηλεκτρονικά.
Ε.5.5 Να αναφέρετε τα στοιχεία του νέου οργάνου (επωνυμία ή ονομασία και νομική μορφή, χώρο λειτουργίας και τρόπο στελέχωσης).

ΣΤ. Έκθεση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 75 του Συντάγματος

ΕΚΘΕΣΗ
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους

(άρθρο 75 παρ. 1 ή 2 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου ..... «.....»

ή επί τροπολογίας στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου ..... «.....»

ΣΤ.1.	Συνοπτική ανάλυση των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου (ή τροπολογίας στο σχέδιο νόμου) ρυθμίζονται θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου .....

ΣΤ.2.	Οικονομικά αποτελέσματα επί του Κρατικού Προϋπολογισμού ή/και επί του προϋπολογισμού του/των αρμόδιου/ων φορέα/ων

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

- Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

- Επί του Προϋπολογισμού του/των αρμόδιου/ων φορέα/ων

Αθήνα, ...20....

Ο/ Η Γενικ.... Διευθυντ.....

Ζ. Έκθεση της παρ. 3 του άρθρου 75 του Συντάγματος

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου ..... «.....»

ή επί τροπολογίας στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου ..... «.....»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου (ή της προτεινόμενης τροπολογίας) προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Αθήνα, ...20....

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Η. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

Η.1 Τροποποίηση διατάξεων	
Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	*Υφιστάμενες διατάξεις*
Άρθρο 4 **Σύσταση επιτροπών αξιολόγησης και επιτροπής ενστάσεων για την απόσπαση προσωπικού στην Κεντρική Υπηρεσία της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 37 ν. 4314/2014** Στην παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4314/2014 (Α΄ 265), περί θεμάτων κινητικότητας του προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης, προστίθεται νέο ένατο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Η πρώτη απόσπαση προσωπικού της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 34 στις Ειδικές Υπηρεσίες, από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, που θα επιλεγεί μετά από διαγωνιστική διαδικασία της ΜΟΔ Α.Ε., γίνεται με κοινή απόφαση του αρμόδιου για τη ΜΟΔ Α.Ε. Υπουργού, του Υπουργού Εσωτερικών και του αρμόδιου Υπουργού του φορέα της Γενικής Κυβέρνησης. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, για την κάλυψη των θέσεων των Ειδικών Υπηρεσιών και της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ Α.Ε., η ΜΟΔ Α.Ε. δύναται να εκδίδει δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος κατόπιν σχετικής εισήγησης της Ειδικής Υπηρεσίας, περί της αναγκαιότητας κάλυψης κενών θέσεων με απόσπαση ή μετακίνηση μονίμων υπαλλήλων ή υπαλλήλων ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που απασχολούνται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης και υπό την επιφύλαξη του άρθρου 36 του ν. 4778/2021 (Α΄ 26), περί μετάταξης και απόσπασης των υπαλλήλων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), του άρθρου 35 του ν. 4873/2021 (Α΄ 248), περί διαφύλαξης της στελέχωσης Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού, της παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021 (Α΄ 251), περί εφαρμογής και στους Ο.Τ.Α. β΄ βαθμού του άρθρου 35 του ν. 4873/2021, καθώς και του άρθρου 68 του ν. 4954/2022 (Α΄ 136), περί αποσπάσεων και μετατάξεων υπαλλήλων ανεξαρτήτων αρχών, κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α΄ 224). Η παρούσα εφαρμόζεται και για την απόσπαση στην	**Η παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4314/2014 (Α΄ 265) έχει ως εξής:** «2. Η πρώτη απόσπαση προσωπικού της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 34 στις Ειδικές Υπηρεσίες, από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, που θα επιλεγεί μετά από διαγωνιστική διαδικασία της ΜΟΔ Α.Ε., γίνεται με κοινή απόφαση του αρμόδιου για τη ΜΟΔ Α.Ε. Υπουργού, του Υπουργού Εσωτερικών και του αρμόδιου Υπουργού του φορέα της Γενικής Κυβέρνησης. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, για την κάλυψη των θέσεων των Ειδικών Υπηρεσιών και της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ Α.Ε., η ΜΟΔ Α.Ε. δύναται να εκδίδει δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος κατόπιν σχετικής εισήγησης της Ειδικής Υπηρεσίας, περί της αναγκαιότητας κάλυψης κενών θέσεων με απόσπαση ή μετακίνηση μονίμων υπαλλήλων ή υπαλλήλων ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που απασχολούνται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης και υπό την επιφύλαξη του άρθρου 36 του ν. 4778/2021 (Α' 26), περί μετάταξης και απόσπασης των υπαλλήλων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), του άρθρου 35 του ν. 4873/2021 (Α' 248), περί διαφύλαξης της στελέχωσης Ο.Τ.Α. α' βαθμού, της παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021 (Α' 251), περί εφαρμογής και στους Ο.Τ.Α. β' βαθμού του άρθρου 35 του ν. 4873/2021, καθώς και του άρθρου 68 του ν. 4954/2022 (Α' 136), περί αποσπάσεων και μετατάξεων υπαλλήλων ανεξαρτήτων αρχών, κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224). Η παρούσα εφαρμόζεται και για την απόσπαση στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ Α.Ε., δικηγόρων με έμμισθη εντολή που απασχολούνται σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Στην πρόσκληση καθορίζονται ο αριθμός των θέσεων που καλύπτονται, τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων για την κάλυψη των θέσεων αυτών, ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής αίτησης από τους ενδιαφερομένους και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Η απόσπαση ή μετακίνηση του ανωτέρω προσωπικού διενεργείται με κοινή απόφαση του αρμοδίου για το ΕΣΠΑ

Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ Α.Ε., δικηγόρων με έμμισθη εντολή που απασχολούνται σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Στην πρόσκληση καθορίζονται ο αριθμός των θέσεων που καλύπτονται, τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων για την κάλυψη των θέσεων αυτών, ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής αίτησης από τους ενδιαφερομένους και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Η απόσπαση ή μετακίνηση του ανωτέρω προσωπικού διενεργείται με κοινή απόφαση του αρμοδίου για το ΕΣΠΑ Υπουργού και του αρμόδιου Υπουργού του φορέα προέλευσης, κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων υπαλλήλων, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Υπηρεσιακών Συμβουλίων ή του αρμοδίου οργάνου διοίκησης του φορέα προέλευσης. Εάν ο επιλεγείς υπάλληλος υπηρετεί με απόσπαση σε άλλη υπηρεσία, με την έκδοση της απόφασης απόσπασης στην Ειδική Υπηρεσία, αίρεται αυτοδικαίως η απόσπασή του στην προηγούμενη υπηρεσία. Η απόσπαση γίνεται μετά από εισήγηση του εποπτεύοντος την Ειδική Υπηρεσία οργάνου στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από αξιολόγηση των υποψηφίων από μία ή περισσότερες τριμελείς Επιτροπές που συστήνονται για τον σκοπό αυτόν με απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΕΣΠΑ και οι οποίες εισηγούνται στο αρμόδιο όργανο που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΕΣΠΑ συστήνεται Επιτροπή Ενστάσεων με αρμοδιότητα την εξέταση των ενστάσεων. Ειδικά για την απόσπαση προσωπικού στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ Α.Ε., οι τριμελείς Επιτροπές Αξιολόγησης και η Επιτροπή Ενστάσεων συστήνονται με απόφαση του αρμόδιου για το ΕΣΠΑ Υπουργού, κατόπιν εισήγησης του Προέδρου της ΜΟΔ Α.Ε.. Η ΜΟΔ Α.Ε. μέσω της αρμόδιας διεύθυνσης μεριμνά για τη διεξαγωγή της αξιολόγησης των υποψηφίων και για τη λειτουργία των Επιτροπών αξιολόγησης και ενστάσεων. Η απόσπαση διαρκεί μέχρι την 31η.12.2029. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική τους θέση για θέματα βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης, καθώς και για κάθε άλλη συνέπεια. Οι αποδοχές των αποσπασμένων βαρύνουν τον προϋπολογισμό του φορέα προέλευσης υπό την επιφύλαξη τυχόν άλλων αποδοχών που προβλέπονται στον ν. 4914/2022 (Α΄ 61).».	Υπουργού και του αρμόδιου Υπουργού του φορέα προέλευσης, κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων υπαλλήλων, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Υπηρεσιακών Συμβουλίων ή του αρμοδίου οργάνου διοίκησης του φορέα προέλευσης. Εάν ο επιλεγείς υπάλληλος υπηρετεί με απόσπαση σε άλλη υπηρεσία, με την έκδοση της απόφασης απόσπασης στην Ειδική Υπηρεσία, αίρεται αυτοδικαίως η απόσπασή του στην προηγούμενη υπηρεσία. Η απόσπαση γίνεται μετά από εισήγηση του εποπτεύοντος την Ειδική Υπηρεσία οργάνου στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από αξιολόγηση των υποψηφίων από μία ή περισσότερες τριμελείς Επιτροπές που συστήνονται για τον σκοπό αυτόν με απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΕΣΠΑ και οι οποίες εισηγούνται στο αρμόδιο όργανο που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΕΣΠΑ συστήνεται Επιτροπή Ενστάσεων με αρμοδιότητα την εξέταση των ενστάσεων. Η ΜΟΔ Α.Ε. μέσω της αρμόδιας διεύθυνσης μεριμνά για τη διεξαγωγή της αξιολόγησης των υποψηφίων και για τη λειτουργία των Επιτροπών αξιολόγησης και ενστάσεων. Η απόσπαση διαρκεί μέχρι την 31η.12.2029. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική τους θέση για θέματα βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης, καθώς και για κάθε άλλη συνέπεια. Οι αποδοχές των αποσπασμένων βαρύνουν τον προϋπολογισμό του φορέα προέλευσης υπό την επιφύλαξη τυχόν άλλων αποδοχών που προβλέπονται στον ν. 4914/2022 (Α' 61).»
Άρθρο 6 **Συμπλήρωση των αρμοδιοτήτων των Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 21 ν. 4914/2022** Στην παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 4914/2022 (Α΄ 61), περί αρμοδιοτήτων των Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η περ. ε) αντικαθίσταται, β) στο τέλος της περ. στ), προστίθενται οι λέξεις «και της ΕΥ ΧΜ-ΕΟΧ,», γ) προστίθεται περ. ζ) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής: «6. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» (ΕΥΔ ΤεΒο) έχει ιδίως τις εξής αρμοδιότητες: α) διαχειρίζεται και παρακολουθεί το Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων», σύμφωνα με το άρθρο 8, β) μεριμνά για τον οργανωτικό σχεδιασμό και λειτουργικό εκσυγχρονισμό των Ειδικών Υπηρεσιών της ΕΑΣ και της ΕΥ ΧΜ-ΕΟΧ, γ) μεριμνά για την καλή λειτουργία και ασφάλεια των κτιριακών	**Η παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 4914/2022 (Α΄ 61) έχει ως εξής:** «6. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» (ΕΥΔ ΤεΒο) έχει ιδίως τις εξής αρμοδιότητες: α) διαχειρίζεται και παρακολουθεί το Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων», σύμφωνα με το άρθρο 8, β) μεριμνά για τον οργανωτικό σχεδιασμό και λειτουργικό εκσυγχρονισμό των Ειδικών Υπηρεσιών της ΕΑΣ και της ΕΥ ΧΜ-ΕΟΧ, γ) μεριμνά για την καλή λειτουργία και ασφάλεια των κτιριακών εγκαταστάσεων, του εξοπλισμού και των τεχνικών υποδομών των Ειδικών Υπηρεσιών της ΕΑΣ και της ΕΥ ΧΜ-ΕΟΧ, δ) μεριμνά για τη βέλτιστη αξιοποίηση του τεχνολογικού και τεχνικού εξοπλισμού, καθώς και των χώρων των οργανωτικών μονάδων της ΕΑΣ και της ΕΥ ΧΜ-ΕΟΧ, ε) καταρτίζει και εκτελεί πρόγραμμα προμηθειών και υπηρεσιών για όλες τις υπηρεσίες της ΕΑΣ και την ΕΥ ΧΜ-ΕΟΧ και για όλα τα προγράμματα,

εγκαταστάσεων, του εξοπλισμού και των τεχνικών υποδομών των Ειδικών Υπηρεσιών της ΕΑΣ και της ΕΥ ΧΜ-ΕΟΧ, δ) μεριμνά για τη βέλτιστη αξιοποίηση του τεχνολογικού και τεχνικού εξοπλισμού, καθώς και των χώρων των οργανωτικών μονάδων της ΕΑΣ και της ΕΥ ΧΜ-ΕΟΧ, ε) καταρτίζει και εκτελεί πρόγραμμα προμηθειών και υπηρεσιών για όλες τις υπηρεσίες της ΕΑΣ και την ΕΥ ΧΜ-ΕΟΧ και ασκεί καθήκοντα δικαιούχου έργων, πράξεων και δράσεων για λογαριασμό όλων των υπηρεσιών της ΕΑΣ και της ΕΥ ΧΜ-ΕΟΧ για όλα τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα ή τα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς πόρους του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων προγράμματα, αρμοδιότητας των υπηρεσιών αυτών, με την επιφύλαξη των διατάξεων για τις αρμοδιότητες της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας, στ) συντονίζει τις ενέργειες που απαιτούνται για την αποτελεσματική διαχείριση των οικονομικών πόρων, τον έλεγχο, την εκκαθάριση, τη λογιστική παρακολούθηση και την πληρωμή των δαπανών των Ειδικών Υπηρεσιών και των Μονάδων της ΕΑΣ και της ΕΥ ΧΜ-ΕΟΧ, ζ) δύναται να ορίζεται ως υπόλογος διαχειριστής έργων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, σύμφωνα με το άρθρο 34 του ν. 5140/2024 (Α΄ 154), και να διενεργεί τις σχετικές πληρωμές, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 5140/2024, στις περιπτώσεις που της έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες υλοποίησης των εν λόγω έργων ως δικαιούχου.».	στ) συντονίζει τις ενέργειες που απαιτούνται για την αποτελεσματική διαχείριση των οικονομικών πόρων, τον έλεγχο, την εκκαθάριση, τη λογιστική παρακολούθηση και την πληρωμή των δαπανών των Ειδικών Υπηρεσιών και των Μονάδων της ΕΑΣ.»
Άρθρο 7 **Επέκταση εφαρμογής του ν. 4314/2014 για τα Προγράμματα του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027 και το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 66 ν. 4914/2022** Στην περ. γ) της παρ. 3 του άρθρου 66 του ν. 4914/2022 (Α΄ 61), περί μεταβατικών διατάξεων, οι λέξεις «και ιστ΄» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ιστ΄, ιη΄, ιθ΄ και κ΄» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Ειδικώς οι παρακάτω διατάξεις του ν. 4314/2014 και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες πράξεις εφαρμόζονται και για τα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 και το ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027: α) Το άρθρο 27Α, β) οι παρ. 2, 3, 4, 5, 8, 11, 15 και 16 του άρθρου 28, γ) οι περ. α΄ έως στ΄, η΄, θ΄, ι΄, ιδ΄, ιε΄, ιστ΄, ιη΄, ιθ΄ και κ΄ της παρ. 2 και οι παρ. 3, 5, 6 και 8 του άρθρου 33, δ) οι παρ. 4, 5, 6 και 7 του άρθρου 47 και ε) η παρ. 9 του άρθρου 48.».	**Η παρ. 3 του άρθρου 66 του ν. 4914/2022 έχει ως εξής:** «3. Ειδικώς οι παρακάτω διατάξεις του ν. 4314/2014 και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες πράξεις εφαρμόζονται και για τα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 και το ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027: α) Το άρθρο 27Α, β) οι παρ. 2,3,4,5,8,11,15 και 16 του άρθρου 28, γ) οι παρ. 2, περ. α' έως στ', η', θ', ι', ιδ', ιε', και ιστ' και οι παρ. 3, 5, 6 και 8 του άρθρου 33, δ) οι παρ. 4, 5, 6 και 7 του άρθρου 47, και ε) η παρ. 9 του άρθρου 48.»
Άρθρο 8 **Επιλεξιμότητα και ένταξη πράξεων παρόχων υπηρεσιών ύδατος σε προγράμματα του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027 - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 82 ν. 5264/2025** Στην παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 5264/2025 (Α΄ 239), περί όρων για πράξεις που υλοποιούνται από παρόχους υπηρεσιών ύδατος στο πλαίσιο των Προγραμμάτων του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027 και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Πράξεις που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση σε Πρόγραμμα του Ε.Π.Α. μέχρι την 8η.10.2025 ή του ΕΣΠΑ 2021-2027 μέχρι την 11η.6.2025 και έχουν ως δικαιούχους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, θεωρούνται επιλέξιμες για το Ε.Π.Α. ή για το	**Η παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 5264/2025 (Α΄ 239) έχει ως εξής:** «2. Πράξεις που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση σε Πρόγραμμα του Ε.Π.Α. μέχρι την 8η.10.2025 ή του ΕΣΠΑ 2021-2027 μέχρι την 11η.6.2025 και έχουν ως δικαιούχους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, θεωρούνται επιλέξιμες για το Ε.Π.Α. ή για το ΕΣΠΑ 2021-2027, κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 12Β του ν. 4001/2011 και του άρθρου 35 του ν. 5037/2023, εφόσον τροποποιηθεί η σχετική απόφαση ένταξης ώστε να περιλαμβάνει τον ειδικό όρο της λήψης της διαχειριστικής επάρκειας μέχρι τις 31.12.2027.»

ΕΣΠΑ 2021-2027, κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 12Β του ν. 4001/2011 και του άρθρου 35 του ν. 5037/2023, εφόσον τροποποιηθεί η σχετική απόφαση ένταξης, ώστε να περιλαμβάνει τον ειδικό όρο της λήψης της διαχειριστικής επάρκειας μέχρι τις 31.12.2027. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και σε τμηματοποιημένα και μεταφερόμενα έργα, που έχουν ήδη ενταχθεί ή πρόκειται να ενταχθούν σε Πρόγραμμα του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2021-2027, καθώς και σε έργα που έχουν ήδη αξιολογηθεί και ενταχθεί σε άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία και τα οποία πρόκειται να ενταχθούν στο ΕΣΠΑ 2021-2027.».	
Άρθρο 9 **Διάθεση χρηματοδότησης για τις δράσεις του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής - Αντικατάσταση παρ. 13 άρθρου 60 ν. 4914/2022** Η παρ. 13 του άρθρου 60 του ν. 4914/2022 (Α΄ 61), περί χρηματοδοτήσεων και πληρωμών από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, αντικαθίσταται ως εξής: «13. Για τις δράσεις του ΣΣ ΚΑΠ που εγγράφονται στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, η διάθεση χρηματοδότησης στον ειδικό λογαριασμό (ΕΛΕΓΕΠ) πραγματοποιείται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων μέσω λογαριασμών δημοσίων επενδύσεων που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος ή σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα.».	**Η παρ. 13 του άρθρου 60 του ν. 4914/2022 έχει ως εξής:** «13. Οι δράσεις του ΣΣ ΚΑΠ που εγγράφονται στο ΠΔΕ χρηματοδοτούνται με μεταφορά των πιστώσεων από την Τράπεζα της Ελλάδος στον ειδικό λογαριασμό (ΕΛΕΓΕΠ) που τηρεί σε πιστωτικό ίδρυμα ο Οργανισμός Πληρωμών.»
Άρθρο 10 **Ρυθμίσεις για τους αποδέκτες έμμεσων πληρωμών του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 21 ν. 5140/2024** Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 5140/2024 (Α΄ 154), περί πληρωμής σε νομικά πρόσωπα ή αποδέκτες έμμεσης πληρωμής, μετά τις λέξεις «αφορά στα νομικά πρόσωπα», οι λέξεις «ιδιωτικού δικαίου» διαγράφονται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Η μεταφορά ποσού σε νομικά πρόσωπα/αποδέκτες έμμεσης πληρωμής γίνεται για την υλοποίηση συγκεκριμένου έργου ΑΠΔΕ και αφορά στα νομικά πρόσωπα εκτός του δημοσίου τομέα υπό την έννοια της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), που διαθέτουν τη διαχειριστική επάρκεια, προκειμένου να πληρώσουν σε μεταγενέστερο χρόνο τους δικαιούχους πληρωμής. Τα νομικά πρόσωπα/αποδέκτες έμμεσης πληρωμής του πρώτου εδαφίου δέχονται τις έμμεσες πληρωμές σε διακριτό για κάθε έργο ΑΠΔΕ λογαριασμό, τον οποίο τηρούν σε εμπορική τράπεζα ή στην Τράπεζα της Ελλάδος (εκτός λογαριασμού τύπου επενδύσεων) και προβαίνουν από αυτόν στις πληρωμές των δικαιούχων πληρωμής.».	**Η παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 5140/2024 (Α΄ 154) έχει ως εξής:** «2. Η μεταφορά ποσού σε νομικά πρόσωπα/αποδέκτες έμμεσης πληρωμής γίνεται για την υλοποίηση συγκεκριμένου έργου ΑΠΔΕ και αφορά στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου εκτός του δημοσίου τομέα υπό την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), που διαθέτουν τη διαχειριστική επάρκεια, προκειμένου να πληρώσουν σε μεταγενέστερο χρόνο τους δικαιούχους πληρωμής. Τα νομικά πρόσωπα/αποδέκτες έμμεσης πληρωμής του πρώτου εδαφίου δέχονται τις έμμεσες πληρωμές σε διακριτό για κάθε έργο ΑΠΔΕ λογαριασμό, τον οποίο τηρούν σε εμπορική τράπεζα ή στην Τράπεζα της Ελλάδος (εκτός λογαριασμού τύπου επενδύσεων) και προβαίνουν από αυτόν στις πληρωμές των δικαιούχων πληρωμής.»
Άρθρο 11 **Ρυθμίσεις για το μητρώο δικαιούχων έμμεσων πληρωμών του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - Τροποποίηση άρθρου 25 ν. 5140/2024** Στο άρθρο 25 του ν. 5140/2024 (Α΄ 154), περί μητρώου δικαιούχων έμμεσων πληρωμών Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στην περ. β), οι λέξεις «προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία, εντός του οργανισμού τους, οικονομικής υπηρεσίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «διαθέτουν διαχειριστική επάρκεια αναφορικά με την οικονομική διαχείριση», αβ) στην περ. γ), οι λέξεις «από ορκωτούς ελεγκτές» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που	**Το άρθρο 25 του ν. 5140/2024 έχει ως εξής:** «Άρθρο 25 Μητρώο δικαιούχων έμμεσων πληρωμών Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων 1. Στο ΑΠΔΕ συστήνεται μητρώο δικαιούχων έμμεσων πληρωμών. Υπόχρεοι εγγραφής στο μητρώο δικαιούχων έμμεσων πληρωμών ΑΠΔΕ είναι τα νομικά πρόσωπα που χρηματοδοτούνται μέσω έμμεσης πληρωμής σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 21 για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου, εφόσον πληρούν κατ' ελάχιστον τους ακόλουθους όρους: α) προβλέπεται ως σκοπός τους, η υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από το ΑΠΔΕ, β) προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία, εντός του οργανισμού

ελέγχονται από ορκωτούς ελεγκτές, εφόσον υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία», β) στην παρ. 3, οι λέξεις «ιδιωτικού δικαίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 2 του άρθρου 21» και το άρθρο 25 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 25 Μητρώο δικαιούχων έμμεσων πληρωμών Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων 1. Στο ΑΠΔΕ συστήνεται μητρώο δικαιούχων έμμεσων πληρωμών. Υπόχρεοι εγγραφής στο μητρώο δικαιούχων έμμεσων πληρωμών ΑΠΔΕ είναι τα νομικά πρόσωπα που χρηματοδοτούνται μέσω έμμεσης πληρωμής σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 21 για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου, εφόσον πληρούν κατ' ελάχιστον τους ακόλουθους όρους: α) προβλέπεται ως σκοπός τους, η υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από το ΑΠΔΕ, β) διαθέτουν διαχειριστική επάρκεια αναφορικά με την οικονομική διαχείριση για την ορθή εκτέλεση των πληρωμών, γ) τηρούν αναλυτικές οικονομικές καταστάσεις που ελέγχονται από ορκωτούς ελεγκτές, εφόσον υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, και δ) είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερα. 2. Η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών τηρεί μητρώο δικαιούχων έμμεσων πληρωμών από το ΑΠΔΕ. 3. Οι φορείς χρηματοδότησης ΑΠΔΕ ενημερώνουν το μητρώο σχετικά με τα νομικά πρόσωπα της παρ. 2 του άρθρου 21 που λαμβάνουν επιχορηγήσεις από αυτούς.».	τους, οικονομικής υπηρεσίας για την ορθή εκτέλεση των πληρωμών, γ) τηρούν αναλυτικές οικονομικές καταστάσεις από ορκωτούς ελεγκτές, και δ) είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερα. 2. Η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών τηρεί μητρώο δικαιούχων έμμεσων πληρωμών από το ΑΠΔΕ. 3. Οι φορείς χρηματοδότησης ΑΠΔΕ ενημερώνουν το μητρώο σχετικά με τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που λαμβάνουν επιχορηγήσεις από αυτούς.»
Άρθρο 14 **Ρύθμιση ζητημάτων αποζημίωσης υπερωριακής απασχόλησης και υποστήριξης της Διεύθυνσης Διαχείρισης του Υποπρογράμματος του Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Τροποποίηση άρθρου 39Α ν. 5264/2025** Στο άρθρο 39Α του ν. 5264/2025 (Α΄ 239), περί σύστασης και διάρθρωσης Διεύθυνσης Διαχείρισης του Υποπρογράμματος του Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 5, προστίθεται τρίτο εδάφιο, β) προστίθενται παρ. 5Α και 5Β και το άρθρο 39Α διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 39Α Σύσταση και διάρθρωση Διεύθυνσης Διαχείρισης του Υποπρογράμματος του Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών 1. Στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών συστήνεται Διεύθυνση Διαχείρισης Υποπρογράμματος «Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων» του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης (Τ.Π.Α.), η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες του άρθρου 36 και υπάγεται απευθείας στη Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης. 2. Η Διεύθυνση Διαχείρισης του Υποπρογράμματος «Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων» έχει ως επιχειρησιακό στόχο τον σχεδιασμό, τη διαχείριση, την	**Το άρθρο 39Α του ν. 5264/2025 έχει ως εξής:** «Άρθρο 39Α Σύσταση και διάρθρωση Διεύθυνσης Διαχείρισης του Υποπρογράμματος του Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών 1. Στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών συστήνεται Διεύθυνση Διαχείρισης Υποπρογράμματος «Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων» του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης (Τ.Π.Α.), η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες του άρθρου 36 και υπάγεται απευθείας στη Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης. 2. Η Διεύθυνση Διαχείρισης του Υποπρογράμματος «Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων» έχει ως επιχειρησιακό στόχο τον σχεδιασμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση των δράσεων χρηματοδοτικών εργαλείων και συναφών έργων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) που υλοποιούνται από το Υπουργείο και διαρθρώνεται στα ακόλουθα δύο (2) τμήματα: α) Τμήμα Προγραμματισμού, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης και β) Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου. 3. Το Τμήμα Προγραμματισμού, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης έχει τις εξής αρμοδιότητες: α) την ενεργοποίηση του προγράμματος, τη σύνταξη των προσκλήσεων, καθώς και τη μέριμνα για την έκδοση και δημοσιοποίησή τους και β) τη συγκέντρωση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων για την ένταξη έργων στο πρόγραμμα, την αξιολόγηση, τον έλεγχο επιλεξιμότητας και τη χρηματοδότηση των πράξεων. 4. Το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου έχει τις εξής

παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση των δράσεων χρηματοδοτικών εργαλείων και συναφών έργων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) που υλοποιούνται από το Υπουργείο και διαρθρώνεται στα ακόλουθα δύο (2) τμήματα: α) Τμήμα Προγραμματισμού, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης και β) Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου. 3. Το Τμήμα Προγραμματισμού, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης έχει τις εξής αρμοδιότητες: α) την ενεργοποίηση του προγράμματος, τη σύνταξη των προσκλήσεων, καθώς και τη μέριμνα για την έκδοση και δημοσιοποίησή τους και β) τη συγκέντρωση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων για την ένταξη έργων στο πρόγραμμα, την αξιολόγηση, τον έλεγχο επιλεξιμότητας και τη χρηματοδότηση των πράξεων. 4. Το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου έχει τις εξής αρμοδιότητες: α) την παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από τους δικαιούχους και τη σύνταξη των προβλεπόμενων εκθέσεων, β) τη μέριμνα για τη δημοσιοποίηση και προβολή των δράσεων και των στόχων του Υποπρογράμματος με βάση το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου και τον οδηγό δημοσιότητας της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 33, γ) τη διενέργεια διοικητικών επαληθεύσεων και επιτόπιων επιθεωρήσεων, δ) την τήρηση αρχείων και την παροχή στοιχείων προς την Υπηρεσία Συντονισμού του άρθρου 35 και ε) τη σύνταξη εκθέσεων παρακολούθησης προόδου και ολοκλήρωσης του Υποπρογράμματος. 5. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Υποπρογράμματος στελεχώνεται με υπαλλήλους πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΠΕ) ή τεχνολογικής εκπαίδευσης (ΤΕ) όλων των κλάδων που υπηρετούν στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για την αντιμετώπιση αυξημένων αναγκών της Διεύθυνσης εφαρμόζεται αναλογικά η παρ. 1 του άρθρου 39. Για την αποζημίωση της υπερωριακής απασχόλησης για το σύνολο του προσωπικού της Διεύθυνσης εφαρμόζεται η περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 39. 5Α. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Υποπρογράμματος δύναται να λαμβάνει επιστημονική και τεχνική υποστήριξη στο έργο της από τη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων. 5Β. Το Τμήμα Γ΄ Τεχνικής Βοήθειας και Υποστήριξης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 73 του π.δ. 5/2022 (Α΄ 15), υποστηρίζει τη Διεύθυνση Διαχείρισης Υποπρογράμματος ως προς τη διαχείριση και εκτέλεση ενεργειών τεχνικής βοήθειας για υπηρεσίες, μελέτες και προμήθειες, τη διοργάνωση και υποστήριξη κάθε τεχνικής ή άλλης συνάντησης που είναι απαραίτητη για την υλοποίηση του έργου της Διεύθυνσης, τη συλλογή και έγκαιρη καταχώρηση δεδομένων στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, την τήρηση αρχείου, την ευθύνη για τη διακίνηση των εγγράφων και εν γένει την παροχή γραμματειακής συνδρομής. 6. Μέχρι την πλήρη λειτουργία της Διεύθυνσης Διαχείρισης Υποπρογράμματος, οι αρμοδιότητες του άρθρου 36 για το Υποπρόγραμμα εξακολουθούν να ασκούνται από την Αυτοτελή Διεύθυνση Συντονισμού, Διαχείρισης και Παρακολούθησης Έργων και Διαχείρισης Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.».	αρμοδιότητες: α) την παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από τους δικαιούχους και τη σύνταξη των προβλεπόμενων εκθέσεων, β) τη μέριμνα για τη δημοσιοποίηση και προβολή των δράσεων και των στόχων του Υποπρογράμματος με βάση το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου και τον οδηγό δημοσιότητας της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 33, γ) τη διενέργεια διοικητικών επαληθεύσεων και επιτόπιων επιθεωρήσεων, δ) την τήρηση αρχείων και την παροχή στοιχείων προς την Υπηρεσία Συντονισμού του άρθρου 35 και ε) τη σύνταξη εκθέσεων παρακολούθησης προόδου και ολοκλήρωσης του Υποπρογράμματος. 5. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Υποπρογράμματος στελεχώνεται με υπαλλήλους πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΠΕ) ή τεχνολογικής εκπαίδευσης (ΤΕ) όλων των κλάδων που υπηρετούν στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για την αντιμετώπιση αυξημένων αναγκών της Διεύθυνσης εφαρμόζεται αναλογικά η παρ. 1 του άρθρου 39. 6. Μέχρι την πλήρη λειτουργία της Διεύθυνσης Διαχείρισης Υποπρογράμματος, οι αρμοδιότητες του άρθρου 36 για το Υποπρόγραμμα εξακολουθούν να ασκούνται από την Αυτοτελή Διεύθυνση Συντονισμού, Διαχείρισης και Παρακολούθησης Έργων και Διαχείρισης Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.»
Άρθρο 15	**Η παρ. 10 του άρθρου 42 του ν. 5264/2025 έχει ως εξής:**

Ολοκλήρωση Έργων Ειδικού Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2025 - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 42 ν. 5264/2025 Στην παρ. 10 του άρθρου 42 του ν. 5264/2025 (Α΄ 239), περί μεταβατικής περιόδου διαχείρισης έργων Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής: «10. Ως προς το Ειδικό Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2025 και το Ειδικό Πρόγραμμα της Προεδρίας της Κυβέρνησης 2021-2025, είναι δυνατή η ένταξη έργων μέχρι την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού των Προγραμμάτων αυτών, όπως αυτός έχει εγκριθεί με την υπ' αρ. 149042/28.8.2025 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Έγκριση Ειδικού Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης: στόχοι, άξονες προτεραιότητας και σύστημα διοίκησης και διαχείρισης» (Β' 4879) και την υπ' αρ. 5985/20.1.2022 κοινή απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Γενικού Γραμματέα του Πρωθυπουργού «Έγκριση του Ειδικού Προγράμματος της Προεδρίας της Κυβέρνησης: στόχοι, άξονες προτεραιότητες και σύστημα διοίκησης και διαχείρισης» (Β' 1045) αντίστοιχα. Η ολοκλήρωση των έργων του Ειδικού Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2025 δύναται να πραγματοποιηθεί έως τις 31.12.2030.».	«10. Ως προς το Ειδικό Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2025 και το Ειδικό Πρόγραμμα της Προεδρίας της Κυβέρνησης 2021-2025, είναι δυνατή η ένταξη έργων μέχρι την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού των Προγραμμάτων αυτών, όπως αυτός έχει εγκριθεί με την υπ' αρ. 149042/28.8.2025 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Έγκριση Ειδικού Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης: στόχοι, άξονες προτεραιότητας και σύστημα διοίκησης και διαχείρισης» (Β' 4879) και την υπ' αρ. 5985/20.1.2022 κοινή απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Γενικού Γραμματέα του Πρωθυπουργού «Έγκριση του Ειδικού Προγράμματος της Προεδρίας της Κυβέρνησης: στόχοι, άξονες προτεραιότητες και σύστημα διοίκησης και διαχείρισης» (Β' 1045) αντίστοιχα.»
Άρθρο 16 **Κατηγοριοποίηση Συλλογικών Αποφάσεων του εθνικού σκέλους του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 44 ν. 5264/2025** Στην παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 5264/2025 (Α΄ 239), περί χρηματοδοτήσεων και πληρωμών, μετά τις λέξεις «στο Α.Π.Δ.Ε», προστίθεται η λέξη «τουλάχιστον» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Για τη χρηματοδότηση των έργων του Ε.Π.Α. 2026-2030 εκδίδεται στο Α.Π.Δ.Ε. τουλάχιστον μία Σ.Α. ανά εγκεκριμένο πρόγραμμα Ε.Π.Α., ανά φορέα χρηματοδότησης και ανά Κεντρικό Λογαριασμό.».	**Η παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 5264/2025 έχει ως εξής:** «3. Για τη χρηματοδότηση των έργων του Ε.Π.Α. 2026-2030 εκδίδεται στο Α.Π.Δ.Ε. μία Σ.Α. ανά εγκεκριμένο πρόγραμμα Ε.Π.Α., ανά φορέα χρηματοδότησης και ανά Κεντρικό Λογαριασμό.»
Άρθρο 17 **Έγκριση υπερδέσμευσης Ειδικών Προγραμμάτων Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης - Ορισμός φορέων για την κατ' εξαίρεση χρηματοδότηση πάγιων λειτουργικών δαπανών από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης - Προσθήκη παρ. 13Α και τροποποίηση παρ. 24 άρθρου 45 ν. 5264/2025** 1. Στο άρθρο 45 του ν. 5264/2025 (Α΄ 239), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 13Α ως εξής: «13Α. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού εγκρίνεται υπερδέσμευση σε ποσοστό έως δέκα τοις εκατό (10%) για τα Ειδικά Προγράμματα του Ε.Π.Α. της εκάστοτε τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 15.». 2. Στην παρ. 24 του άρθρου 45 του ν. 5264/2025, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) τα υφιστάμενα εδάφια, πρώτο και δεύτερο, τίθενται ως περ. α) και β) αντίστοιχα, β) στη νέα περ. α), βα) μετά τις λέξεις «των λειτουργικών δαπανών,» προστίθενται οι λέξεις «με τις οποίες συμπληρώνονται οι επιλέξιμες δαπάνες για χρηματοδότηση από τα προγράμματα του Ε.Π.Α. σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 20 και ορίζονται», ββ) η λέξη «εταιρειών» αντικαθίσταται από τη λέξη «φορέων», γ) στη νέα περ. β), γα) οι λέξεις «Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι εταιρείες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Με απόφαση του	**Η παρ. 24 του άρθρου 45 του ν. 5264/2025 έχει ως εξής:** «24. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού καθορίζονται τα είδη των λειτουργικών δαπανών, οι προϋποθέσεις, οι όροι και τα κριτήρια, ιδίως η ύπαρξη χρηματοδότησης από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα ή η επάρκεια ίδιων πόρων, για την κατ' εξαίρεση χρηματοδότηση πάγιων λειτουργικών δαπανών εταιρειών του δημόσιου τομέα κατά την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι εταιρείες του δημόσιου τομέα κατά την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 που πληρούν τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου.»

αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού ορίζονται οι φορείς», γβ) οι λέξεις «του προηγούμενου εδαφίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της περ. α) της παρούσας» και η παρ. 24 διαμορφώνεται ως εξής: «24. α) Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού καθορίζονται τα είδη των λειτουργικών δαπανών, με τις οποίες συμπληρώνονται οι επιλέξιμες δαπάνες για χρηματοδότηση από τα προγράμματα του Ε.Π.Α. σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 20 και ορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι και τα κριτήρια, ιδίως η ύπαρξη χρηματοδότησης από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα ή η επάρκεια ίδιων πόρων, για την κατ' εξαίρεση χρηματοδότηση πάγιων λειτουργικών δαπανών φορέων του δημόσιου τομέα κατά την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143). β) Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού ορίζονται οι φορείς του δημόσιου τομέα κατά την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 που πληρούν τις προϋποθέσεις της περ. α) της παρούσας.».	
Άρθρο 18 **Υλοποίηση έργων από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση άρθρου 5Β ν. 3986/2011** 1. Στο άρθρο 5Β του ν. 3986/2011 (Α΄ 152), περί ωρίμανσης συμβάσεων στρατηγικής σημασίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) προστίθενται παρ. 9, 10 και 11 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 5Β διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 5Β Ωρίμανση, διενέργεια, παρακολούθηση και υλοποίηση έργων από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία 1. Η Ε.Ε.ΣΥ.Π. είναι αρμόδια για την ωρίμανση Συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του άρθρου 126 του ν. 4799/2021 (Α΄ 78), τη διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών για την ανάθεση αυτών και την παρακολούθηση της εκτέλεσης των συμβάσεων που ανατίθενται στο πλαίσιο των διαδικασιών αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 130 του ίδιου νόμου. Κατά τη διενέργεια των εν λόγω διαγωνιστικών διαδικασιών, η Ε.Ε.ΣΥ.Π. λειτουργεί ως Διενεργούσα τον διαγωνισμό Αρχή για λογαριασμό του δικαιούχου του Προγράμματος, εκτελεί όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την ομαλή εξέλιξη της διαγωνιστικής διαδικασίας και προβαίνει στην κατακύρωση της σύμβασης, καθώς και σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες μέχρι την πλήρωση των τυχόν προβλεπομένων αιρέσεων. Η σύμβαση υπογράφεται από τον δικαιούχο του Προγράμματος, ο οποίος αποτελεί και την Αναθέτουσα Αρχή. Για την επιτέλεση του σκοπού της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 1 και την άσκηση των αρμοδιοτήτων του παρόντος άρθρου, δημιουργείται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π., ως διακριτός λειτουργικός κλάδος δραστηριότητας αυτής, Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, η οποία λειτουργεί ως διακριτή λογιστική μονάδα. 2. Η Ε.Ε.ΣΥ.Π. διενεργεί την ωρίμανση των Συμβάσεων του Προγράμματος της παρ. 1, τη διενέργεια των σχετικών διαγωνιστικών διαδικασιών και την παρακολούθηση της εκτέλεσης των συμβάσεων που ανατίθενται στο πλαίσιο αυτών, σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος άρθρου, των άρθρων 125 έως 131 του ν. 4799/2021 και των όρων της σύμβασης της περ. α) της παρ. 3. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών η	**Το άρθρο 5Β του ν. 3986/2011 (Α΄ 152) έχει ως εξής:** «Άρθρο 5Β Ωρίμανση συμβάσεων στρατηγικής σημασίας 1. Η Ε.Ε.ΣΥ.Π. είναι αρμόδια για την ωρίμανση Συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του άρθρου 126 του ν. 4799/2021 (Α' 78), τη διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών για την ανάθεση αυτών και την παρακολούθηση της εκτέλεσης των συμβάσεων που ανατίθενται στο πλαίσιο των διαδικασιών αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 130 του ίδιου νόμου. Κατά τη διενέργεια των εν λόγω διαγωνιστικών διαδικασιών, η Ε.Ε.ΣΥ.Π. λειτουργεί ως Διενεργούσα τον διαγωνισμό Αρχή για λογαριασμό του δικαιούχου του Προγράμματος, εκτελεί όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την ομαλή εξέλιξη της διαγωνιστικής διαδικασίας και προβαίνει στην κατακύρωση της σύμβασης, καθώς και σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες μέχρι την πλήρωση των τυχόν προβλεπομένων αιρέσεων. Η σύμβαση υπογράφεται από τον δικαιούχο του Προγράμματος, ο οποίος αποτελεί και την Αναθέτουσα Αρχή. Για την επιτέλεση του σκοπού της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 1 και την άσκηση των αρμοδιοτήτων του παρόντος άρθρου, δημιουργείται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π., ως διακριτός λειτουργικός κλάδος δραστηριότητας αυτής, Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, η οποία λειτουργεί ως διακριτή λογιστική μονάδα. 2. Η Ε.Ε.ΣΥ.Π. διενεργεί την ωρίμανση των Συμβάσεων του Προγράμματος της παρ. 1, τη διενέργεια των σχετικών διαγωνιστικών διαδικασιών και την παρακολούθηση της εκτέλεσης των συμβάσεων που ανατίθενται στο πλαίσιο αυτών, σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος άρθρου, των άρθρων 125 έως 131 του ν. 4799/2021 και των όρων της σύμβασης της περ. α) της παρ. 3. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών η Ε.Ε.ΣΥ.Π. ενεργεί κατ' εντολή, για λογαριασμό και στο όνομα του δικαιούχου του Προγράμματος ή/και ύστερα από έγκριση του ανωτέρω δικαιούχου και υπέχει έναντι τρίτων αστική ευθύνη για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, μόνο για δόλο ή βαρεία αμέλεια. 3.α) Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της παρ. 1 υπογράφεται μεταξύ της Ε.Ε.ΣΥ.Π. και του δικαιούχου του Προγράμματος σύμβαση, με την οποία τίθενται οι ελάχιστοι υποχρεωτικοί όροι που προβλέπονται στην παρ. 4. Με τη σύμβαση αυτήν εξειδικεύεται περαιτέρω το περιεχόμενο της αρμοδιότητας που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. με την έκδοση της απόφασης της

Ε.Ε.ΣΥ.Π. ενεργεί κατ' εντολή, για λογαριασμό και στο όνομα του δικαιούχου του Προγράμματος ή/και ύστερα από έγκριση του ανωτέρω δικαιούχου και υπέχει έναντι τρίτων αστική ευθύνη για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, μόνο για δόλο ή βαρεία αμέλεια.

3. α) Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της παρ. 1 υπογράφεται μεταξύ της Ε.Ε.ΣΥ.Π. και του δικαιούχου του Προγράμματος σύμβαση, με την οποία τίθενται οι ελάχιστοι υποχρεωτικοί όροι που προβλέπονται στην παρ. 4. Με τη σύμβαση αυτήν εξειδικεύεται περαιτέρω το περιεχόμενο της αρμοδιότητας που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. με την έκδοση της απόφασης της Κυβερνητικής Επιτροπής Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, καθορίζεται η αμοιβή της Ε.Ε.ΣΥ.Π. για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, προβλέπονται οι ειδικότερες υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμβαλλομένων μερών, καθώς και οι σχετικές προθεσμίες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους. Με την ίδια σύμβαση μπορεί να ρυθμίζεται και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την άσκηση της αρμοδιότητας της Ε.Ε.ΣΥ.Π..

β) Σε περίπτωση που η Σύμβαση του Προγράμματος είναι αρμοδιότητας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 126 του ν. 4799/2021, η σύμβαση της περ. α) υπογράφεται από τον οικείο Περιφερειάρχη ή τον οικείο Δήμαρχο.

4. Για την εκτέλεση της σύμβασης που προβλέπεται στην περ. α) της παρ. 3:

α) Το αρμόδιο για την υπογραφή της σύμβασης όργανο υποχρεούται να:

αα) παρέχει στην η Ε.Ε.ΣΥ.Π. όλες τις αναγκαίες για την άσκηση της αρμοδιότητάς της πληροφορίες, μελέτες και έγγραφα, που του ζητούνται και να ανταποκρίνεται εντός του χρονοδιαγράμματος και των εν γένει προθεσμιών που συμφωνούνται με την Ε.Ε.ΣΥ.Π., ως προς τα ζητήματα που είναι κρίσιμα για την πρόοδο της Σύμβασης και

αβ) εγκρίνει, μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την παραλαβή πλήρους και εμπεριστατωμένης εισήγησης της Ε.Ε.ΣΥ.Π., άλλως να απορρίπτει ρητά και αιτιολογημένα εντός της ίδιας προθεσμίας τη σχετική εισήγηση για:

i) τον προϋπολογισμό του αντικειμένου που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. και τις τυχόν τροποποιήσεις του,

ii) τη μελέτη σκοπιμότητας του έργου, και

iii) τη διακήρυξη διαγωνισμού για την ανάθεση της σύμβασης.

Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της ανωτέρω μηνιαίας προθεσμίας, οι σχετικές με τα ανωτέρω ζητήματα εισηγήσεις της Ε.Ε.ΣΥ.Π. θεωρείται ότι έχουν αυτοδικαίως εγκριθεί.

Σε περίπτωση ρητής απόρριψης των εισηγήσεων της η Ε.Ε.ΣΥ.Π. από το αρμόδιο για την υπογραφή της σύμβασης όργανο εφαρμόζονται τα άρθρα 128 και 129 του ν. 4799/2021, για την αξιολόγηση και αναθεώρηση της Σύμβασης.

β) Η Ε.Ε.ΣΥ.Π. υποχρεούται σε:

αα) άρτια, πλήρη και σύμφωνη προς τους κανόνες της σύγχρονης επιστήμης και τέχνης άσκηση της αρμοδιότητάς του στο πλαίσιο εκτέλεσης της σύμβασης, εντός του χρονοδιαγράμματος και των εν γένει προθεσμιών που προβλέπεται σε αυτήν,

ββ) πλήρη και εμπεριστατωμένη υποβολή εισηγήσεων στο αρμόδιο για την υπογραφή της σύμβασης όργανο, για τα ζητήματα της υποπερ. αβ) της περ. α), και

γγ) έγκαιρη και τακτική έγγραφη ενημέρωση του αρμόδιου για την υπογραφή της σύμβασης οργάνου και του εποπτεύοντος Υπουργού, σχετικά με την πρόοδο της ωρίμανσης της Σύμβασης, της διαγωνιστικής διαδικασίας ή την εκτέλεση της σύμβασης.

γ) Το συνολικό κόστος των αρμοδιοτήτων ωρίμανσης των συμβάσεων, διενέργειας των συναφών διαγωνιστικών διαδικασιών και παρακολούθησης της εκτέλεσης των συμβάσεων που ανατίθενται στην η Ε.Ε.ΣΥ.Π. με τη σύμβαση της περ. α) της παρ. 3, καλύπτονται πλήρως από τον δικαιούχο του Προγράμματος ή τον φορέα που είναι αρμόδιος για τη χρηματοδότηση του αντικειμένου, που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. ή τον εκάστοτε υπόχρεο βάσει του οικείου χρηματοδοτικού εργαλείου, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του αντικειμένου που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. και τις τυχόν

Ε.Ε.ΣΥ.Π. ενεργεί κατ' εντολή, για λογαριασμό και στο όνομα του δικαιούχου του Προγράμματος ή/και ύστερα από έγκριση του ανωτέρω δικαιούχου και υπέχει έναντι τρίτων αστική ευθύνη για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, μόνο για δόλο ή βαρεία αμέλεια.

3. α) Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της παρ. 1 υπογράφεται μεταξύ της Ε.Ε.ΣΥ.Π. και του δικαιούχου του Προγράμματος σύμβαση, με την οποία τίθενται οι ελάχιστοι υποχρεωτικοί όροι που προβλέπονται στην παρ. 4. Με τη σύμβαση αυτήν εξειδικεύεται περαιτέρω το περιεχόμενο της αρμοδιότητας που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. με την έκδοση της απόφασης της Κυβερνητικής Επιτροπής Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, καθορίζεται η αμοιβή της Ε.Ε.ΣΥ.Π. για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, προβλέπονται οι ειδικότερες υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμβαλλομένων μερών, καθώς και οι σχετικές προθεσμίες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους. Με την ίδια σύμβαση μπορεί να ρυθμίζεται και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την άσκηση της αρμοδιότητας της Ε.Ε.ΣΥ.Π..

β) Σε περίπτωση που η Σύμβαση του Προγράμματος είναι αρμοδιότητας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 126 του ν. 4799/2021, η σύμβαση της περ. α) υπογράφεται από τον οικείο Περιφερειάρχη ή τον οικείο Δήμαρχο.

4. Για την εκτέλεση της σύμβασης που προβλέπεται στην περ. α) της παρ. 3:

α) Το αρμόδιο για την υπογραφή της σύμβασης όργανο υποχρεούται να:

αα) παρέχει στην η Ε.Ε.ΣΥ.Π. όλες τις αναγκαίες για την άσκηση της αρμοδιότητάς της πληροφορίες, μελέτες και έγγραφα, που του ζητούνται και να ανταποκρίνεται εντός του χρονοδιαγράμματος και των εν γένει προθεσμιών που συμφωνούνται με την Ε.Ε.ΣΥ.Π., ως προς τα ζητήματα που είναι κρίσιμα για την πρόοδο της Σύμβασης και

αβ) εγκρίνει, μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την παραλαβή πλήρους και εμπεριστατωμένης εισήγησης της Ε.Ε.ΣΥ.Π., άλλως να απορρίπτει ρητά και αιτιολογημένα εντός της ίδιας προθεσμίας τη σχετική εισήγηση για:

i) τον προϋπολογισμό του αντικειμένου που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. και τις τυχόν τροποποιήσεις του,

ii) τη μελέτη σκοπιμότητας του έργου, και

iii) τη διακήρυξη διαγωνισμού για την ανάθεση της σύμβασης.

Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της ανωτέρω μηνιαίας προθεσμίας, οι σχετικές με τα ανωτέρω ζητήματα εισηγήσεις της Ε.Ε.ΣΥ.Π. θεωρείται ότι έχουν αυτοδικαίως εγκριθεί.

Σε περίπτωση ρητής απόρριψης των εισηγήσεων της η Ε.Ε.ΣΥ.Π. από το αρμόδιο για την υπογραφή της σύμβασης όργανο εφαρμόζονται τα άρθρα 128 και 129 του ν. 4799/2021 (Α' 78), για την αξιολόγηση και αναθεώρηση της Σύμβασης.

β) Η Ε.Ε.ΣΥ.Π. υποχρεούται σε:

αα) άρτια, πλήρη και σύμφωνη προς τους κανόνες της σύγχρονης επιστήμης και τέχνης άσκηση της αρμοδιότητάς του στο πλαίσιο εκτέλεσης της σύμβασης, εντός του χρονοδιαγράμματος και των εν γένει προθεσμιών που προβλέπεται σε αυτήν,

ββ) πλήρη και εμπεριστατωμένη υποβολή εισηγήσεων στο αρμόδιο για την υπογραφή της σύμβασης όργανο, για τα ζητήματα της υποπερ. αβ) της περ. α), και

γγ) έγκαιρη και τακτική έγγραφη ενημέρωση του αρμόδιου για την υπογραφή της σύμβασης οργάνου και του εποπτεύοντος Υπουργού, σχετικά με την πρόοδο της ωρίμανσης της Σύμβασης, της διαγωνιστικής διαδικασίας ή την εκτέλεση της σύμβασης.

γ) Το συνολικό κόστος των αρμοδιοτήτων ωρίμανσης των συμβάσεων, διενέργειας των συναφών διαγωνιστικών διαδικασιών και παρακολούθησης της εκτέλεσης των συμβάσεων που ανατίθενται στην η Ε.Ε.ΣΥ.Π. με τη σύμβαση της περ. α) της παρ. 3, καλύπτονται πλήρως από τον δικαιούχο του Προγράμματος ή τον φορέα που είναι αρμόδιος για τη χρηματοδότηση του αντικειμένου, που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. ή τον εκάστοτε υπόχρεο βάσει του οικείου χρηματοδοτικού εργαλείου, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του αντικειμένου που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. και τις τυχόν

την υπογραφή της σύμβασης οργάνου και του εποπτεύοντος Υπουργού, σχετικά με την πρόοδο της ωρίμανσης της Σύμβασης, της διαγωνιστικής διαδικασίας ή την εκτέλεση της σύμβασης.

γ) Το συνολικό κόστος των αρμοδιοτήτων ωρίμανσης των συμβάσεων, διενέργειας των συναφών διαγωνιστικών διαδικασιών και παρακολούθησης της εκτέλεσης των συμβάσεων που ανατίθενται στην η Ε.Ε.ΣΥ.Π. με τη σύμβαση της περ. α) της παρ. 3, καλύπτονται πλήρως από τον δικαιούχο του Προγράμματος ή τον φορέα που είναι αρμόδιος για τη χρηματοδότηση του αντικειμένου, που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. ή τον εκάστοτε υπόχρεο βάσει του οικείου χρηματοδοτικού εργαλείου, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του αντικειμένου που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. και τις τυχόν τροποποιήσεις του. Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων που ορίζονται στις περ. δ) και ε), προκαταβάλλεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. από τον δικαιούχο του Προγράμματος ή τον φορέα που είναι αρμόδιος για τη χρηματοδότηση του αντικειμένου, που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. ή τον εκάστοτε υπόχρεο βάσει του οικείου χρηματοδοτικού εργαλείου τουλάχιστον το ογδόντα τοις εκατό (80%) του προϋπολογισμού, που αφορά στις δαπάνες για την ωρίμανση της σύμβασης, τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας ή την παρακολούθηση της εκτέλεσης της σύμβασης και τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) των λειτουργικών εξόδων, που αναμένεται να έχει η Ε.Ε.ΣΥ.Π. για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών κατά τα προβλεπόμενα στη σύμβαση της παρ. 3. Το υπόλοιπο οφειλόμενο ποσό, εξοφλείται από τον Δικαιούχο ή τον φορέα που είναι αρμόδιος για τη χρηματοδότηση του αντικειμένου, που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. ή τον εκάστοτε υπόχρεο βάσει του οικείου χρηματοδοτικού εργαλείου τμηματικά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση της παρ. 3.

Το τρίτο εδάφιο καταλαμβάνει και τις ήδη συναφθείσες, κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας, συμβάσεις.

Ειδικά για τα έργα τα οποία έχουν ενταχθεί ή εντάσσονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης με σκοπό την ωρίμανσή τους για τη μεταφορά τους στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ), δύναται να προκαταβάλλεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. το συνολικό κόστος των δαπανών και των λειτουργικών εξόδων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων ωρίμανσης των συμβάσεων, διενέργειας των συναφών διαγωνιστικών διαδικασιών και παρακολούθησης της εκτέλεσης των ως άνω έργων, κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 5140/2024 (Α' 154), περί ένταξης έργων στο ΑΠΔΕ, με την επιφύλαξη τήρησης των κανόνων κρατικών ενισχύσεων και δυνάμει σχετικής προγραμματικής συμφωνίας της Ε.Ε.ΣΥ.Π. με τον Φορέα Χρηματοδότησης.

δ) Για συμβάσεις που χρηματοδοτούνται από πόρους του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης «Next Generation EU» και του εντασσόμενου σε αυτόν Ταμείου Ανάκαμψης και Σταθερότητας υπογράφεται σύμβαση μεταξύ της Ε.Ε.ΣΥ.Π. και του Ταμείου Ανάκαμψης, εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που προβλέπει ότι προκαταβάλλεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. ποσό μέχρι δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ έναντι της παροχής υπηρεσιών ωρίμανσης συμβάσεων, διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών ή παρακολούθησης της εκτέλεσης συμβάσεων, που θα ανατεθούν στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. από τους δικαιούχους των Προγραμμάτων. Το ποσό αυτό παρακρατείται έναντι των δικαιούχων των τροποποιήσεις του. Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων που ορίζονται στις περ. δ) και ε), προκαταβάλλεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. από τον δικαιούχο του Προγράμματος ή τον φορέα που είναι αρμόδιος για τη χρηματοδότηση του αντικειμένου, που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. ή τον εκάστοτε υπόχρεο βάσει του οικείου χρηματοδοτικού εργαλείου τουλάχιστον το ογδόντα τοις εκατό (80%) του προϋπολογισμού, που αφορά στις δαπάνες για την ωρίμανση της σύμβασης, τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας ή την παρακολούθηση της εκτέλεσης της σύμβασης και τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) των λειτουργικών εξόδων, που αναμένεται να έχει η Ε.Ε.ΣΥ.Π. για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών κατά τα προβλεπόμενα στη σύμβαση της παρ. 3. Το υπόλοιπο οφειλόμενο ποσό, εξοφλείται από τον Δικαιούχο ή τον φορέα που είναι αρμόδιος για τη χρηματοδότηση του αντικειμένου, που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. ή τον εκάστοτε υπόχρεο βάσει του οικείου χρηματοδοτικού εργαλείου τμηματικά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση της παρ. 3.

Το τρίτο εδάφιο καταλαμβάνει και τις ήδη συναφθείσες, κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας, συμβάσεις.

Ειδικά για τα έργα τα οποία έχουν ενταχθεί ή εντάσσονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης με σκοπό την ωρίμανσή τους για τη μεταφορά τους στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ), δύναται να προκαταβάλλεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. το συνολικό κόστος των δαπανών και των λειτουργικών εξόδων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων ωρίμανσης των συμβάσεων, διενέργειας των συναφών διαγωνιστικών διαδικασιών και παρακολούθησης της εκτέλεσης των ως άνω έργων, κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 5140/2024 (Α' 154), περί ένταξης έργων στο ΑΠΔΕ, με την επιφύλαξη τήρησης των κανόνων κρατικών ενισχύσεων και δυνάμει σχετικής προγραμματικής συμφωνίας της Ε.Ε.ΣΥ.Π. με τον Φορέα Χρηματοδότησης.

δ) Για συμβάσεις που χρηματοδοτούνται από πόρους του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης «Next Generation EU» και του εντασσόμενου σε αυτόν Ταμείου Ανάκαμψης και Σταθερότητας υπογράφεται σύμβαση μεταξύ της Ε.Ε.ΣΥ.Π. και του Ταμείου Ανάκαμψης, εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που προβλέπει ότι προκαταβάλλεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. ποσό μέχρι δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ έναντι της παροχής υπηρεσιών ωρίμανσης συμβάσεων, διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών ή παρακολούθησης της εκτέλεσης συμβάσεων, που θα ανατεθούν στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. από τους δικαιούχους των Προγραμμάτων. Το ποσό αυτό παρακρατείται έναντι των δικαιούχων των Προγραμμάτων από το Ταμείο Ανάκαμψης και συμψηφίζεται με οφειλές τους προς την Ε.Ε.ΣΥ.Π., μέχρι του ποσού που ορίζεται ανά σύμβαση, που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. της παρ. 3.

ε) Εκτός των ανωτέρω, με την επιφύλαξη των κανόνων κρατικών ενισχύσεων, η Ε.Ε.ΣΥ.Π. δύναται να λαμβάνει χρηματοδότηση για την παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών από το Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Σ.Π.Α.), προκειμένου να ωριμάζει Συμβάσεις, που δύνανται να χρηματοδοτηθούν από πόρους του προγράμματος Ε.Σ.Π.Α..

Κατά την εκτέλεση της σύμβασης της περ. α) της παρ. 3, η Ε.Ε.ΣΥ.Π. ευθύνεται αποκλειστικά και μόνον έναντι του δικαιούχου του Προγράμματος για θέματα της αρμοδιότητάς της και υπέχει έναντι τρίτων αστική ευθύνη για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, μόνο για δόλο ή βαρεία αμέλεια.

Προγραμμάτων από το Ταμείο Ανάκαμψης και συμψηφίζεται με οφειλές τους προς την Ε.Ε.ΣΥ.Π., μέχρι του ποσού που ορίζεται ανά σύμβαση, που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. της παρ. 3. ε) Εκτός των ανωτέρω, με την επιφύλαξη των κανόνων κρατικών ενισχύσεων, η Ε.Ε.ΣΥ.Π. δύναται να λαμβάνει χρηματοδότηση για την παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών από το Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Σ.Π.Α.), προκειμένου να ωριμάζει Συμβάσεις, που δύνανται να χρηματοδοτηθούν από πόρους του προγράμματος Ε.Σ.Π.Α.. Κατά την εκτέλεση της σύμβασης της περ. α) της παρ. 3, η Ε.Ε.ΣΥ.Π. ευθύνεται αποκλειστικά και μόνον έναντι του δικαιούχου του Προγράμματος για θέματα της αρμοδιότητάς της και υπέχει έναντι τρίτων αστική ευθύνη για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, μόνο για δόλο ή βαρεία αμέλεια. Κάθε ευθύνη της Ε.Ε.ΣΥ.Π. από τη σύμβαση, που συναρτάται με τα ζητήματα της περ. β) αποσβέννυται με την αντίστοιχη ρητή ή σιωπηρή έγκριση του αρμόδιου για την υπογραφή της σύμβασης οργάνου. στ) Για την καταβολή και προκαταβολή στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. των δαπανών και των λειτουργικών εξόδων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, ο Δικαιούχος ή ο φορέας που είναι αρμόδιος για τη χρηματοδότηση του αντικειμένου, που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. ή τον εκάστοτε υπόχρεο βάσει του οικείου χρηματοδοτικού εργαλείου καταβάλλει απευθείας ποσά που ορίζονται στη σύμβαση της παρ. 3 στον τραπεζικό λογαριασμό που υποδεικνύεται εγγράφως σε αυτόν από την Ε.Ε.ΣΥ.Π.. Στις συμβάσεις της παρ. 3 που έχουν συναφθεί κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας και στο πλαίσιο των οποίων η Ε.Ε.ΣΥ.Π. έχει οριστεί υπόλογος από τον δικαιούχο του Προγράμματος, για την προκαταβολή ή την καταβολή σε αυτό των δαπανών ή των λειτουργικών εξόδων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4270/2014 (Α' 143), με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 1 του παρόντος. η) Κατά παρέκκλιση κάθε ειδικής ή γενικής διάταξης, για την καταβολή και προκαταβολή στο ΤΑΙΠΕΔ των οριζόμενων δυνάμει της παρούσας ποσών, δεν απαιτείται η υποβολή ισόποσης ή άλλης εγγύησης από το ΤΑΙΠΕΔ. 5. Ο συνολικός προϋπολογισμός των συμβάσεων της περ. α) της παρ. 3 μπορεί, ύστερα από συμφωνία των συμβαλλομένων μερών, να προσαυξάνεται έως μία μονάδα τοις εκατό (1%) επί του Προϋπολογισμού της Σύμβασης Στρατηγικής Σημασίας, όπως ορίζεται στον ν. 4799/2021, για την κάλυψη των αναγκαίων λειτουργικών δαπανών της Ε.Ε.ΣΥ.Π. που συνάπτονται με την παροχή των υπηρεσιών της σε εκτέλεση των συμβάσεων αυτών. 6. Κατά την ωρίμανση μιας σύμβασης, τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας ή την παρακολούθηση της εκτέλεσης μιας σύμβασης εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 10 έως 17 του παρόντος νόμου. 7. Ο μοναδικός μέτοχος της εταιρείας Ε.Ε.ΣΥ.Π. δύναται να ορίζει, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, την Ε.Ε.ΣΥ.Π. ως φορέα υλοποίησης/δικαιούχο εκτέλεσης, φορέα ωρίμανσης, διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών και παρακολούθησης της εκτέλεσης συμβάσεων έργων, δράσεων και προγραμμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, εφόσον αυτά δεν έχουν ενταχθεί στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, εφαρμοζόμενων αναλογικά των παρ. 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου και της παρ. 13 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί οργάνων διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων. 8. Η Ε.Ε.ΣΥ.Π. δύναται να ορίζεται, με απόφαση του εκάστοτε αρμόδιου φορέα ή κρίσιμης οντότητας κατά τους ορισμούς του ν. 5236/2025 (Α' 175), ως φορέας ωρίμανσης, διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών και παρακολούθησης της εκτέλεσης συμβάσεων έργων, υπηρεσιών, δράσεων και προγραμμάτων στο πλαίσιο των τομέων της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας ασφάλειας και της άμυνας ή των τομέων στους οποίους δραστηριοποιείται η εκάστοτε κρίσιμη οντότητα. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται αναλογικά οι παρ. 4, 5 και 6 του παρόντος και η παρ. 13 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί οργάνων διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων.»	Κάθε ευθύνη της Ε.Ε.ΣΥ.Π. από τη σύμβαση, που συναρτάται με τα ζητήματα της περ. β) αποσβέννυται με την αντίστοιχη ρητή ή σιωπηρή έγκριση του αρμόδιου για την υπογραφή της σύμβασης οργάνου. στ) Για την καταβολή και προκαταβολή στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. των δαπανών και των λειτουργικών εξόδων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, ο Δικαιούχος ή ο φορέας που είναι αρμόδιος για τη χρηματοδότηση του αντικειμένου, που ανατίθεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. ή τον εκάστοτε υπόχρεο βάσει του οικείου χρηματοδοτικού εργαλείου καταβάλλει απευθείας ποσά που ορίζονται στη σύμβαση της παρ. 3 στον τραπεζικό λογαριασμό που υποδεικνύεται εγγράφως σε αυτόν από την Ε.Ε.ΣΥ.Π.. Στις συμβάσεις της παρ. 3 που έχουν συναφθεί κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας και στο πλαίσιο των οποίων η Ε.Ε.ΣΥ.Π. έχει οριστεί υπόλογος από τον δικαιούχο του Προγράμματος, για την προκαταβολή ή την καταβολή σε αυτό των δαπανών ή των λειτουργικών εξόδων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4270/2014 (Α' 143), με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 1 του παρόντος. η) Κατά παρέκκλιση κάθε ειδικής ή γενικής διάταξης, για την καταβολή και προκαταβολή στο ΤΑΙΠΕΔ των οριζόμενων δυνάμει της παρούσας ποσών, δεν απαιτείται η υποβολή ισόποσης ή άλλης εγγύησης από το ΤΑΙΠΕΔ. 5. Ο συνολικός προϋπολογισμός των συμβάσεων της περ. α) της παρ. 3 μπορεί, ύστερα από συμφωνία των συμβαλλομένων μερών, να προσαυξάνεται έως μία μονάδα τοις εκατό (1%) επί του Προϋπολογισμού της Σύμβασης Στρατηγικής Σημασίας, όπως ορίζεται στον ν. 4799/2021, για την κάλυψη των αναγκαίων λειτουργικών δαπανών της Ε.Ε.ΣΥ.Π. που συνάπτονται με την παροχή των υπηρεσιών της σε εκτέλεση των συμβάσεων αυτών. 6. Κατά την ωρίμανση μιας σύμβασης, τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας ή την παρακολούθηση της εκτέλεσης μιας σύμβασης εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 10 έως 17 του παρόντος νόμου. 7. Ο μοναδικός μέτοχος της εταιρείας Ε.Ε.ΣΥ.Π. δύναται να ορίζει, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, την Ε.Ε.ΣΥ.Π. ως φορέα υλοποίησης/δικαιούχο εκτέλεσης, φορέα ωρίμανσης, διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών και παρακολούθησης της εκτέλεσης συμβάσεων έργων, δράσεων και προγραμμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, εφόσον αυτά δεν έχουν ενταχθεί στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, εφαρμοζόμενων αναλογικά των παρ. 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου και της παρ. 13 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί οργάνων διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων. 8. Η Ε.Ε.ΣΥ.Π. δύναται να ορίζεται, με απόφαση του εκάστοτε αρμόδιου φορέα ή κρίσιμης οντότητας κατά τους ορισμούς του ν. 5236/2025 (Α' 175), ως φορέας ωρίμανσης, διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών και παρακολούθησης της εκτέλεσης συμβάσεων έργων, υπηρεσιών, δράσεων και προγραμμάτων στο πλαίσιο των τομέων της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας ασφάλειας και της άμυνας ή των τομέων στους οποίους δραστηριοποιείται η εκάστοτε κρίσιμη οντότητα. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται αναλογικά οι παρ. 4, 5 και 6 του παρόντος και η παρ. 13 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί οργάνων διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων.»

δεν έχουν ενταχθεί στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, εφαρμοζόμενων αναλογικά των παρ. 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου και της παρ. 13 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147), περί οργάνων διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων. 8. Η Ε.Ε.ΣΥ.Π. δύναται να ορίζεται, με απόφαση του εκάστοτε αρμόδιου φορέα ή κρίσιμης οντότητας κατά τους ορισμούς του ν. 5236/2025 (Α΄ 175), ως φορέας ωρίμανσης, διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών και παρακολούθησης της εκτέλεσης συμβάσεων έργων, υπηρεσιών, δράσεων και προγραμμάτων στο πλαίσιο των τομέων της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας ασφάλειας και της άμυνας ή των τομέων στους οποίους δραστηριοποιείται η εκάστοτε κρίσιμη οντότητα. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται αναλογικά οι παρ. 4, 5 και 6 του παρόντος και η παρ. 13 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016, περί οργάνων διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων. 9. Το συνολικό κόστος δαπανών της Ε.Ε.ΣΥ.Π. για την άσκηση των αρμοδιοτήτων ωρίμανσης, διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών και παρακολούθησης της εκτέλεσης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων βαρύνουν το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.), και συγκεκριμένα, το οικείο Τομεακό/Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Φορέα Πολιτικής για λογαριασμό του οποίου ενεργεί η Ε.Ε.ΣΥ.Π., εντός του εγκεκριμένου ορίου του προϋπολογισμού του εκάστοτε Προγράμματος. 10. Ως προς τις δαπάνες της Ε.Ε.ΣΥ.Π. για την άσκηση των αρμοδιοτήτων ωρίμανσης, διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών και παρακολούθησης της εκτέλεσης έργων που χρηματοδοτούνται από το Ε.Π.Α. με φορέα πολιτικής, υπουργείο ή περιφέρεια, σύμφωνα με την περ. κζ) του άρθρου 3 του ν. 5264/2025 (Α΄ 239), ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας που αντιστοιχεί στις εν λόγω δαπάνες, ανακτήσιμες ή μη, είναι επιλέξιμη δαπάνη Ε.Π.Α. και επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του εκάστοτε έργου. 11. Η παρ. 10 εφαρμόζεται αναλογικά και στις περιπτώσεις έργου Ε.Π.Α. που αφορά στην ωρίμανση, διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών και παρακολούθηση της εκτέλεσης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων.». 2. Οι παρ. 10 και 11 του άρθρου 5Β του ν. 3986/2011 καταλαμβάνουν και τα έργα που έχουν ενταχθεί στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης πριν από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.	
Άρθρο 19 **Χρηματοδότηση αναληφθεισών νομικών δεσμεύσεων έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - Αντικατάσταση άρθρου 40 ν. 5294/2026** Το άρθρο 40 του ν. 5294/2026 (Α΄ 58), περί ρύθμισης θεμάτων χρηματοδότησης αναληφθεισών νομικών δεσμεύσεων έργων, αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 40 Ρύθμιση θεμάτων χρηματοδότησης αναληφθεισών νομικών δεσμεύσεων έργων 1. Με την ανάκληση απόφασης ένταξης έργου στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, που εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 4 της υπό στοιχεία 119126ΕΞ2021/28.9.2021 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και	**Το άρθρο 40 του ν. 5294/2026 (Α΄ 58) έχει ως εξής:** «Άρθρο 40 Ρύθμιση θεμάτων χρηματοδότησης αναληφθεισών νομικών δεσμεύσεων έργων Με την ανάκληση απόφασης ένταξης έργου στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, που εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 4 της υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/28.9.2021 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498), το υπουργείο ευθύνης του έργου μεριμνά για την ένταξη του έργου στο οικείο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, εντός του εγκεκριμένου ορίου του προϋπολογισμού του, για την εκπλήρωση τυχόν οικονομικών εκκρεμοτήτων που απορρέουν από αναληφθείσες, κατά τον χρόνο της ανάκλησης, νομικές δεσμεύσεις.»

Ανθεκτικότητας» (Β΄ 4498), και για την εκπλήρωση τυχόν οικονομικών εκκρεμοτήτων που απορρέουν από αναληφθείσες, κατά τον χρόνο της ανάκλησης, νομικές δεσμεύσεις, είναι δυνατή η ένταξη έργου σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις των κανόνων διαχείρισής του. Εφόσον δεν είναι εφικτή η ένταξη σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, το υπουργείο ευθύνης του έργου μεριμνά για την ένταξη του έργου στο οικείο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, εντός του εγκεκριμένου ορίου του προϋπολογισμού του. 2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται αναλογικά και σε περιπτώσεις οικονομικών εκκρεμοτήτων που απορρέουν από αναληφθείσες νομικές δεσμεύσεις κατά τον χρόνο έκδοσης αποφάσεων τροποποίησης των αποφάσεων ένταξης, με τις οποίες επέρχεται μείωση του φυσικού ή οικονομικού αντικειμένου των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. 3. Η παρ. 1 δύναται να εφαρμόζεται αναλογικά και σε περιπτώσεις έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, των οποίων τα σχέδια συμβάσεων που έχουν υποβληθεί στο Ελεγκτικό Συνέδριο προς προσυμβατικό έλεγχο έχει κριθεί, κατά τον χρόνο ανάκλησης ή τροποποίησης της οικείας απόφασης ένταξης, ότι δεν κωλύεται η υπογραφή τους.».	
Άρθρο 20 **Διεύρυνση αρμοδιοτήτων του Εθνικού Παρατηρητηρίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και ορισμός των φορέων των Παραρτημάτων αυτού - Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 10 ν. 4872/2021** Η παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 4872/2021 (Α΄ 247), περί Γραφείου Διοικητή Ειδικής Υπηρεσίας και Αυτοτελούς Τμήματος Παρατηρητηρίου, αντικαθίσταται ως εξής: «6. α) Στην Ειδική Υπηρεσία συστήνεται Αυτοτελές Τμήμα Παρατηρητηρίου (εφεξής «Εθνικό Παρατηρητήριο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης»), το οποίο υπάγεται απευθείας στον Διοικητή, στελεχώνεται από το προσωπικό της παρ. 1 του άρθρου 11 και έχει ως αρμοδιότητα τη συστηματική παρακολούθηση και την τεκμηριωμένη αποτίμηση της επίτευξης των στόχων και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των στόχων και προτάσεων του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ), βάσει αντικειμενικών δεδομένων, καθώς και την εισήγηση τεκμηριωμένων μέτρων, προτάσεων πολιτικής και παρεμβάσεων για τη βελτίωση του σχεδιασμού, της εφαρμογής και της αποτελεσματικότητας των πολιτικών Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, και την προώθηση της αμερόληπτης ενημέρωσης, της συμπερίληψης και της συμμετοχικής διακυβέρνησης στις περιοχές Δίκαιης Μετάβασης. Στις λιγνιτικές περιοχές των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ), που συνοδεύουν το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ ΔΑΜ 2021-2027, συστήνονται Παραρτήματα του Εθνικού Παρατηρητηρίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης ως εξής: αα) Παράρτημα Δυτικής Μακεδονίας, με φορέα επιστημονικής υποστήριξης το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας και φορείς τοπικής επιχειρηματικής υποστήριξης τα τοπικά επιμελητήρια και αβ) Παράρτημα Μεγαλόπολης, με φορέα επιστημονικής υποστήριξης το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και φορείς τοπικής επιχειρηματικής υποστήριξης το Επιμελητήριο Αρκαδίας και το Επιμελητήριο Μεσσηνίας. β) Με σκοπό την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Εθνικού	**Η παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 4872/2021 (Α΄ 247) έχει ως εξής:** «6. Στην Ειδική Υπηρεσία συστήνεται Αυτοτελές Τμήμα Παρατηρητηρίου, το οποίο υπάγεται απευθείας στον Διοικητή, στελεχώνεται από το προσωπικό της παρ. 1 του άρθρου 11 και έχει ως αρμοδιότητα την παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των στόχων και προτάσεων του ΣΔΑΜ. Στις Περιφέρειες των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ), που συνοδεύουν το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ ΔΑΜ 2021-2027 συστήνονται Παραρτήματα του Παρατηρητηρίου.»

Παρατηρητηρίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και σε εφαρμογή του ν. 4727/2020 (Α΄ 184), περί ψηφιακής διακυβέρνησης και του ν. 3882/2010 (Α΄ 166), περί εθνικής υποδομής γεωχωρικών πληροφοριών, δύναται να αντληθούν στοιχεία, σύνολα δεδομένων, γεωχωρικά δεδομένα και πληροφορίες που τηρούν, συλλέγουν, παράγουν ή επεξεργάζονται οι φορείς του δημόσιου τομέα. Η διάθεση των δεδομένων πραγματοποιείται, κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος του Διοικητή ή μέσω διαλειτουργικότητας, σε δομημένη, μηχαναγνώσιμη, και όπου είναι τεχνικά εφικτό, αυτοματοποιημένη μορφή, με την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119) και του ν. 4624/2019 (Α΄ 137) και ειδικών διατάξεων περί απορρήτου. Τα δεδομένα παρακολούθησης και οι δείκτες που παράγονται από το Εθνικό Παρατηρητήριο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης κατά την αποτίμηση της επίτευξης των στόχων του ΣΔΑΜ αναρτώνται και διατίθενται στο Εθνικό Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων (data.gov.gr), σε ανοικτό, δομημένο και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, σύμφωνα με τον ν. 4727/2020, τον ν. 3882/2010, την Οδηγία (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα (L 172) και την υπό στοιχεία 11654/ΕΞ/31.3.2026 απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Καθορισμός των λεπτομερειακών, τεχνικών και διαδικαστικών θεμάτων για την εφαρμογή του Κεφαλαίου Ι' του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση [Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024] Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες [Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972] και άλλες διατάξεις» (Α΄ 184)» (Β΄ 2235).».	
Άρθρο 21 **Διαδικασία πλήρωσης κενωμένων θέσεων στην Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης - Τροποποίηση άρθρου 12Α ν. 4872/2021** Στο άρθρο 12Α του ν. 4872/2021 (Α΄ 247), περί αποσπάσεων προσωπικού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το μόνο υφιστάμενο εδάφιο τίθεται ως παρ. 1, β) στη νέα παρ. 1, μετά τις λέξεις «περ. α) της παρ. 3», προστίθενται οι λέξεις «του άρθρου 11», γ) προστίθεται παρ. 2 και το άρθρο 12Α διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 12Α Αποσπάσεις προσωπικού 1. Η διαδικασία για τη διενέργεια αποσπάσεων στην «Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Α.Ε.» του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του εσωτερικού άρθρου 20, του καταστατικού του άρθρου 15 και στην Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 11, δύναται να εφαρμοσθεί άπαξ, εντός ενός (1) έτους, από την 1η Δεκεμβρίου 2023. 2. Η διαδικασία για τη διενέργεια αποσπάσεων στην Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 11 εφαρμόζεται και για την πλήρωση των θέσεων της Υπηρεσίας που κενώνονται σε συνέχεια της εφαρμογής του	**Το άρθρο 12Α του ν. 4872/2021 έχει ως εξής:** «Άρθρο 12Α Αποσπάσεις προσωπικού Η διαδικασία για τη διενέργεια αποσπάσεων στην «Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Α.Ε.» του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του εσωτερικού άρθρου 20, του καταστατικού του άρθρου 15 και στην Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης της περ. α) της παρ. 3, δύναται να εφαρμοσθεί άπαξ, εντός ενός (1) έτους, από την 1η Δεκεμβρίου 2023.»

δευτέρου εδαφίου της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 11.».	
Άρθρο 26 **Επέκταση της απαλλαγής από την εισφορά του ν. 128/1975 σε δάνεια και πιστώσεις στο πλαίσιο συνεπένδυσης κεφαλαίων διαχείρισης της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου έβδομου ν. 3912/2011** Στην παρ. 2 του άρθρου έβδομου του ν. 3912/2011 (Α' 17), περί απαλλαγών και προνομίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) μετά τις λέξεις «συνεπένδυσης κεφαλαίων, που προέρχονται», προστίθεται η λέξη «είτε», αβ) μετά τις λέξεις «από την Ευρωπαϊκή Ένωση», προστίθενται οι λέξεις «, είτε από εθνικούς πόρους οποιασδήποτε προέλευσης, είτε από ευρωπαϊκούς ή διεθνείς πολυμερείς οργανισμούς,», αγ) οι λέξεις «η ΕΤΕΑΝ Α.Ε.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η ΕΑΤ Α.Ε.», αδ) μετά τις λέξεις «από την Ε.Ε.», προστίθενται οι λέξεις «ή από ευρωπαϊκούς ή διεθνείς πολυμερείς οργανισμούς ή από εθνικούς πόρους», β) το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Σε δάνεια και πιστώσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο συνεπένδυσης κεφαλαίων, που προέρχονται είτε από προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, είτε από εθνικούς πόρους οποιασδήποτε προέλευσης, είτε από ευρωπαϊκούς ή διεθνείς πολυμερείς οργανισμούς, και διαχειρίζεται η ΕΑΤ Α.Ε., και κεφαλαίων που προέρχονται από πιστωτικά ιδρύματα, δεν επιβάλλεται η εισφορά του ν. 128/1975 (Α' 178) στο μέρος των κεφαλαίων που προέρχονται από τα συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. ή από ευρωπαϊκούς ή διεθνείς πολυμερείς οργανισμούς ή από εθνικούς πόρους προγράμματα.».	**Η παρ. 2 του άρθρου έβδομου του ν. 3912/2011 (Α' 17) έχει ως εξής:** «2. Σε δάνεια και πιστώσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο συνεπένδυσης κεφαλαίων, που προέρχονται από προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση και διαχειρίζεται η ΕΤΕΑΝ Α.Ε. και κεφαλαίων που προέρχονται από πιστωτικά ιδρύματα, δεν επιβάλλεται η εισφορά του ν.128/1975 (Α' 178) στο μέρος των κεφαλαίων που προέρχονται από τα συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. προγράμματα. Η παρούσα διάταξη αφορά και δάνεια και πιστώσεις που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο λειτουργίας της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε..»
Άρθρο 28 **Δυνατότητα παράτασης διάρκειας συμβάσεων προσληφθέντος προσωπικού στη Γενική Διεύθυνση Ψηφιακών Υπηρεσιών και Συστημάτων και στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Τεχνικών Υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων -Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 24 ν. 4778/2021** Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 24 του ν. 4778/2021 (Α' 26), περί πρόσληψης προσωπικού στη Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, οι λέξεις «31 Δεκεμβρίου 2026» αντικαθίστανται από τις λέξεις «31η Δεκεμβρίου 2027» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Οι συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, οι οποίες συνήφθησαν δυνάμει του παρόντος, δύνανται, πριν από τη λήξη τους, να παραταθούν με τους ίδιους όρους, έως την 31η Δεκεμβρίου 2027, τηρουμένης της απαγόρευσης της παρ. 2. Για την παράταση, η οποία συντελείται κατά παρέκκλιση των άρθρων 5, περί διαδοχικών συμβάσεων, και 6, περί ανώτατης διάρκειας συμβάσεων, του π.δ. 164/2004 (Α' 134), απαιτείται απόφαση του αρμόδιου για την πρόσληψη του προσωπικού οργάνου.».	**Η παρ. 3 του άρθρου 24 του ν. 4778/2021 (Α' 26) έχει ως εξής:** «3. Οι συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, οι οποίες συνήφθησαν δυνάμει του παρόντος, δύνανται, πριν από τη λήξη τους, να παραταθούν με τους ίδιους όρους έως την 31 Δεκεμβρίου 2026, τηρουμένης της απαγόρευσης της παρ. 2. Για την παράταση, η οποία συντελείται κατά παρέκκλιση των άρθρων 5, περί διαδοχικών συμβάσεων, και 6, περί ανώτατης διάρκειας συμβάσεων, του π.δ. 164/2004 (Α' 134), απαιτείται απόφαση του αρμόδιου για την πρόσληψη του προσωπικού οργάνου.»
Άρθρο 31 **Συνοδές γεωργοκτηνοτροφικές εγκαταστάσεις - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 252 Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς»** 1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 252 του Κώδικα	**Η παρ. 1 του άρθρου 252 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α' 88) έχει ως εξής:** «1. Κτίρια που προορίζονται για γεωργοκτηνοτροφικές γεωργοπτηνοτροφικές ή υδατοκαλλιεργητικές εγκαταστάσεις (ιχθυοκαλλιεργειών, οστρακοκαλλιεργειών και καλλιεργειών

Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α΄ 88), περί γεωκτηνοτροφικών, γεωργοπτηνοτροφικών κτιρίων, κτιρίων υδατοκαλλιεργειών, στεγάστρων σφαγής, γεωργικών αποθηκών, δεξαμενών, θερμοκηπίων και λοιπών γεωργικών κατασκευών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τη λέξη «ενδιαιτήματα» η λέξη «και» διαγράφεται, β) μετά τις λέξεις «ιατρεία μικρών ζώων», προστίθενται οι λέξεις «και εγκαταστάσεις παραγωγής βιοαερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της αναερόβιας χώνευσης ζωικών και γεωργικών αποβλήτων, υπό την προϋπόθεση ότι για τις τελευταίες εγκαταστάσεις υφίσταται τουλάχιστον μία (1) λειτουργούσα γεωργοκτηνοτροφική ή γεωργοπτηνοτροφική εγκατάσταση στην οικεία περιφερειακή ενότητα,» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Κτίρια που προορίζονται για γεωργοκτηνοτροφικές, γεωργοπτηνοτροφικές ή υδατοκαλλιεργητικές εγκαταστάσεις (ιχθυοκαλλιεργειών, οστρακοκαλλιεργειών και καλλιεργειών λοιπών υδρόβιων οργανισμών) καθώς και εγκαταστάσεις αποθήκευσης λιπασμάτων, φαρμάκων, ιχθυοτροφών, γεωργικών και αλιευτικών εφοδίων, γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων, στέγαστρα σφαγής ζώων, δεξαμενές από οποιοδήποτε υλικό, ενδιαιτήματα, ιατρεία μικρών ζώων και εγκαταστάσεις παραγωγής βιοαερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της αναερόβιας χώνευσης ζωικών και γεωργικών αποβλήτων, υπό την προϋπόθεση ότι για τις τελευταίες εγκαταστάσεις υφίσταται τουλάχιστον μία (1) λειτουργούσα γεωργοκτηνοτροφική ή γεωργοπτηνοτροφική εγκατάσταση στην οικεία περιφερειακή ενότητα, επιτρέπεται να κατασκευάζονται κατά παρέκκλιση του άρθρου 251, με απόφαση του γραμματέα της αποκεντρωμένης διοίκησης μετά από γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας της περιφέρειας και γνώμη του αρμόδιου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.). Η παρέκκλιση αφορά: α) Στην ανέγερση περισσότερων από ένα (1) κτίρια, επί του γηπέδου. β) Στο ποσοστό κάλυψης του γηπέδου που δεν μπορεί να υπερβαίνει τριάντα τοις εκατό (30%) της επιφανείας του. γ) Στο ύψος των κτιρίων. δ) Στις αποστάσεις των κτιρίων από τα όρια του γηπέδου, οι οποίες δεν μπορούν να μειωθούν περισσότερο από το προβλεπόμενο ύψος των κτιρίων και οπωσδήποτε όχι λιγότερο από πέντε (5) μ. ε) Στον συντελεστή δόμησης του γηπέδου που δεν μπορεί να υπερβαίνει το μηδέν κόμμα οκτώ (0,8). Ο συντελεστής όγκου των παραπάνω αναφερόμενων κτιρίων δεν μπορεί να υπερβαίνει τον αριθμό τρία κόμμα τρία (3,3). στ) Στο εμβαδόν, το πρόσωπο και το βάθος του γηπέδου.». 2. Η παρ. 1 καταλαμβάνει και ήδη κατασκευασμένα κτίρια.	λοιπών υδρόβιων οργανισμών) καθώς και εγκαταστάσεις αποθήκευσης λιπασμάτων, φαρμάκων, ιχθυοτροφών, γεωργικών και αλιευτικών εφοδίων, γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων, στέγαστρα σφαγής ζώων, δεξαμενές από οποιοδήποτε υλικό, ενδιαιτήματα και ιατρεία μικρών ζώων επιτρέπεται να κατασκευάζονται κατά παρέκκλιση του άρθρου 251, με απόφαση του γραμματέα της αποκεντρωμένης διοίκησης μετά από γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας της περιφέρειας και γνώμη του αρμόδιου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.). Η παρέκκλιση αφορά: α) Στην ανέγερση περισσότερων από ένα (1) κτίρια, επί του γηπέδου. β) Στο ποσοστό κάλυψης του γηπέδου που δεν μπορεί να υπερβαίνει τριάντα τοις εκατό (30%) της επιφανείας του. γ) Στο ύψος των κτιρίων. δ) Στις αποστάσεις των κτιρίων από τα όρια του γηπέδου, οι οποίες δεν μπορούν να μειωθούν περισσότερο από το προβλεπόμενο ύψος των κτιρίων και οπωσδήποτε όχι λιγότερο από πέντε (5) μ.. ε) Στον συντελεστή δόμησης του γηπέδου που δεν μπορεί να υπερβαίνει το μηδέν κόμμα οκτώ (0,8). Ο συντελεστής όγκου των παραπάνω αναφερόμενων κτιρίων δεν μπορεί να υπερβαίνει τον αριθμό τρία κόμμα τρία (3,3). στ) Στο εμβαδόν, το πρόσωπο και το βάθος του γηπέδου.»
Άρθρο 32 **Επικαιροποίηση κριτηρίων αειφορίας βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας - Τροποποίηση περ. α) παρ. 3 άρθρου 32Ζ ν. 3468/2006** Στην περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 32Ζ του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), περί κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας, οι λέξεις «και εν γένει δάση, δασικά οικοσυστήματα και δασικές εκτάσεις, σύμφωνα με την ερμηνευτική δήλωση που προστέθηκε στο άρθρο 24 του Συντάγματος με το Ψήφισμα της 6ης Απριλίου 2001 και το	**Η περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 32Ζ του ν. 3468/2006 (Α΄ 129) έχει ως εξής:** «α) πρωτογενή δάση και άλλες δασώδεις εκτάσεις, ήτοι δάση και άλλες δασώδεις εκτάσεις γηγενών ειδών (όπως θαμνώνες), εφόσον δεν υπάρχει σαφής ένδειξη ανθρώπινης δραστηριότητας και δεν έχουν διαταραχθεί σημαντικά οι οικολογικές διεργασίες, και εν γένει δάση, δασικά οικοσυστήματα και δασικές εκτάσεις, σύμφωνα με την ερμηνευτική δήλωση που προστέθηκε στο άρθρο 24 του Συντάγματος με το Ψήφισμα της 6ης Απριλίου 2001 και το άρθρο 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), καθώς και αναδασωτέες εκτάσεις,»

άρθρο 3 του ν. 998/1979 (Α΄ 289), καθώς και αναδασωτέες εκτάσεις» αντικαθίστανται από τις λέξεις «καθώς και αυτά που τελούν σε απόλυτο προστατευτικό καθεστώς, ιδίως παρθένα δασικά οικοσυστήματα, πυρήνες εθνικών δρυμών με την έννοια των άρθρων 78 έως 81 του Δασικού Κώδικα (ν.δ. 86/1969, Α΄ 7), και αντίστοιχες με τις ανωτέρω εκτάσεις που έχουν κριθεί αναδασωτέες,» και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής: «α) πρωτογενή δάση και άλλες δασώδεις εκτάσεις, ήτοι δάση και άλλες δασώδεις εκτάσεις γηγενών ειδών (όπως θαμνώνες), εφόσον δεν υπάρχει σαφής ένδειξη ανθρώπινης δραστηριότητας και δεν έχουν διαταραχθεί σημαντικά οι οικολογικές διεργασίες, καθώς και αυτά που τελούν σε απόλυτο προστατευτικό καθεστώς, ιδίως παρθένα δασικά οικοσυστήματα, πυρήνες εθνικών δρυμών με την έννοια των άρθρων 78 έως 81 του Δασικού Κώδικα (ν.δ. 86/1969, Α΄ 7), και αντίστοιχες με τις ανωτέρω εκτάσεις που έχουν κριθεί αναδασωτέες,».	
Άρθρο 34 **Διαδικασία είσπραξης του ισόποσου των αξιών που ενσωματώνονται στα κουπόνια ή δελτία σε ηλεκτρονική ή άλλη μορφή (vouchers) για την παροχή επισιτιστικής βοήθειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 80 ν. 5336/2026** Στην παρ. 2 του άρθρου 80 του ν. 5336/2026 (Α΄ 153), περί ειδικών ρυθμίσεων για το σύστημα έμμεσης διανομής τροφίμων και/ή βασικής υλικής βοήθειας για τους απόρους, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο μετά τις λέξεις πιστωτικά ιδρύματα» οι λέξεις «, μη θιγομένων των γενικών διατάξεων περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης» διαγράφονται, β) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Το ισόποσο των αξιών της παρ. 1 για τους παρόχους των τροφίμων και/ή ειδών βασικής υλικής βοήθειας δεν κατάσχεται στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με χρέη προς τον Ο.Π.Ε.Κ.Α. και με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα. Για την πληρωμή τους από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α. οι πάροχοι απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης οποιουδήποτε είδους αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας και η πληρωμή τους γίνεται χωρίς τον όρο της παρακράτησης λόγω οφειλών στο Δημόσιο ή τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης.».	**Η παρ. 2 του άρθρου 80 του ν. 5336/2026 (Α' 153) έχει ως εξής:** «2. Το ισόποσο των αξιών της παρ. 1 για τους παρόχους των τροφίμων και/ή ειδών βασικής υλικής βοήθειας δεν κατάσχεται στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με χρέη προς τον Ο.Π.Ε.Κ.Α. και με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα, μη θιγομένων των γενικών διατάξεων περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης. Δεν είναι δυνατή η πληρωμή από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α. και η είσπραξη από τους παρόχους του ισόποσου των αξιών της παρ. 1 του παρόντος, με προσκόμιση της βεβαίωσης φορολογικής οφειλής της παρ. 5 του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58), περί αποδεικτικού ενημερότητας και βεβαίωσης οφειλής, και της βεβαίωσης ασφαλιστικής οφειλής του άρθρου 5 της υπ΄ αρ. 15435/913/16.4.2020 απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Διαδικασία χορήγησης και περιεχόμενο του Αποδεικτικού Ασφαλιστικής Ενημερότητας και της Βεβαίωσης Οφειλής του e-Ε.Φ.Κ.Α.» (Β΄ 1559)», περί περιεχομένου και διαδικασίας χορήγησης βεβαίωσης οφειλής.».
Η.2 Κατάργηση διατάξεων	
Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	*Καταργούμενες διατάξεις*

Αθήνα, 19 Νοεμβρίου 2026

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

KYRIAKOS
PIERRAKAKIS
19.11.2026 21:32

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

THEODOROS
LIVANIOS
19.11.2026 21:30

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

SOFIA ZACHARAKI
19.11.2026 21:36

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

STAVROS
PAPASTAVROU
19.11.2026 21:40

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

PANAGIOTIS
THEODORIKAKOS
19.11.2026 21:15

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

NIKI KERAMEOS
19.11.2026 21:26

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

GEORGIOS FLORIDIS
19.11.2026 21:51

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

DOMNA
MICHAILIDOU
19.11.2026 20:56

ΔΟΜΝΑ – ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

MARGARITIS
SCHOINAS
19.11.2026 20:58

ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΣΧΟΙΝΑΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

VASILEIOS KIKILIAS
19.11.2026 21:29

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

DIMITRIOS
PAPASTERGIOU
19.11.2026 21:05

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

EVANGELOS
TOURNAS
19.11.2026 20:56

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥΡΝΑΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

NIKOLAOS
PAPATHANASIS
19.11.2026 21:00

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ